

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

**ústav pro studium
totalitních režimů**

32. 1. II. Zprávy; Škarvada: Kněžská meditace
33. 2. II. Pořad pro mládež:Předmluva k encyklice;Modlitba kláštera na okraji města; Příchovice a mládež; Řeholníci-setkání
34. 3. II. Angelus sv. Otce; Koláček: Církev a svět;Mikloško:Postavení církve v České republice /kve
35. 4. II. Zprávy; Zpráva z Olomouce; "Redemptoris Missio" /pokr./
36. 5. II. " Koláček:Pahorek mučedníků; " " "
37. 6. II. " Souhrn z gen. audience; Koláček: Smrt P. Arrupeho
38. 7. II. " Dolista:Rysy křesťanské spirituality;Engelhart:Svědkové Jehovových
39. 8. II. " Koláček: Ekum. rada církví;Špidlík: Vymýtat duchy
40. 9. II. " D.Edgard Espiritu; List z Moravy; I dnes se platí krví
41. 10.II. Angelus sv. Otce; Koláček: Církev a svět
42. 11.II. Zprávy; Pole: Dějiny moravských diecézí;"Redemptoris Missio" /pokr./
43. 12.II. " Františkán zabit v Somálsku " "
44. 13.II. Souhrn z gen. audience; P. Hladiš o Velehradu
45. 14.II. Zprávy;Bouček: Křesťanství a slovanské pohanství;Zprávy biskupské konference
46. 15.II. " Špidlík: Jist lidsky " "
47. 16.II. " Dopisy z Čech;Klement: Česká mládež a Evropa
48. 17.II. Angelus sv. Otce; Koláček: Církev a svět
49. 18.II. Zprávy; Zprávy z Hradce Králové;"Redemptoris Missio" /pokr./
50. 19.II. " Zprávy biskupské konference " " "
51. 20.II. " Koláček:Výzva ke smíření; " " "
52. 21.II. " Zprávy bisk.konfer.; Interview s mons.Franco; " "
53. 22.II. " . " Špidlík: Objev tajemství
54. 23.II. " Stagnace či výzva; Z deníku J. Topenčíka
55. 24.II. " Angelus sv. Otce; Koláček: Církev a svět
56. 25.II. " Zpráva z Prahy/Halík/;"Redemptoris Missio" /pokr./ Kolář: Občanská iniciativa křesťanů
57. 26.II. " Zpráva z Olomouce; "Redemptoris Missio" /pokr./
57. 27.II. " Souhrn z gen.audience; " " "
58. 28.II. " Bouček: Fra Angelico;Engelhart: Svědkové Jehovových

Řím: Generální představený Tov.Ježíšova P.Peter-Hans Kolvenbach jmenoval P.Josefa Čupra provinciálem České provincie Tov.Ježíšova. Otec Josef Čupr, spirituál římské Pap.koleje Nepomucenum a redaktor české sekce Vatikánského rozhlasu nastupuje po Otci Janu Pavlíkovi, který vedl Českou provincii Tov.Ježíšova od roku 1971. /od 26.dubna 1971, tedy plných 20 let/. Své nové funkce se ujme na Bílou neděli 7. dubna 1991.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

F 1 FEB. 1991

BISKUPSKÁ KONFERENCE ČSFR

Prezident Václav Havel přijal dnes v odpoledních hodinách na Pražském hradě delegaci předsednictva Výboru vyšších řeholních představených pod vedením želivského opata Vítá Tajovského. Tuto delegaci tvořili dále tajemník Výboru a provinciál dominikánů Pater Dominik Duka, dosavadní provinciál jezuitského řádu P. Jan Pavlík a provinciální představená řádu Voršilek sestra Imelda. Opat Vít Tajovský pozdravil prezidenta republiky jménem všech řeholníků a řeholnic a nastínil úkoly, které v demokratickém uspořádání státu chtějí plnit. V souvislosti s úkoly církve se projednávaly otázky jejího postavení ve společnosti a různých služeb, které chce církev v budoucnosti převzít. Členové výboru podali prezidentu federální republiky také přehled o vykonané činnost už v nových podmírkách. Prezident Havel jím poděkoval nejen za jejich návštěvu, ale především za to, čím prospívají celé společnosti při zachování věrnosti svým zásadám. Poděkoval také za jejich modlitby, kterými ho ujistili, a zdůraznil, že i nadále považuje tyto modlitby za důležitou součást našeho společného úsilí.

✓ Z Prahy zdraví P. Fiala.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

1 FEB. 1991

Hans Škarvada

Vatikánské radio

První pátek v únoru 1991

Letošní rok je v rámci Duchovní obnovy našeho národa zasvěcen ozdravění rodiny. Jeho program je už vypracován, a jistě i během roku bude dost příležitostí osvětlovat toto důležité téma z různých úhlů. Já bych chtěl dnes upozornit na jedno nebezpečí, které se mi nezdá nečasovým. Rodinný život nelze postavit na solidní základnu bez jasných principů. A právě tyto principy jsou dnes často zpochybňovány, někdy dokonce pod rouškou moderní teologie.

Karl Rahner to nazval protiřímskou alergií, Hans Urs von Balthasar mluvil o protiřímském afektu. Jde o určitý emocionálně podmíněný postoj, který se staví nepřátelsky k Rímu a k Svatému Otci. O systematicky pěstěnou a šířenou antipatií vůči učitelskému úřadu církve, proti němuž se bojuje z posic, které se nestydí nazývat se teologickými. Dnešní doba se holedbá intelektuální dospělostí. Většina lidí v Americe a v Evropě si myslí, že je s to si udělat o všem vlastní názor. A jen málokdo si uvědomuje, jak je ten tak zvaně osobní názor zmanipulovaný, podmíněný reklamou a psychologickou propagandou, někdy dokonce rafinovaně vědec-ky řízenou. Tak se šíří různé politické názory, sympatie nebo antipatie vůči třebas Americe, Izraeli nebo arabským státům, tak byli mladí lidé zvlášť na Západě, kde neměli možnost zkušenostního ověření, indoktrinováni marxistickou ideologií. Obdobným způsobem se také propaguje tato protiřímská antipatie.

Vezměme si třebas takovou encykliku "Humanae vitae". Snad žádný jiný papežský dokument, i když existují daleko důležitější, není na Západě aspoň podle jména tolik známý jako tato encyklika Pavla VI. Ale kolik lidí ji četlo? Kolik z těch, kteří se bohorovně staví do řady jejích kritiků, ji vůbec mělo v ruce? Je to obdobné tomu, co se stalo s encyklikou "Pacem in terris" v našich zemích. Její název si, jak známo, vzali do šítu lidé, bohužel i kněží, kteří podporovali režimy investující národní bohatství do zločinného zbrojení. Přitom se nestyděli ve jménu této encykliky zatemňovat zdravé principy v ní obsažené, které přísně

odsuzují právě to, co oni sami hájili. Podobný osud měla i encyklika "Humanae vitae". Jak krásně jsou v ní vysvětleny pozitivní hodnoty lidské lásky a sexuality! Kolik je v ní hlubokého pochopení konkrétních potíží, s kterými se dnešní lidé potýkají, s jakou pastorační moudrostí se ujímá těch, kteří přes svou slabost se snaží žít podle ideálu evangelia! Je to opravdu dokument vytrysklý ze srdce papeže, který byl velmi citlivý vůči problémům naší doby. Určité kruhy však usoudily, že zásady v encyklice obsažené by mohly ohrozit miliardové zisky farmaceutických koncernů, které vydělávají na antikoncepční pilulce. Proto musila být ta encyklika diskreditována. To, že vybízí také k odpovědnému rodičovství, nesmělo proniknout do širší veřejnosti. Přirozená kontrola porodnosti, kterou tento dokument v určitých případech navrhuje, má totiž jednu neodpustitelnou nevýhodu: nelze na ní vydělávat.

Smutné ovšem je, že tak, jako se našli kněží, kteří velebili tak zvanou mírovou politiku po zuby ozbrojených totalitních režimů, se našli také teologové, kteří začli střílet do vlastních řad a odsuzovat Svatého Otce za to, že se odvážil odpovědně hájit autentické ideály křesťanské sexuální etiky. Běda pak těm, kdo v těchto případech mají odvahu se takové kampani vzeprít. Musí být znemožněni, ať už fysicky, jak tomu bylo při šíření pseudomírového hnutí, anebo aspoň morálně, jak to dnes vidíme při diskusích o sexuální mravnosti.

Nevím, zda jste viděli překrásný anglický film o svatém Tomáši Morovi, zvaný The Man For All Seasons, Člověk pro všechna období. Bylo v něm názorně předvedeno to, co je zřejmě společné všem diktaturám, ať už politickým nebo ideologickým. Anglický král Jindřich VIII. propustí svou právoplatnou manželku, stane se cizoložníkem. Není to, ani mezi králi, nic nového, dopustil se toho už i biblický král David. Jenže zatímco David svůj hřich uznal, Jindřich VIII. vyžaduje, aby se to hříchem nenazývalo, aby se to považovalo za dovolené. Jeho Lord kancléř, Sir Thomas More, by si byl zachránil život, kdyby byl řekl jen dvě slova: "All right", je to tak v pořádku. Ale to on neudělal. Neměl chuť nazvat zlo dobrem. Proto se stal mučedníkem.

Dnes vidíme něco obdobného. že lidé zneužívají sexu, to není nic nového. Ale určité kruhy vyžadují, aby se to už nenazývalo hříchem. A když se Svatý Otec odváží nazvat zlo zlem, je prohlášen skoro za nepřítele lidstva. Bohužel i od některých teologů. Kteří pak nehorázně zkreslují skutečnou situaci.

Církev totiž musí nenávidět hřích, ale vždy se také zároveň snaží být svědkem a nástrojem nekonečného Božího milosrdenství. Když měl Pán Ježíš řešit případ cizoložné ženy, nenazval její počínání dovoleným, nenazval zlo dobrem, ale snažil se z toho zla, z toho hříchu tu ženu vysvobodit. Ať proto nikdo nezazlívá Svatému Otci, že hlásá ryzí ideál manželské lásky a věrnosti, že nazývá dobro dobrem a zlo zlem. Ať ale také na druhé straně nezakrývá hluboký soucit s lidskou slabostí a milosrdnou lásku, s níž se církev, zvláště při udílení svátosti smíření, sklání k těm, kdo svůj hřích uznají a chtejí s ním bojovat. Snad to jde jedno s druhým. Tam, kde kněží horlivě vysluhují svátost smíření, tam, kde při duchovním vedení vcházejí v osobní styk s hříšníky, tam nikoho nenapadne, že by byla církev tvrdá a že by nechápala nesnáze dnešního člověka. Tam však, kde tento osobní styk chybí, kde se svátost smíření prakticky odbourala anebo nahradila neosobním společným rozhřešením, tam zůstala jen strohá formulace chladných principů, která se zdá vzdálená žitěmu života.

Rodina, manželská láska i sama sexualita jsou velké a svaté hodnoty, dané člověku k jeho dobru a štěstí. Budeme vděční Svatému Otci a církvi, tomu kritizovanému učitelskému úřadu, že je hájí v jejich ideální ryzosti. Sami přece příliš dobře víme, jak dovede lidská chamativost a neodpovědnost zdegradovat přírodu a zničit její krásu. Nedopustme, aby byla takto zdegradována a znečištěna i čistá zřídlá předávání lidského života. Jsme stvořeni k obrazu Boha, který je láska. Proto je láska, i lidská láska, vrcholně blaživá, ovšem jenom v té míře, v které zrcadlí svůj božský prototyp.

-2 FEB 1991

(4) RaVat-Ceco(sobota) Předmluva k encyklice.

V: Víte, otče, co vám závidím?

K: Nemám potuchy.

V: Vaši pevnou víru.

K: Tu můžeš mít také.

V: Děkuji za to těšínské jablíčko.

K: Ani nápad! Myslím to vážně.

V: A což víra není milost? Není to Boží dar!

K: který si člověk může vyprosit, otevřít se mu, přijmout a upevňovat.

V: Dá to ale fušku!

K: U tebe jen to poslední.

V: Máte na to nějaké recepty?

K: Svatý Otec dokázal jeden vyjádřit v poslední encyklice čtyřmi slovy.

V: Kterými?

K: Víra se upevňuje předáváním." A protože to asi většina vrstevníků přeslechla(až jsme to vysílali) oživíme si to dalším úravkem - závěrem 11. odstavce encykliky J.P. II " Redemptoris missio"

V: Dnešní svátek Uvedení Páně do chrámu je už po staletí svátek svatých za svěcených Bohu. V mnoha rádech a kongregacích právě na tento den skládají své věčné nebo časné sliby řeholníci či řeholnice. Odpoledne o půl šesté začínal Jan Pavel II. sloužit mše svatou pro všechny osoby zasvěcené Bohu žijící v Římě. Podobně se setkávají kolem eucharistického stolu s řeholníky i biskupové jiných diecézí v různých zemích. V Praze sloužil u sv Ignáce na Karlově náměstí koncelbrovanou mše svatou otec biskup Antonín Liška, který ve svém mládí vstoupil do kongregace Redemptoristů. Kázání měl bývalý český provinciál Tovaryšstva Ježíšova P. Jan Pavlík. Po slavnostní bohoslužbě pak hovořil provinciál řádu dominikánů P. Dominik Duka, o průběhu prvního roku svobody z hlediska církve a řeholních řádů a vytýčil priority pro další činnost řeholníků a řeholních sester. Odpoledne ve 14 hodin pak bylo předsednictvo Výboru vyšších řeholních představených přijato pražským arcibiskupem kardinálem Tomáškem a setkalo se i se státními činiteli.

Modlitba kláštera na okraji města

Někdo musí být doma, Pane, když přijdeš. Někdo musí na tebe čekat tam dole u řeky, před městem, někdo tě musí vyhlížet ve dne i v noci, vždyť kdožví, kdy přijdeš. Někdo tě, Pane, musí vidět, že přicházíš. Mřížovím domu, mřížovím tvých slov a tvého díla, mřížovím dějin, mřížovím všeho, co se děje neustále na tomto světě. Někdo musí bdít tam dole u mostu, aby ohlásil tvůj příchod, ty přece můžeš přijít v noci jako zloděj. Bdít — to je naše služba. Bdít — i za svět. Tak často lehkomyslný, pobíhá zmateně dokola kolem, ani v noci nebývá doma. Myslí vůbec na to, že přijdeš? že jsi pánem celého světa a že jistě přijdeš?

Pane, dveřmi mé cely přicházíš do světa a mým srdcem k člověku, co myslíš, že by se mělo dělat jinak? My zůstaneme, protože věříme. Věřit a vytrvat — k tomu jsme tady, venku na kraji města. Pane, někdo tě musí vydržet, musí tě snést a nedat se na útěk. Vydržet tvou nepřítomnost a ne-pochybavit, že přijdeš. Vydržet tvé mlčení a zpívat. Vydržet s tebou účastí na tvém utrpení a smrti. A z toho žít. To musí vždycky někdo udělat — s druhými a pro ně. A někdo musí zpívat, Pane, když přijdeš. To je naše služba: vidět, že přicházíš a zpívat, protože jsi Bůh, děláš tak pozoruhodné věci a rikdo nepůsobí tak jako ty. A protože jsi tak skvělý, úžasný, jedinečný. Přijd, Pane, přijd! Za našimi zdmi, tam dole u řeky čeká na tebe město!

(Silja Walter O.S.B., překlad V.M.)

2 FEB 1991

PŘÍCHOVICE A MLÁDEŽ

6
V: V krásném prostředí Jizerských hor, 800 metrů nad mořem, dominuje celému kraji kostel sv. Vítá. Vedle něj stojí dům, který mnozí mladí lidé znají - příchovická fara. Prožili zde někdy rychlé setkání s Bohem, pro některé toto místo znamenalo objev Boha, životní křížku, svátko, novou naději, i něco piraci.

Podmínky však nebyly a mají se být lehké. Malo místka, nedostatující kuchyně, spaní na zemi, pro chlapce mnohdy zbývá jen nevyztápená půda a to i v zimě. Přes to všechno mládež stále přichází a dosvědčuje, že mladý člověk hledá ideál, hledá dobro a pravdu. Je to krásná a nadějná zkušenosť, trvající již mnoho let.

V: Nová doba otevřela nové možnosti a proto bychom chtěli uskutečnit to, oč si zdejší život dávno říká. Zlepšit životní podmínky pro přicházející. Mají zůstat skromné, vhodné pro náš způsob života, ale přece jen slušné. Znamená to přistavět jednu novou budovu a po té obnovit starou faru.

K: Prosím tedy všechny známe, ale i neznámé o finanční příspěvek na stavbu, kterou chceme zahájit již tento rok. Dary posílejte na běžný účet SBČS - Jablonec nad Nisou č.ú. - 985 149-458

D: Stavba bude sloužit životu mládeže v dosavadním duchu, jako místo setkání, jako místo načerpání sil duchovních i tělesných.

Předem děkuji za vaši pomoc a vyprošuji vám Boží milost podle slov sv. Pavla:

"Kdo štědře rozsévá, bude také štědře sklízet."

Správnost potvrzuje

P. Daniel Herman - sekretář

Č. Budějovice, 2.2.1991 BISKUPSTVÍ ČESKOBUDĚJOVICKÉ

biskupství

Biskupská rada, tel. 035 21 370 21

tel.: KURIE: 035 21 370 21, ORGANIK: 035 21

Daniil Herman

CS P. Miroslav Šimáček

Příchovice 14.1.1991

Koláček + Cupr (ceco) - 2 -

- 2 FEB 1991

(2) ddd

řeholníci-setkání

:4 soc

=

(2) K; = Praha 2. února (ČTK)-+Nesmíme ztratit své ideály.
 Ztratíme-li ideály, pak ztratíme všechno, s touto vyzvou se dnes obrátil ke řeholníkům a řeholnicím shromážděným v pražském jezuitském kostele (sv. Ignáce) místopředseda konference vyšších řeholních představených Dominik Duka.) Když hodnotil období, které uplynulo od prvního veřejného setkání právě před rokem, vyzvedl zejména působení řeholnic ve zdravotnictví, úspěchy sester voršilek a mužského řádu petřinů i ostatních ve školství, práci františkánů se neslyšícími a nevidomými a sester Matky Terezy ve věznících. Jsou určité úspěchy v publikační činnosti, D. Duka zejména vyzdvíhl salesiánský časopis Anno Domini, menší v rozhlasu a v televizi.

V; = Navrácení některých objektů, což se však netýká všech řeholí, poněvadž některé nedostaly zpět ani jediný dům, označil jako první krok, kterým byl navrácen neprávem odňatý majetek původnímu majiteli. Velkou naději jsou počty nových členů či kandidátů řádu a kongregací a počty studentů bohosloví. Jde o 138 noviců, 122 kleriků a 169 novicek. Politická změna zaschránila více než dvě třetiny mužských řeholi před vymřením. Pozitivní je, že jsme zde a že máme naději, abychom uskutečnili život podle našich ideálů, ↓ Těmito slovy uzavřel D. Duka hodnocení minulosti

ustav pro studium
totalitních režimů

Koláček + Čupr CECO - 3 -

= 2 FEB 1991

- (3) K. = Když stanovil priority pro tento rok, který bude nesmírně komplikovaný a těžkým, uvedl: + Budeme muset být solidární s lidmi, kteří budou mít hluboko Boží kapsy, s lidmi, kteří budou bleskat práci, s lidmi, kteří budou ztrácat maději a také s lidmi, kteří budou vyvolávat neklid a napětí. Otázka majetkové restituuce sice bude mít své místo i v činnosti řeholi, ale v nich platí, že hledají nejprve spravedlnost Božího království a ostatní jim bude přiděno. Jako první v pořadí úkolem uvedl program duchovní, pak organizační a činnosti podle charizmatu jednotlivých řeholi-charitativní, apoštolař, studium a duševní činnost a teprve pak-i když je to tiživě-přichází zajištění materiální. I v posledním případě musí tento program odpovídat ochotě řeholi k službě a chudobě.
- V. = Před řeholami pak stojí nutnost spolupráce v dierzech, v místech ^{Kde posobi}. Spolupráce musí mít trojí rozměr-řehole, církve, společnost. Je třeba si uvědomovat, že řeholníci žijí v církvi, ale jejich poslání je určeno i pro lidi, pro společnost. Podtrhl nutnost osobních kontaktů, písemných záznamů a murost využívat publicity. Nejvíce zla způsobily polovičaté nebo úmyslně překroucené informace. Aby k tomu nedocházelo, je třeba veřejně sdělovat úmysly a cíle, které řehole a církve mají. ↓
- = Vystoupení D. Dušky předcházela mše svátku Hromnic se svěcením svící, kterou spolu se všemi přítomnými řeholními kněžímu sloužil biskup Antonín Liška. Podobná setkání se uskutečnila i na ostatních místech republiky.
- = (ČTK-Jan Molík)
020291 1420 ČTK

ústav pro studium
totalitních režimů

RaM-Vat-Ceco(neděle)

Anděl Páně Svatého Otce -

3 FEB. 1991

Milovaní bratři a sestry, dnes se v Itálii slaví "Den života", tradiční příležitost k zamýšlení a modlitbě, konkrétní výzva, abychom se angažovali při obraně a rozvoji života člověka, od jeho počátku až do přirozeného ~~konc~~ konce. Cítím, že je zapotřebí, abych připojil svůj hlas k volání italských biskupů a ještě jednou jasně a odvážně opakoval, že "Boží zákon 'Nezábi-
ješ!' platí pro každého člověka a zavazuje každého, nezávisle na jeho náboženském přesvědčení, protože je to zákon vepsaný Stvořitelem do svědomí jako přirozený zákon" (Generální audience 30.1.1991). Právě proto politikové, správní úředníci, a odpovědní vedoucí sociálních a zdravotních služeb musí uznávat, že láska k životu je předpokladem a základním obsahem rozvoje obecného dobra a využít všech možností, aby byly zajištěny hospodářské, sociální a kulturní podmínky opravdové svobody tváří v tvář života" (...z poselství italských biskupů ke "Dni života").

2. "Láska k životu, volba svobody". To je tématem tohoto dne, které nás ~~wur~~ nutí uvažovat o nerozlučném spojení života a svobody. Jak může existovat svoboda tam, kde každý lidský život není přijímán a milován?

Jak může existovat opravdový společenský pokrok tam, kde se ospravedlňují a uzákoňují útoky a ohrožení života člověka, nezasloužený dar Boží prozřetelnosti? Není-li respektován život, pak ~~je člověk již v království smrti~~: smrti citů, vyhaslých vinou bezuzdného hedonismu a odcizujícího; smrti smyslu pro mravnost, potlačeného neplodným a zhoubným sobectvím, zatímco svědomí hrozí, že se uzavře pravdě a jen stěží poznává ono dobro, které je s to učinit člověka šťastným. Život je nutno vždycky bránit, přijímat s láskou a doprovázet trvalou úctou. Jako lidské bytosti a jako věřící, nesmíme nikdy přestat šířit kulturu života tváří v tvář kultuře smrti.

Musíme hlásat nedotknutelnost práva na život - a žít důstojně - proti potratu, zcestnému zločinu, který nese známky totalitárního režimu vůči nejbezbranějším lidským bytostem. Musíme hlásat toto právo proti jakékoliv genetické manipulaci, jež ohrožuje rozvoj osoby; proti eutanasií a ~~praktickému~~ praktickému odmítání těch nejslabších; proti rasismu a vražednému násilí jakéhokoliv druhu. Musíme hlásat toto právo proti válce - proti této válce, která nadále zuří v oblasti Perského zálivu s rostoucí hrozbou pro celé lidstvo.

- 3. 5. 1991

3. Maria, Matko všech lidí, přijmi naši prosbu, která je ohlasem úzkostlivého volání obětí umělého přerušení těhotenství, nenávisti, války a toliku útoků na život. Buď oporou slabým a posilou těm, kteří trpí nespravedlivě. Dotkní se srdce těch, kteří odmítají světlo pravdy a tímž zábijejí umrťují své vlastní lidství.

S důvěrou se k Tobě, utíkáme, Matko milosrdenství a Matko života.

Pro „Katolický číháček“

Radio Vaticana
Saz. Česká MFG

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

3 FEB. 1991

Vittorio Messori uvádí ve čtvrtéčním Avvenire tyto postřehy: "Ve chvíli, když "křesťanský západ mrhá penězi a krví, aby umožnil kuwaitskému emirovi (na sedmdesát manželek a 60 miliard dolarů na svém konte v amerických a evropských bankách) a zatímco se utrputně bojuje při obraně islámské teokracie v Saúdské Arabii, přicházejí přiznačné zprávy, zamlčované v hromadných sdělovacích prostředcích. Pouze pařížský Le Monde přinesl tuhle zprávu. Na vývěskách veřejných úřadů v Saúdské Arabii, kde pracují i "nevěřící" (t.j. křesťané) se objevil před vánočemi vládní výnos ve formě inkvisičních otázek a odpovědí: Je podle Islámu dovoleno blahopřát k Vánocům či Novému roku křesťanům kteří u nás pracují? Dovoluje islam zúčastnit se na jejich oslavách, když nás pozvou? Zhřeší musulman, když přijme podobné pozvání ať už ze zdvořilosti, s lidských ohledů nebo ze společenské povinnosti? Odpovědi saudských strážců Svatých míst jsou nekompromisní." "ení dovoleno nevěřícím blahopřát ani k Vánocům ani k některému jinému náboženskému svátku, protože tím by se přijímaly jejich zvyky. Není dovoleno zúčastnit se jejich ^{náboženských} oslav, neboť to se nelibí Allahovi. Není dovoleno vyměňovat si blahopřání u příležitosti jejich svátků, i když oni nám blahopřáli k našim svátkům, protže Islam překonal a vyhodil ostatní náboženství. Kdyby nám nějaký křesťan blahopřál, nesmíme odpovědět."

A neuposlechnutí těchto příkazů není pro saudské občany pouze hrách nýbrž i přečin, podléhající přísným trestům, a ne nějakým teoretickým. V celé zemi lze potkat jednotlivce s utatou rukou nebo i z oběma, když byli usvědčeni z krádeže.

V neděli 13. ledna, téměř v předvečer vypuknutí války v Perském zálivu zapříšahal Jan Pavel II.: "do může předvídat, co vše bude zničeno a jaké škody na životním prostředí budou způsobeny a to nejen v té oblasti. Nevěřili mu. Dnes tváří v tvář hrozivě vytékající naftě a stokilometrové skvrně, jež hrozí proměnit celý záliv v Mrtvé moře, čiší ze všech zpráv bezradnost a ustrnutí.

Každý den této války stojí - 600 milionů - jednu miliardu dolarů. V tom nejsou započítány škody na majetku a na životech. Minulou neděli tiskem proběhla zpráva že Irák počítá už přes sto tisíc mrtvých. Uprostřed těchto orgií ničení a smrti slavit Den života? Italští katolíci jej slaví. Jejich biskupové jim už před třemi roky kladli na srdce:: O jaký mír

- 3 FEB. 1991

usilujeme, jestliže nechráníme každý život, zvláště ten nejvíce bezbranný nenarozených dětí. Jan Pavel II. pak mladým chlapcům a děvčatům z Ktatolické akce vštěpoval: Musíte být přesvědčeni. že mír je jiné jméno života to znamená, že ^{kdo} hlásák mír docela konkrétně, musí brát jako východisko. historického člověka a celý jeho existenční základ od prvního okamžiku. Mír to je služba životu. v Perském zálivu duní kanóny, na Bahrain a Israel padají sovětské rakety SCUD na Irák se snáší tisíce bomb... V srpnu 1986 prohlásila Matka Tereza z Kalkaty: Umělé přerušení těhotenství se stalo největším ničitelem míru" Jen v Itálii od vyhlášení zákona 194, který povoloval umělý potrat, bylo zabráněno žít před dvěma milionům nenarozených dětí. Matka Tereza to své tvrzení pak vysvětlovala Umělé přerušení těhotenství ničí Boží přítomnost a Boží obraz, kterým je právě člověk od svého početí.

Svatý Otec označil válku za porážku mezinárodního práva a řádu. Ostře to kontrastovalo s holedbáním novinářů a generálů, kteří prohlašují" Zvítězíme! " eaguejí na jeho slova, jako když se píchne do vosího hnízda. Když profesor La Pira v roce 1959 řekl Chruščovovi "odstraňte tu mrtvolu atheismu! také rozvířil smršť kritik. Odpovídal na ně s f antiškánskou bezelstností: "Když se pohně vodami milosti a dějin, tímže se modlíme a namáháme a obětujeme pro dobro lidské rodiny, nutně se zvednou také protivní větry. Dnes už je víc než jasné že osobnost Jana Pavla II pohnula vodami milosti i dějin na východě i na západě, na severu i na jihu. Proto je také terčem nevybírávých kritik. Už ho sice nenapadají, že ty miliony, co stála jeho cesta do Československa, se mohly dát chudým, když každý den doslova shoří miliarda dolarů. Najdou si jiné hole. Jedno by však měl každý z těch kritiků pochopit, že Svatý Otec nestojí někde ve věži ze slonoviny nad stranami tohoto apokalyptického střetnutí. On stojí dole mezi lidmi, kteří trpí, mezi těmi, které Pán obzvláště miluje.

ústav pro studium
totalitních režimů

P. Koláček + Čupr

(eeeo)

RAVATB. II. 1991

Jmérem Dr. Molíka a jménem svým blahopřejeme Josefu ČUPROVI SJ ke jmenování provinciálem české provincie TJ! To, že o tuto čest nestál je jen dalším prvkem naší zdejší naděje, že bude tuto úlohu brát za správný konec, že prostě bude dobrým provinciálem.

Pisatel těchto řádků (Petr) se na setkání a spolupráci velmi těší a už dopředu přislibuje plnou spolupráci a ochotu pomoci, tam kde to bude třeba a kde o to bude žádán.

Josefe, přijed brzy, aspoň na inspekci!!!

Petr

d 35 : Mikloška-církve

: 4 psí

- = Postavení církve a náboženských společností - z TK
- = Praha 1. února /ČTK/-+ Odložení církve od státu v klasické podobě jako ve Spojených státech nebo ve Francii, kde církve žije z darů a přispěvků věřících, nepřipadá v současné době v úvahu. Existují u nás i malé církve a náboženské společnosti, jejichž finanční závislost na státu je velká. + Řekl to dnes na tiskové besedě místopředseda federální vlády Jozef Mikloška.
- = Navináti se dozvěděli i další informace ze života věřících. I přes to, že z devíti set čtrnácti klášterů, které byly zabaveny v padesátych letech se jich původním majitelům vrátilo jen šedesát čtyři, je o náboženském život u nás zájem. Církve, psdí slav J. Mikloška, nechtějí vládnout, ale sloužit v oblasti charitativní, pedagogické, sociální. Svědčí o tom i 700 mladých dívek, které v posledním období vstoupila do řeholních řádů. Je také důležité, aby církve v budoucnu pomáhaly zmírnit sociální dípadly na slabé, na ty, kteří žijí na okraji společnosti, ale i na invalidy, nemocné a staré občany. V některých momentech tzv. záchranné sítě je podle slov vicepremiéra církve rezastupitelná, mj. i v boji proti narkomanii. Na památku narkomanů vyhlásil např. biskup Tondra ve Spišské Nové Vsi budovu.
- = Jozef Mikloška uvítal i zákon, které parlament přijal a vládní nařízení, která výrazně uléhčila život věřícím a duchovenstvu. Jde např. o zrušení státního souhlasu pro duchovenstvo, včlenění teologických fakult do univerzit, vrácení některých majetků řeholním a řádům, či odměňování učitelů náboženství na školách a úprava platů duchovním církvi i náboženských abcí. Ze současných problémů, které se řeší na nejvyšší úrovni, je to např. mimošudní rehabilitace, rehabilitace církevního majetku a způsob financování církvi

- 914

+ 64

Vatikán: Jan Pavel II. zaslal prostřednictví státního prosekretáře arcibiskupa Sodana předsedovi pakistánské biskupské konference kard. Cordeirovi soustrastný telegram, ve kterém vyjadřuje svou spoluúčast obětem zemětřesení, které v minulých dnech postihlo tuto zemi. Mrtvých je podle dosavadního odhadu přes 300.

Státní prosekretář Angelo Sodano pozdravil dnes v pondělí dopoledne jménem sv. Otce účastníky synodu ukrajinských biskupů, který probíhá ve Vatikáně. Podotkl, že tento synod je znamením konce bolestného údobí jejich církve a že bohužel ani nová éra není prosta všech obtíží. Připomněl rovněž, že ve svých návrzích mají brát ohled výlučně na dobro věřících svěřených jejich péči.

Zítra v úterý Jan Pavel II. poskytne audienci Lechu Walesovi polskému presidentu během jeho třídenní návštěvy v Itálii. Bude to v pořadí jejich 6. setkání ve Vatikáně.

Anglie: Hnutí Amnesty International oznámilo, že v souvislosti s válkou v Perském zálivu jsou v Egyptě křiklavě porušována lidská práva. Jako příklady uvádí hromádné zatýkání odpůrců vládní politiky. Již několik let se v egyptských vězeních užívá i mučení. Hnutí žádá egyptskou vládu, aby respektovala všechna příslušná mezinárodní práva, zejména pokud se týkají vězňů a zajatců.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

ARCIBISKUPSTVÍ OLOMOUCKÉ V OLOMOUCI

RADIO VATICANO .

CECO PADRE J. KOLÁČEK, PADRE J. ČUPR S.J.

LAUDETUR JESUS CHRISTUS !

Zaúčtujme vám tedy zde první zprávu z olomoucké arcidiecéze pro každý

1. V neděli 10. února budou v Olomouci přijímány k přihlášení
je památky svatých Cyrila a Metoda.
2. Přihlášky k pětiletému studiu na Cyrilometodějské bohoslovecké fa-
kultě v Olomouci podávají uchazeči na arcibiskupském ordinariátě
v Olomouci, Wurmova ulice č. 9 a to do 28. února. Tiskopisy přihlá-
šek si vyžádají na ordinariátě nebo na CM bohoslovecké fakultě
v Olomouci, Univerzitní náměstí č. 1.
3. Katolické bohosloví může dnes studovat každý laik, muž či žena.
CM bohoslovecká fakulta v Olomouci přijímá ke tříletému studiu
uchazeče / uchazečky / s maturitou. Přihlášky je možno vyzvednout
na CMBF nebo na arcibiskupském ordinariátě v Olomouci. Přednášky
budou každou druhou sobotu v měsíci. Toto tříleté studium budou po-
třebovat všichni učitelé náboženství a muži pro stálé jáhenství.
S jednoročním kurzem katechetiky se pro příští rok 1991/2 nepočítá.
4. "Díky Bohu, Panně Marii i svaté Anežce, máme v Olomouci kněžský se-
minář!", tak začíná pozdrav ze semináře Utce rektora P. Milána
Koubky. 9. července 1990 vstoupili do budovy semináře, tehdy obsezené
Pedagogickou fakultou, rektor, ekonom, 3 řeholní sestry a 6 dělníků
a tím začala obětavá, namáhavá práce dělníků, bohoslovů a farníků,
kteří přijízděli z celé Moravy. Za všechny jmenujme aspoň farnosti
Brumov - Bylnice, Dolní Němčí, Milotice u Kyjova, Hroznová Lhota,
Veselí nad Moravou, Kněždub, Spálov, Valašské Klobouky, Nivnice,
Moravská Nová Ves, Židlochovice a další. Do 27. září se podařilo
upravit pokoje pro 200 bohoslovů a provést nejnudnější opravy.
V letošním roce čekají další opravy / střecha, renovace kuchyně,
čestřovna a další / v celkové výši osi 12 milionů korun. Seminář je
srdce diecéze, zde vyrůstají bohoslovci pro farnosti celé Moravy.
Vedení semináře P. rektor, vicerektor a oba spirituálové svěřují
seminář ochraně Boží a Panně Marii.
5. Arcibiskupské gymnázium v Kroměříži přijímá přihlášky k dennímu
studiu včetně ubytování v areálu gymnázia do 15. března na adresu:
Arcibiskupské gymnázium, Pileřova ulice č. 2, poštovní směrovací
číslo 76701 Kroměříž. Přihlásit se mohou chlapci i dívčata, kteří

4 FEB. 1991

ARCIBISKUPSTVÍ OLOMOUCKÉ V OLOMOUCI

pokračování ze strany I

ukončili školní docházku na základní škole. Vyučka jazyků včetně latiny. Kurz katechetiky a výchovatelství budou jako volitelné předměty. Připravuje se otevření církevního gymnazia v Ostravě.

6. Střední zdravotnická škola v Olomouci oznamuje, že od 1. září 1991 otevře jednu třídu obor zdravotní sestra / zdravotní bratr / s náboženskou výukou. Ubytování v internátě ze vzdálenějších míst je možné. Přihlášky zasílejte na adresu: Střední zdravotnická škola, Pöttingova ulice č. 2, 77200 Olomouc, telefon 23922 nejpozději do 15. února.
7. Diecézní středisko Charity v Olomouci obdrželo dopis o zaslání pohlednic sedmiletému chlapci Craigu Shergoldovi, který je nemocen na mozkový nádor a přál by si dostat co nejvíce pohlednic s přáním, aby byl zapsán do Guinessovy knihy rekordů. Chlapcová adresa je: Craig Shergold, 36 Selby Road, Carshalton, Surrey SM BILD, Great Britain.

Pro případné připomínky je spojení:

Telefon ČS / 68 / 25726
27077
22243
22244
22271 p.arcidiskup

Fax ČS / 68 / 24840

Zapsal: Ing. Josef Fiala
notář

Schválil: Mons. Jan Graubner
světící biskup

Článek je k dispozici v rámci vnitřního požáru

ústav pro studium
totalitních režimů

2 FEB. 1991

Pokušení dnešní doby spočívá ve snaze zploštít křesťanství na čistě lidskou moudrost, téměř na jakousi vědu o dobrém způsobu života. Svět se silně zesvětštil a došlo v něm již i k "postupné sekularizaci spásy", o kterou se bojuje sice k dobru člověka, jenže tu jde o ~~rozšířeného~~ člověka, omezeného na pouhý horizontální rozměr. My však víme, že Ježíš přišel na svět, aby přinesl plnou, všeestrannou spásu, která zahrnuje celého člověka a všechny lidi a otevírá jim podivuhodné obzory Božího synovství.

Proč misie? Protože nám, stejně jako sv. Pavlu "byla dána milost zvěstovat pohanům nevystižitelné Kristovo bohatství". Nový způsob života v Kristu je "radostnou zvěstí" pro člověka ve všech dobách. Všichni lidé jsou k tomu povoláni a určeni. Všichni ji také opravdu hledají, třebaže někdy zmateně a tázavě a všichni mají právo poznat hodnotu tohoto daru a mít k němu přístup. Církev, a v ní ani žádný křesťan, nemůže skrývat anebo si ponechávat jen pro sebe tento nový život a bohatství, jehož se nám dostalo z Boží dobroty, aby na něm měli účast všichni lidé.

Proto také misijní poslání, nehledě na formální ~~příkaz~~ Páně, vyplývá z hlubokého požadavku Božího života v našem nitru. Ti, kteří jsou začleněni do katolické církve, musí cítit, že se jim dostalo zvláštní výsady a musí se proto cítit i více zavázáni ~~a~~ vydávat svědectví o víře a křesťanském životě jako služba bratřím a jako povinnost ^{si} odpovědi Bohu. Mají též být ~~uvědomovati~~ ^{sí} ~~panem svého~~, že "nemohou připisovat své výjimečné postavení vlastním zásluhám, nýbrž zvláštní Kristově milosti. Jestliže na tutou milost neodpovědí svým myšlením, slovy a skutky, nejenom že se nespasí, ale budou ještě přísněji souzeni".

Kap. II. Boží království.

12. Milosrdenstvím oplývající Bůh je ten, kterého nám Ježíš Kristus zjevil jako /nebeského/ Otce. Právě Boží Syn sám v sobě nám ho projevil a dal poznat". Tato slova jsem napsal na počátku encykliky "Dives in misericordia", kde jsem ukázal, že Kristus je zjevením a vtělením Otcova milosrdenství. Spása spočívá ve víře a v přijetí Otcova tajemství a jeho lásky, která se projevuje a /nám/ daruje v Ježíši, skrze Ducha sv. Tak se naplňuje i Boží království, připravované již Starým zákonem, uskutečněné Kristem a v Kristu ahlásané všem lidem církví, která pracuje a modlí se, aby se uskutečnilo dokonalým a definitivním způsobem.

Stáří zákon dokazuje, že Bůh si vyvolil a formoval určitý národ, aby tak zjevil a uskutečnil svůj úradek lásky. Bůh však je současně i stvořitelem a Otcem všech lidí, neboť o všechny se stará na všechny rozšiřuje své požehnání a se všemi uzavřel úmluvu. Izrael se zkušeností přesvědčuje o osobním a spásu přinášejícím Bohu a stává se jeho svědkem a mluvčím u jiných národů. Během svých dějin si Izrael uvědomuje, že jeho vyvolení má universální význam.

13. Ježíš z Nazareta dovršuje /tento/ Boží plán. Po přijetí Ducha sv. při křtu, dává najevo své mesiášské povolání; prochází Galilejí, "hlásá tam Boží evangelium a říká: Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. Obratte se a věřte evangeliu". Hlásání a uvádění Božího království je předmětem jeho poslání: "Protože k tomu jsem byl poslán". Ale to není vše. Ježíš je sám v sobě "radostnou zvěstí", jak to potvrzuje již na počátku svého poslání v nazaretské synagoze, kde na sebe vztahuje Izaiášova slova o Pomazaném, kterého poslal Duch Páně. Jelikož je "radostnou zvěstí", v Kristu je /obsažena/ i totožnost mezi poselstvím a poslem, mezi mluvením, jednáním a bytím. Jeho síla a tajemství účinnosti toho co koná, spočívá v plném ztotožnění se s poselstvím, které hlásá. Hlásá totiž "radostnou zvěst" nejen tím, co říká a dělá, nýbrž i tím, co je.

/Tento/ Ježíšův poslání je popsán ve spojitosti s jeho pozemskými cestami. Okruh jeho poslání se před velikonocemi soustřeďuje na Izrael. Přesto však Ježíš vykazuje a poskytuje nový prvek zásadní důležitosti. Eschatologická skutečnost se neodsunuje až na vzdálený konec světa, nýbrž přibližuje se a začíná se uplatňovat. Boží království se přibližuje, lidé se modlí, aby přišlo, víra objevuje, že již působí ve znameních jako jsou zázraky, vymýtání zlých duchů, volba 12 /apoštolů/ a hlásání "radostné zvěsti" chudým. Při Ježíšových setkáních s pohany vychází zřetelně najevo, že přístup do tohoto království si lidé zjednávají vírou a /vnitřním/ obrácením, nikoliv jen národnostní příslušnosti.

Kristovo království zahajuje Boží království: sám Ježíš zjevuje, kdo je tento Bůh, kterého důvěrně nazývá "abba" /otče/. Bůh, zjevovaný především v podobenstvích je citlivý vůči potřebám a utrpení každého člověka. Je láskyplný a velmi soucitným Otcem, který odpouští a bez zásluh uděluje požadované milosti.

Sv. Jan nám říká, že "Bůh je láska". Platí proto pro každého člověka výzva, aby se obrátil a věřil v milosrdnou Boží lásku ke všem lidem; Boží království poroste v té míře, v jaké se každý člověk naučí obracet se v důvěrné modlitbě k Bohu jako k Otcí a bude se snažit plnit jeho vůli.

14. Ježíš postupně zjevuje rysy a požadavky Božího království ve svých slovech, skutcích a ve vlastní osobě.

Boží království je určeno pro všechny lidí, všichni jsou povoláni, aby do něho vstoupili. Aby zdůraznil tento jeho rys, Ježíš se sbližoval zvláště s těmi, kdo stáli na okraji společnosti a dával jim přednost, když hlásal "radostnou zvěst". Na počátku svého veřejného činnosti hlásá, že byl poslán, aby zvestoval radostné poselství chudým. Všem obětem opovrhování a pohrdání říká: "Blahoslavení vy chudí; mimoto umožňuje těmto vyděděncům, aby již zakoušeli a měli pocit osvobození tím, že s nimi stoluje, jedná s nimi jako se sobě rovnými a přáteli, dává jim najevo, že Bůh je miluje a zjevuje tak jeho bezmeznou něhu vůči všem potřebným a hříšným.

Osvobození a spása, jež přináší Boží království zahrnují lidskou osobu v jejích tělesných i duchovních rozdílech. Dva znaky jsou typické pro Ježíšovo poslání: uzdravování a odpouštění. Mnoho různých uzdravení dokazuje jeho soucit s lidským utrpením; znamená to však též, že v nebeském království už nebudu ani nemoci ani bolesti a že jeho poslání má již od počátku za cíl, aby lidé od nich byli osvobozeni. Z Ježíšova hlediska jsou tato uzdravení rovněž znamením duchovní spásy, neboli osvobození od hříchu. Když zázračně uzdravuje, Ježíš vyzývá k obrácení /v srdci/ a k přání odpustit. Když se takto získá víra, uzdravení podněcuje člověka, aby šel ještě dále; tj. uvádí do spásy. Zázračná osvobození od posedlosti zlým duchem jenž představuje nejvyšší zlo, vzpíru proti Bohu a jenž je symbolem hříchu, jsou znamením, že "už k vám přišlo Boží království".

F 5 FEB. 1991 36/

Vatikán: Dnes v úterý dopoledne Jan Pavel II. přijal jako státní návštěvu polského prezidenta Lecha Walesu. Sv. Otec prohlásil tuto chvíli i návštěvu za historickou. Jejich soukromý rozhovor se konal v papežově knihovně. Sv. Otec zdůraznil, že všechny nedávné změny v Polsku proběhly v duchu evangelia, bez násilí, nátlaku, boju a bez revoluce, se smyslem pro dialog a zodpovědnost.

Jan Pavel II. jmenoval papežským delegátem u Latinsko-americké konfederace řeholníků kolumbijského salesiánského biskupa Lópeze Hurtada. Sv. Stolec považuje tento orgán za velmi důležitý, neboť již v r. 1989 bylo v Lat. Americe 25.015 řeholníků-kněží, 8.663 bratří laiků a 125.895 řeholnic, celkem tedy 159.573 Bohu zasvěcených osob. Mons. López je 50 let stár a biskupem teprve 3 roky. Byl též provinciálem salesiánů.

Perú: Jan Pavel II. zaslal pozdravné poselství 4. latinsko-americkému misionářskému sjezdu, který od pondělka zasedá v hlavním městě Limě. Přečetl je kard. Josef Tomko. Sv. Otec v něm vyslovuje svou radost nad nadějným růstem duchovních povolání v tomto světadílu a že odtud již odjíždějí misionáři jinam. Ústředním námětem sjezdu je: Afrika a inkulturace.

Francie: Představitelé katolíků, mohamedánů, Židů, pravoslavných a protestantů vydali včera v Paříži společné prohlášení, ve kterém se energicky vyslovují proti užití chemických, bakteriologických a jaderných zbraní. Vyzvali též politiky, aby se přičinili o rychlé ukončení bojů v Parském zálivu.

Anglie: Hnutí Amnesty International zaslalo čínské vládě v Pekinu protestní list, v němž odsuzuje tzv. monstre-procesy proti odpůrcům režimu, kteří v r. 1989 usilovali o demokracii. Zádá též o jejich bezodkladné propuštění. 12 z 19 obžalovaných bylo dosud od souzeno k trestům od 2 do 7 let pro údajné "kontrarevoluční zločiny". Podle uvedeného hnutí jsou tyto procesy poslední a nejviditelnější fazí krvavého potlačení lidových protestů z června 1989. Stovky méně známých účastníků byly odsouzeny již dříve a další stojí pravděpodobně před soudem v menších městech. Celkem bylo uvězněno několik tisíc osob, ale vláda nikdy neoznámila jejich přesný počet. Rozsudky prý jsou nyní často nařízeny jež předem a nelze mluvit o procesech podle mezinárodně uznávaných zákonů a pravidel. Obžalovaní nepř. nemají právo na volbu advokáta a nemohou předvádět svědky na svou obranu.

- 5 FEB. 1991

RaVat-Ceco(úterý) Pahorek mučedníků.

V: Zítra si celá Církev v liturgii bude připomínat sv Pavla Miki a ostatní mučedníků z Nagasaki. Pavel Miki byl první japonský řeholník jakož i první jezuita v Japonsku, který tam podstoupil mučednickou smrt. Pocházel z Kyota. Když mu bylo 5 let přijal spolu se svými rodiči křest. Jeho otec ho svěřil na výchovu otcům jezuitům, kteří měli seminář v Azuchi. V r. 1586 Pavel vstoupil do Tovaryšstva Ježíšova a v roce 1588 skládal první sliby. Protože dobře znal budhismus a jeho učení, uměl dobře diskutovat s krajanem. Při dialogu s nimi volil tento postup: vyložil svou víru a srovnával ji s názory svých partnerů v rozhovoru. Na jejich námítky pak odpovídal s náramnou bystrostí. Sálala z něho touha získat co nejvíce duší pro Krista a zbavit je předsudků a pověr. Jeho působení přinášelo mnoho ovoce.

V: Amakusi a Nagasaki rostl počet konvertitů den ze dne. I při svých pěšicích poutích po Japonsku udivoval při svých kázáních svou nezištnou láskou.

K: Jeho moudrost a apoštolské nadšení, v němž bylo patrné působení Ducha sv. přitahovalo mnohé a privádělo je k obrácení. Avšak na konci 16 století

přicházely ~~na~~ katolíci, jedna vlna pronásledování za druhou. Tehdejší vládce Hideyoshi uvěřil pomluvám protestantských obchodníků, že katoličtí misionáři jsou špioni a jakýsi předvoj španělských a portugalských vojsk, a rozpoutal bezohledné pronásledování kněží i věřících. Pavel Miki právě

působil velmi požehnaně v Kyushu ve středním Japonsku. Tamnější samuraj mu byl přátelsky nakloněn. Hned po zatčení koncem prosince 1596 mu bylo

uříznuto ucho a pak byl vláčen ulicemi a vystaven výsměchu a urážkám

uličníků. Spolu s ostatními 25 zatčenými křesťany, mezi nimiž ~~by~~ další dva jezuitští katechisté Jan Soan Goto a Diego Kisai, 6 františkánů a 15 horlivých křesťanů, byl odsouzen k smrti ukřižováním na jednom pahorku u města Nagasaki, ~~jež~~ se dodnes nazývá "pahorek mučedníků." Poprava byla provedena 5. února 1597. Janu Soanovi bylo 19 let, Diego Kisai 64 měl. Oba

V: toužili vydat svědectví Kristu svou smrtí. Snad nikde se tak hmatatekně neprokázala pravdivost Tertuliánova rčení: Krev mučedníků semeno nových křesťanů. Nagasaki se stalo navzdory pronásledování trvajícímu několik století, hlavní střediskem katolické víry v Japonsku a je jím dodnes.

Patří snad do oblasti tajemství zla, že právě toto město bylo bombardováno atomovou pumou, přestože tam nebyly žádné vojenské objekty. - Sv Pavel Miki umíral na kříži 5. února. Užaslé katané slyšeli, že jim odpouští!

5 FEB. 1991

✓ : 15. Cílem Božího království je změnit vztahy mezi lidmi; uskutečňuje se postupně, podle toho jak se lidé učí navzájem se milovat, a odpouštět si a sloužit jeden druhému. Ježíš přejímá celý Zákon a soustřeďuje ho do přikázání lásky. Dříve než opustil své učedníky, dal jim "nové přikázání": "Milujte se navzájem, jako jsem já miloval vás. Nejvyšším výrazem lásky, kterou Ježíš miloval svět, je obětování vlastního života za lidstvo, což je i projevem lásky Boha Otce vůči světu. Přirozenost a povaha Božího království apodává ~~na~~ spo-
lečenství všech lidí mezi sebou a s Bohem.

Boží království se vztahuje na všechny: na jednotlivce, ^{na} spo-
lečnost, na celý svět. Pracovat pro toto království znamená uznávat a podporovat tvořivou Boží sílu, která se projevuje v lidských ději-
nách a mění je. Budovat toto království znamená pracovat pro osvo-
bození od zla ve všech jeho formách. Boží království je projevem a uskutečněním Božího plánu spásy v celé jeho plnosti.

16. Kristovým zmrtvýchvstáním Bůh zvítězil nad smrtí a v Kris-
tu definitivně započalo jeho království. Ve svém pozemském životě
³
⁴
⁵
Ježíš je prorokem tohoto království a po svém utrpení, zmrtvýchvstá-
ní a nanebevstoupení má účast na Boží moci a vládě nad světem. Zmrt-
výchvstání dodává Kristovu poselství ⁶ universální dosah, jeho činnos-
ti a celému jeho poslání. Učedníci si uvědomují, že toto království již přebývá v Ježíšově osobě a pozvolna se rozšiřuje i v člověku a ve světě skrze tajemný svazek s ním.

V. Po zmrtvýchvstání učedníci kázali o tomto království tím, že hlásali mrtvého a vzkříšeného Ježíše. Filip v Samaří "hlásal radostnou zvěst o Božím království a o Ježíši Kristu". Pavel v Římě "hlásal Boží království a učil o Pánu Ježíši Kristu". I první křesťané hlásali "království Kristovo a Boží", anebo též "věčné království našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista". Prvotní církve se soustředila právě na hlásání Ježíše Krista, s nímž se Boží království ztotožňuje. A jako tehdy, tak i dnes je třeba spojit hlásání Božího království /tj. obsah Ježíšova ~~tzv.~~ "kerygmatu"/ s hlásáním Ježíše Krista /a to je ~~s~~"kerygmatem" apoštolů/. Obě tyto složky se navzájem doplňují a objasňují.

ustav pro studium
totalitních režimů

1. 5. 91

5 FEB. 1991

BISKUPSKÁ KONFERENCE ČSFR

O tom, že v Československu je i po 40 letech ideologické převýchovy v duchu materialistického světového názoru o řeholní život stále mezi mládeží zájem svědčí i skutečnost, že jednotlivé řehole otvírají postupně své brány kandidátům, aby zahájili noviciální výcvik. Podobně jako v jiných domech i novicové želivského kláštera si musili nejprve vlastníma rukama upravit svůj nový domov a teprve pak zahájit vlastní noviciát. Přitom ho nezačínají v Želivě, ale v severovýchodních Čechách v broumovském klášteře, odkud se nedávno odstěhovaly sestry dominikánky. Jak nás (dnes) informoval želivský opat Vít Tajovský, probíhají intenzívni jednání o převzetí želivského kláštera, kde je umístěna psychiatrická léčebna. Zatím je celý dům plně obsazen tímto zdravotnickým zařízením, ale na jaře letošního roku má být pro řádové účely uvolněno 1. patro hlavní budovy pro účely duchovní správy, noviciátu a řádové komunity. Kromě knihovny se současnou teologickou literaturou má být podle možnosti rekonstruováno i původní želivská knihovna, která obsahovala kromě cenných rukopisů a prvotisků i cenné knihy z doby barokní, kdy bylo v klášteře i samostatné teologické učiliště. Želivští premonstráti zamýšlejí obnovit jak to jen bude možné i exercicie pro věřící a pravidelné dny duchovních obnov.

Z Prahy zdraví P. Fiala.

O tom, že v Československu je i po 40 letech ideologické převýchovy v duchu materialistického světového názoru o řeholní život stále mezi mládeží zájem svědčí i skutečnost, že jednotlivé řehole otvírají postupně své brány kandidátům, aby zahájili noviciální výcvik. Podobně jako v jiných domech i novicové želivského kláštera si musili nejprve vlastníma rukama upravit svůj nový domov a teprve pak zahájit vlastní noviciát. Přitom ho nezačínají v Želivě, ale v severovýchodních Čechách v broumovském klášteře, odkud se nedávno odstěhovaly sestry dominikánky. Jak nás dnes informoval želivský opat Vít Tajovský, probíhají intenzívni jednání o převzetí želivského kláštera, kde je umístěna psychiatrická léčebna. Zatím je celý dům plně obsazen tímto zdravotnickým zařízením, ale na jaře letošního roku má být pro řádové účely uvolněno 1. patro hlavní budovy pro účely duchovní správy, noviciátu a řádové komunity. Kromě knihovny se současnou teologickou literaturou má být podle možnosti rekonstruováno i původní želivská knihovna, která obsahovala kromě cenných rukopisů a prvotisků i cenné knihy z doby barokní, kdy bylo v klášteře i samostatné teologické učiliště. Želivští premonstráti zamýšlejí obnovit jak to jen bude možné i exercicie pro věřící a pravidelné dny duchovních obnov.

5 FEB. 1991

6 FEB 1991

Vatikán: Jan Pavel II. zaslal generálnímu představenému TJ páteru Kolvenbachovi následující soustrastný telegram: "Dověděl jsem se bolestnou zprávu o zbožné smrti pátera Petra Arrupeho, býv. generálního představeného TJ. Sdílím zármutek celé této řeholní rodiny, která si ho připomíná jako příklad hluboké zbožnosti v misijní službě, ve vydávání účinného svědectví víry a horlivosti pro církev i ve velkodušném a trpělivém přijímání Boží vůle v každém utrpení. Vysílám k nebi zvláštní modlitby a vyprošuji mu věčnou odměnu, kterou Kristus slíbil svým učedníkům. Vám i všem řeholíkům z TJ uděluji jako útěchu apoštolské požehnání, které rád rozšiřuji i na příbuzné zesnulého a na všechny, kdo se zúčastní pohřebních obřadů. Jan Pavel II.

Francie: Generální ředitel Unesca, Mayor Zaragoza zahájil kampaně proti negramotnosti v zemích Třetího světa. Pod heslem "alespoň jedno pero a sešit" proběhne akce s cílem s cílem, aby všichni školáci ve věku 7-15 let dostali ohnos pořebný na nákup nejnudnějších školních pomůcek. Negramotných je nyní na celém světě téměř jedna miliarda.

Perú: Asi před 10 dny vypukla v této zemi epidemie cholery. Zemřelo na ni dosud 23 osob, nemocných je již asi 700, z toho 16 případů v hlavním městě Limě. Jeden lékař z Čimbote, kde epidemie začala, prohlásil, že každých 10 minut přichází jeden nemocný. Někteří ošetrovaní leží na zemi, poněvadž již chybějí lůžka. Předpokládá se, že cholera byla zavlečena z asijských zemí.

Holandsko: 11. února bude v Haagu založeno sdružení národů dosud nezastoupených ve Spojených národech, a to v sídle Mezinárodního soudu. Půjde o mimovládní organizaci jakou je např. Mezinárodní Červený kříž. Na schůzi, která se bude konat příští týden jsou očekávány delegace z baltických republik, Armenie, Azerbajdžanu, Krymu, Eritreje, Hawaje, Kurdistánu, Vnitřního Mongolska, Papuy, Sarawaku, Tainanu, Tibetu a Timoru, jakož i delegace kanadských Indiánů. Dosud se neví, zda jejím stálým sídlem bude Haag nebo Ženeva.

Litva: Krise v této baltické republice se opět přiostřuje. President Gorbačov již zvláštním výnosem prohlásil za právně neplatné referendum, které zde bude uspořádáno 9. února, třebaže toto hlasování předevedl již prakticky začalo. President Bush, jak se zdá, dosud Gorbačovovi důvěřuje neboť prohlásil, že glasnost a pěrestrojka podle jeho názoru neskončila a že SSSR se již nevrátí do doby studené války.

Jugoslávie: Slovinská vláda prohlásila, že hodlá vystoupit z jugoslávské federace. Ministrský předseda již požádal Spojené státy aby užily veškerý vliv a zabránily jugoslávskému vojsku znovu nastolit komunistický režim. Chorvatský ministr národní obrany, obviněný ústřední vládou z přípravy převratu oznámil, že je ochoten odstoupit, jestliže se tím zamezí ozbrojený zásah federální vlády. Celková situace v Jugoslávii se stále zhoršuje.

Souhrn z generální audience

F6 FEB. 1991

K:

Drahé sestry a bratři!

Pro plné uskutečnění života ve víře, pro přípravu k přijetí svátostí a pro neustálou pomoc /potřebným/ osobám, existuje v církvi struktura různých služeb, z nichž některé jsou Božího původu. Především je to služba biskupů, kněží a jáhnů. Jistě znáte slova sv. Pavla určená kněžím křesťanské obce v Efesu: "Dbejte na sebe i na celé stádo, v kterém vás Duch svatý ustanovil za představené, abyste spravovali církev Boží, kterou si získal vlastní krví". Tímto napomenutím sv. Pavel poukazuje na spojitost, která existuje mezi Duchem sv. a hierarchickou službou v církvi. Duch svatý je tedy původce a dárce Boží, duchovní a pastýřské síly celé této struktury služeb, jak je ustanovil Pán ve své církvi, která je vybudována na apoštolech.

J:

Celý apoštolský sbor si byl vědom těchto podnětů, které apoštlové dostávali od Ducha sv., aby sloužili věřícím, jak to plyne /abychom tak řekli/ ze "závěrečného prohlášení apoštolského koncilu: "Rozhodl tak totiž Duch sv. a my".

Sv. Pavel několikrát prohlašuje, že úřadem, který vykonává z moci Ducha sv. che ukázat tohoto Ducha a jeho sílu. Tomuto vědomí síly a působení Ducha sv., jež se projevuje ve výkonu úřadu, odpovídá u sv. Pavla pojem apoštolátu jako služby.

Církev zdědila od apoštolů toto vědomí přítomnosti a působení Ducha sv.. Potvrzuje to i II. Vat. koncil v konstituci "Světlo národnů". Z tohoto hlubokého vnitřního vědomí plyne i smysl pro pokoj a mír, který si pastýři Kristova stáda uchovávají i v hodinách, kdy se nad světem a církví rozpoutá bouře.

V:

Nemocným: A nyní se obracím s láskyplným pozdravem i ke všem nemocným. Drazí, církev dnes slaví památku japonských světců Pavla Mikihho a jeho druhů, kteří zanechali zářivé křesťanské svědectví svou hrdinskou neohrožeností, s níž podstoupili mučednickou smrt ukřižováním na pahorcích v Nagasaki. Napodobujte tyto mučedníky, kteří necouvli ani před smrtí na kříži a též vy, drazí nemocní, obětujte své zkoušky a každodenní utrpení, abyste přispěli k obrácení všech lidí. Všem vám uděluji své apoštolské požehnání.

RA-Vat(Ceco)

~~Země~~ P. Pedro Arrupe S.J. — člověk letící

6 FEB. 1991

V : 5. února krátce před 20 hodinou zemřel na generální kurii S.J. v Římě jeho bývalý generální přestavený P. Pedro ARRUE, a to po desetileté těžké chorobě; byl totiž 7. srpna 1981 po své návratu z namáhavé cesty po jezuitských komunitách na Dálném východě postižen mozkovou trombózou a následujícím ochrnutím pravé části těla. Od té doby žil a trpělivě snášel svou chorobu na ošetřovně generální kurie. Svatý Otec ho navštívil 31.12.1981 a vyjádřil mu ^{svůj} přání celé Církve za apoštolskou službu a příkladnou výrovnost v utrpení. Dával se od nynějšího P. generála Kolvenbacha informovat o průběhu nemoci a když se mu přitížilo, naposledy navštívil otce Arrupeho 27. ledna večer.

K : Otec Pedro Arrupe se narodil 14. listopadu 1907 v Bilbau ve Španělsku. Po maturitě začal studovat lékařství v Madridu. 15. ledna 1927 vstoupil do Tovaryšstva. Zažil vyhnanství, když ^{v roce 1932} ~~v roce 1932~~ dlouho před vypuknutím občanské války tehdejší ^{špan.} vláda jezuity zrušila. Studoval v Belgii a Holandsku, kde také přijal v roce 1936 kněžské svěcení. Protože se měl specializovat v lékařství a psychiatrii přešel na St. Mary College v Kansasu. Svou řeholní formaci skončil třetí probací v Clevelandu (Ohio) kde se věnoval apoštolařství mezi Španěly z Jižní Ameriky.

V : V srpnu téhož roku odjel do misií v Japonsku. Dvě léta se učil ^{japonšti} nu a pak byl jmenován farářem v Yamaguchi. Po vypuknutí II. světové války byl také 35 dní ve vězení. V březnu 1942 byl jmenován nōviciemistrem a rektorem ^{doux} v Nagatsuka, na předměstí Hirošimi, takže 6. srpna 1945 zažil výbuch atomové bomby svržené na Hirošimu. Využil svých lékařských znalostí a s pomocí noviců organizoval jakýsi polní lazaret pro raněné výbuchem. V roce 1958 byl jmenován japonským jezuitským provinciálem. Během jeho provincialátu japonská provincie vzrostla na 300 členů-misionářů z 30 různých národů - 22. května 1965 jej 31 generální kongregace zvolila generálním představeným Tovaryšstva Ježíšova. Stal se tak 27. nástupcem sv. Ignáce z Loyoly.

K : Budí úctu jen pouhý výčet jeho činnosti, a to jak při řízení řádu tak ve službách Církve. Podílel se na IV. zasedání II. Vatikánského koncilu (1965) na biskupských synodech jež se konaly od roku 1967-1980. Od roku 1967-1981 byl předsedou svazu generálních představených řádů a kongregací. Byl členem kongregace pro evangelizaci národů, papežské komise pro Latinskou Ameriku, vicekancléřem papežské university Gregoriany papežského orinetálního ústavu a Biblického ústavu.

6 FEB. 1991

V. Navdory tak vypjatému prázdnímu tempu byl i literárně činný. Z nejnově dvaceti děl připomínáme „Život sv. Františka Xaverského“, japonský překlad sebraných spisů sv Jana z „říže a pěti svazků o exerciciích. A pak knihu hodně překládané do jiných jazyků: „Toto neuvěřitelné Japonsko. Zažil jsem atomovou bombu. Identita současného jezuity, Naděje neklame, a další... Pohřební obřady podle dávné tradice vykoná generální magister řádu bratří kazatelů (dominikánů) P. Damian Alois BYRNE, a to v sobotu 9.11. ledne v hlavním římském chrámu Tovaryšstva Ježíšova zvaném "del Gesù". Svatého Otce bude zastupovat jako jeho osobní legát kardinál Martinez Somálo.

P. Vincent O'Keefe jeden z nejbližších spolupracovníků P. Arrupeho během jeho generalátu, který také v posledních dnech "se téměř nehnul od lůžka umírajícího otce Pedra, když po jeho smrti prohlásil, že to byl první generál Tovaryšstva Ježíšova, kterého lidé i jezuité v Americe opravdu znali a obdivovali. Při svých návštěvách dokázal velmi otevřeně mluvit jak o Tovaryšstvu tak o světových problémech. Dále dosvědčil, že hlavním úsilím otce Arrupeho bylo vlit do celého Tovaryšstva ducha II. vatikánského koncilu. Snad nejlépe ho charakterizuje podtrhl P. O'Keefe - závěr prohlášení, jímž 3. září 1983 podával demisi ze svého úřadu."

K: Jsem pln naděje, když vidím, že Tovaryšstvo slouží Pánu a Církvi pod vedením Římského velekněze, Kristova náměstka na zemi. Kéž jde i nadále touto cestou a kéž jí Pán dáv hodně dobrých kněžských povolání i bratří laiků. Za to obětuji, co mi ještě z mého života, své modlitby a utrpení vyplývající z mé choroby. Sám pak chci z hloubi srdce opakovat: „Vezmi, si Pane a přijmi celou mou svobodu, mou paměť, můj rozum a celou mou vůli, všechno, co mám a co vlastním. Tys mi to dal, Tobě, Pane, to vracím zpět. Všechno je tvoje, nalož s tím zcela podle své vůle. Dej mi jen svou lásku a milost a to mi stačí.“

ústav pro studium
totalitních režimů

6 FEB. 1991

V: Myšlenky nás všech se stále obracejí s hlubokým zármutkem do oblasti Perského zálivu, kde nyní již 20 dní zuří válka. Již 20 dní úporných bojů! Při společné modlitbě si připomeňme všechny oběti této války a vroucně prosme Boha, aby ji co nejdříve zastavil.

(2) K: Bratři a sestry, obraťte se spolu se mnou na Pána s prosbou, aby se v této strašlivé srážce neužily nové nástroje smrti. Mám na mysli zejména chemické a bakteriologické zbraně, které jsou tak obávané a jimiž bylo již několikrát pohroženo. Podobné strašlivé použití těchto nepřijatelných prostředků, které je nutno odsoudit z jakéhokoli hlediska by znamenalo popření všeho základního respektování lidské důstojnosti. Kéž milosrdný Bůh vyslyší tuto naši prosbu. Po-modleme se nyní Otčenáš na tento úmysl!

Před zakončenou modlitbou řekl nás
J. P. II dodal:

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

RaVat-Ceco(6.7.)1991

Kuba: Kubánský psychiatr a obránce lidských práv Samuel Martinez Lars byl ve středu odsouzen ke třem letům domácího vězení. Krajský soud v hlavním městě Havaně ho uznal vinným z "podněcování ke vzpourě". 38 letý Martinez byl vedoucím členem strany lidských práv, která je dosud na Kubě illegální. Od března minulého roku, kdy byl zatčen, byl držen ve vyšetřovací vazbě. Státní prokurátor požadoval pro něj pětiletý trest odňtí svobody.

Německo: Tuto středu zástupci bavorského města Rosenheim seznámili novináře s připravovanou výstavou o životě a díle barokní stavitelské rodině Dientzenhoferů, která se bude konat od 9.-26 května v roseheimských Lockschuppen. Budou na ní dokumentována stavební díla pěti bratří Dientzenhoferů v Praze a po celých Čechách, jakož i ve Franken, Baden-Württemberg v Hessensku a Horní Falci. Na této výstavě bude možno shlédnout i hodně originálních soch světců, které vytvořili známí sochaři pro kostely postavené Dientzenhofery. Prážská národní galerie poskytla výběr monstrancí, mešních rouch, liturgických předmětů, maleb i kostelního zařízení ze své zvláštní výstavy o Krištofu a jeho synu Kilianu Ignácovi Dientzenhoferovi. Tato stavitelská rodina pochází z oblasti (dnešní obcí Bad Feilnbach a Flintsbach na Innu) jižně od Rosehaimu. Odtud vandrovalo pět synů horalského sedláka do Prahy na zednickou práci. Jejich mimořádný vzestu v 17 století od prostých zedníků k váženým a velmi žádaným stavitelům a architektům až k titulům knížecích dvorních stavitelů je dodnes považováno za mimořádný kulturní jev dějin umění.

Německo: Spisovatel a dramatik Tankred Dorst bude u příležitosti "Popevní středy umělců" v Kolíně nad Rýnem vyznamenán cenou Ludwiga Mülheima za náboženskou dramaturgiu; Zároveň s diplomem obdrží 35.000 DM za svou hru "Korbes". Cenu mu udělí kolínský arcibiskup Kardinal Joachim Meisner příští středu. V odůvodnění k udělení této ceny Dorstově "Korbesu" stojí: Jde o divadelní hru, která člověku drasticky a nemilosrdně předvádí, kam vede zloba sobectví, hrubost, bezohlednost, tupost a neschopnost milovat. A jaké protiklad těchto pašijí zloby a sobectví je ukázáno mučednictví nevinného, který se obětuje za záchrannu druhých. Jaký je svět lásky, dřívěry v Bohu a bezvýhradné odevzdanosti vůči Němu. Protože smyslem této nadace je podpora křesťanského myšlení a tvorby v německé oblasti, byla udělena i podpůrná cena ve výši 10.000 Dm dramatikovi Křusovi Rohledemu za jeho hru

7 FEB. 1991

"Das Fest", ^{Hva} ukazuje, že člověk má zapotřebí být spasen, že se musí osvobodit od (svých nezřízených náklonností a) tyranie svého Já a že nesm zůstat jen na povrchu, ^{Musí} proniknout do hlubin svého životav duchu zá dy sv Terezie z Avily: Boh je nejhlubší hlubinou mého bytí.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

Nové aspekty křesťanské spirituality

7 FEB. 1991

Odpověď č. 1.

T. Josef DOLISTA

Přesně to, co jsme doposud dělali, totiž pomoci mladým lidem žít podle evangelia. Spiritualita znamená žít duchovním životem. Rodiče a vychovatelé a kněží mladým lidem zdůrazňovali providelnou účast na mši sv. v neděli, přijímání svátostí, popř. dobré skutky. To jsou dle mého úsudku tradiční a dobré podněty pro ~~duchovní~~ vedení duchovního života. Byl jsem svědkem toho, kdy některí studenti teologie na jedné universitě byli sice vynikajícími co do vědeckého myšlení, ale v neděli se bohoslužeb neúčastnili, což považuji za velmi paradoxní.

Odpověď č. 2.

Naprosto ne! Pojmosloví "tradiční hodnoty" chápnu velmi pozitivně. Navíc však se musíme zamýšlet nad "novými aspekty křesťanské spirituality", zejména pro mladou generaci. Jinak řečeno: dnešní doba po nás vyžaduje víc.

Odpověď č. 3

Nemohu říci, že má výpověď bude zcela vyčerpávající. *Aniž* K novým ~~xx~~ aspektům křesťanské spirituality zejména mladé generace bude jistě patřit - odpovědnost za mír, odpovědnost za společnost, práce výchovná k údivu nad krásou přírody, tedy péče o životní prostředí, je to zodpovědnost za předání víry další generaci, tedy evangelizační úsilí, vzdělávání se v papežských a vůbec církevních dokumentech, bude to jistě větší engažmá ve farnosti, do křesťanské spirituality jistě patří poctivé studium jako příprava na budoucí profesi nebo snaha o získání vynikající řemeslnické odbornosti. *Jak poctivé studium zlepší duchovní život*

Odpověď č. 4

Ano, máte pravdu. Ale jaké lidé? Ty vyjmenované podněty ke křesťanské spirituality nám mají pomoci v té současné době být živým znamením Ježíše Krista. V této jedinečné snaze si máme navzájem pomáhat.

3)

Jan Pavel II. nedávno mladým lidem zdůraznil, že ke křesťanskému životu patří nutně prvek solidarizace s trpícími. Tedy další podnět pro obohacení naší spiritulaity. A jak víme, nová encyklika Jana Pavla II. o misijním posléní zvláště v článku 71 a 87 hovoří jasně a spirituálně misionářské. Zdá se mi, jakoby v této encyklice papež zcela otevřel své srdce. Vždyť základní myšlenkou je :zvěstovat Krista všem lidem. A jak uvádí, k misionářské spirituálitě patří: nechat se vést Duchem svatým, žít s Kristem, milovat církev, milovat lidi jako Kristus, snaha o svatost.

:

,

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

,

ústav pro studium
totalitních režimů

-7 FEB. 1991

1. Otče Josefe, co si představujete pod pojmem křesťanské spiritualita mladých lidí?
2. Domníváte se, že to, co jste uvedli ~~jsou~~ jako tradiční a dobré podněty, že je to dostačující pro novou generaci?
3. Můžete být konkrétní? Co máte konkrétně na mysli?
4. Jak vidět, je tého hodně, co musíme všichni zvládnout. Nová doba chce nové lidi.
5. Děkuji za rozhovor.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

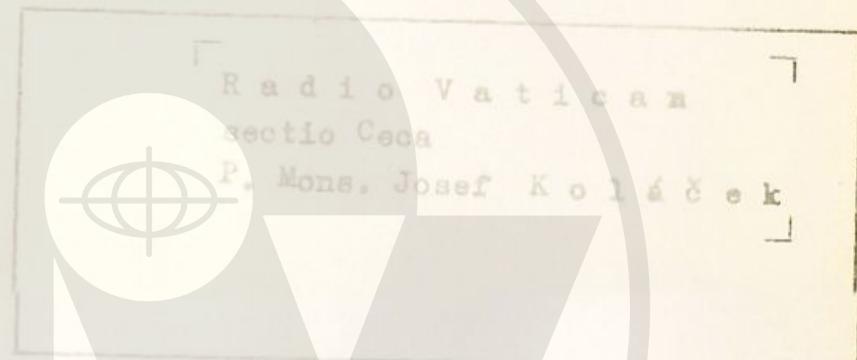
ústav pro studium
totalitních režimů

7 FEB 1991 114 PB1

ČESKÁ KATOLICKÁ CHARITA

111 37 PRAHA 1 - VLADISLAVOVA 12

VÁŠ DOPIS ZNAČKY ZD DNE

NAŠE ZNAČKA

7.1.1991

věc

vrážejí

V: Označení ŘK ČA:
Církve 'katolické' charity

Katolická charita upozorňuje kněze a věřící, že je ještě několik volných míst na duchovních cvičeních v Janáckých Lázních v prvních třech termínech:

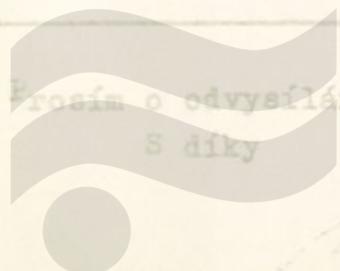
V týdnu od 4. března pro farní hospodyně a ty, kdo pomáhají kněžím ve farnostech. Exercitátorem bude P. Dvořáček z Doks.

V týdnu od 11. března pro ty, kdo Boha teprv hledají - tito lidi zřejmě naše vysílání neposlouchají, proto prosíme vás, abyste je na tuto možnost upozornili. Exercitátorem bude P. Hýza.

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

V týdnu od 18. března pro studentky - příprava na manželství. Exercitátorem bude lékař a kněz, P. MUDr. Ladislav Řubíček.

Hlásit se můžete na adresu Katolická charita, Vladislavova 12, 111 37 Praha 1, případně i telefonicky 235 84 24, linka 28, paní Havránková.

ústav pro studium
totalitních režimů

Prosím o odvysílání, bylo by škoda nechat místa propadnout.

S díky

P. Šimáček

57 FEB. 1981

„Kdo jsem Svědec Ježovovi?“

chleba « (tak se tehdy říkalo mši svaté). Srovnej i 1 Kor 16, 2. Ve Zjevení sv. Jana 1, 10 se už neděle nazývá » den Páně ». Velmi zevrubně líčí nedělní bohoslužby první církve už kolem r. 150 sv. Justin Mučedník ve své *Apologii*.

K citátu Kol 2, 16: Slavení soboty je tu jmenováno spolu s dodržováním starozákonních předpisů o nečistých pokrmech. Smysl citátu je ten, že křesťané už nejsou vázáni obřadními předpisy Starého zákona.

Pokud pak jde o císaře Konstantina, nikdy nebyl církvi svatořečen, zvlášť ne římsko-katolickou. Jeho kult na Východě začali a propagovali kacířtí Ariáni, ale Západ jej nikdy nepřijal. Zní to jako ironie dějin: právě Svědci Ježovovi dnes vyznávají učení Ariánů.

Svědkové Ježovovi vědí dobře, že nedělní bohoslužby jsou jeden z pramenů, z nichž se napájí víra a jednota křesťanů. Kdyby se jim podařilo tento pramen vysušit, doufají, že snadněji odumře pocit křesťanské sounáležitosti.

Velikonoce

Č: Podle Svědků Ježovových prý nemají velikonoce původ v bibli: ani Kristus ani apoštoli prý nedali k svěcení velikonoc příkaz. Ani první křesťané prý velikonoce neslavili.

V: Nejsou-li biblického původu velikonoce, pak opravdu není biblického vůbec nic. Až do jakých detailů bylo slavení velikonoc nařízeno ve Starém zákoně Židům! Na památku vyvedení z egyptského otroctví zabijeli Židé o velikonocích beránka, kterého jedli za dodržování přesných rituálních pravidel. Zajímavé je např., že se tento beránek pekl nabodnut na dvě zkřížená dřeva. Kristus pro svou smrt na kříži nevolil velikonoce náhodou. V něm se totiž naplnil starozákonní předobraz Beránka, jehož krví jsme byli zachráněni před věčnou smrtí. A právě o velikonocích řekl učedníkům: » To čiňte na mou památku. «

Č: Tvrzení, že první křesťané velikonoce neslavili, je hrubý omyl. Právě ze slavení velikonoc se vyvinula celá křesťanská

17. Dnes se mnoho mluví o nebeském království, ale ne vždy ve shodě s ~~církevním smýšlením~~ ^{církevním smýšlením} s ~~činem pro církev~~. Jsou tu totiž určitá pojetí spásy a /církevní/ poslání, které bychom mohli nazvat "antropocentrické" v omezeném slova smyslu, poněvadž se soustřeďují na pozemské lidské potřeby. Z tohoto hlediska se projevuje tendence pohlížet na Boží království jako na zcela lidskou a sekularizovanou skutečnost, ve které se berou v úvahu hlavně programy a boje za sociálně-hospodářské, politické a také kulturní osvobození, ale uzavírá se obzor nadpřirozeného smyslu spásy. Nelze popírat, že i na této úrovni je třeba podporovat určité hodnoty, celkově však toto pojetí nevybočuje z mezi lidského království, okleštěného o své ryzí a hluboké /nadpřirozené/ rozměry, takže se může snadno převést na některou ideologii čistě lidského pokroku. Boží království však "není z tohoto světa, ... není odtud".

Existují pak i jiná pojetí, které v tomto směru kladou důraz /výlučně/ na Boží království, které se stává jediným středem jejich myšlení. Zdůrazňují představu církve, která nemyslí na sebe, nýbrž snaží se pouze sloužit tomuto království a vydávat o něm svědectví. Říká se jí "církev pro druhé", stejně jako Kristus ~~je~~^{je} "člověk pro druhé". ~~Církev se má při plnění svého úkolu ubírat~~ ^{Popisuje se však} dvojím směrem: na jedné straně povznášet tzv. "hodnoty Božího království", jako mír, spravedlnost, svobodu a bratrství; na druhé straně má podporovat dialog mezi národy, kulturami a náboženstvími, aby vzájemným obohacováním napomáhal k obrodě světa a stále více usnadňovaly cestu do nebeského království. ~

Tato pojetí však mají kromě kladných rysů často i záporné. Především pomíjejí mlčením Krista. Království, o němž mluví, je založeno na určitém theocentrismu, poněvadž, jak tvrdí, Krista nemůže pochopit ten, kdo nemá křesťanskou víru, zatímco různé národy, kultury a náboženství se mohou shodnout na jediné Boží skutečnosti, ať jí dávají jakékoliv jméno. Z téhož důvodu vyzdvihují tajemství stvoření, které se odraží v různosti kultur a náboženství, mlčí však o tajemství vykoupení. Mimoto Boží království, jak oni je chápou, nakonec odsunuje církev do pozadí anebo ji podceňuje, což má být reakce na dřívější tzv. "eklesiocentrismus". Považují totiž církev jen za znamení, které však prý není zcela jednoznačné.

Č To bylo z encykly
→ rozhovor s otcem Dolistou

† Vito byl rozhovor s českým salesiánum Otcem Fr. Dolistou.

Ekumenická rada církví.

Od 7. února 91 probíhá v Cambeře v Australii VII. valné shromáždění Ekumenické rady církví na téma "Přijď Duchu Svatý, obnov všechno svoření". Ekumenická rada církví sdružuje 310 různých církví z celého světa. Byla založena v roce 1948 sloučením dvou křesťanských hnutí "Život a činnost" a "Víra a konstituce". V roce 1961 se k nim připojila i "Mezinárodní rada pro misie".

Ve svých stanovách se Ekumenická rada definuje jako "bratrské sdružení církví, které vyznávají Pána Ježíše Krista jako Boha a Spasitele podle Písma."

Od samého založení udržovala Ekumenická rada styky s katolickou církví i když tato není jejím členem. V roce 1965 se vytvořila smíšená komise pracovní skupina ze zástupců katol. církve a Ekumenické rady. Skupina je poradním orgánem a má úkol hledat možnost spolupráce. Je složena z 24 členů, po 12. z každé strany. Schází se jednou do roka.

Valné shromáždění je nejvyšším řídícím orgánem Ekumenické rady církví a schází se obvykle každý sedmý rok. Zvolí prezidenty a 150 členů ústředního výboru, který je výkonným orgánem.

Od roku 1948 se uskutečnilo 6 valných shromáždění: první v Amsterodamu v roce 1948, v Evanstonu v roce 1954, dále v New Delhi, v Upsale, v Nairobi a poslední v 83 roce ve Vancouveru.

Valné shromáždění, které právě probíhá v Cambeře bude pravděpodobně jednat i o palčivých světových problémech, jako : o válce v Perském zálivu, o situaci v Jižní Africe a o nukleárních pokusech v Pacifiku. Potrvá do 20 února a zúčastní se ho 23 katolických delegátů jako pozorovatelů. Jsou mezi nimi biskupové kněží, sestry i laici.

Vatikán: Italské národní sdružení pro přepravu nemocných, známé pod zkratkou UNITALSI, pořádá každým rokem pro nemocné mnoho zájezdů do různých mariánských poutních míst především do Lurd, Fatimy a Loreto. Po několik let se již pravidelně scházejí organisátoři a nemocní i se Svatým Otcem a to 11. února na svátek Panny Marie Lurdské. Také letos, kdy svátek připadá na příští pondělí bude Jan Pavel II pro nemocné sloužit mši svatou ve Vatikánské bazilice o půl 5. odpoledne.

- 8 FEB. 1991

RaVat.CECO

Vatikán: Ředitel vatikánské tiskové kanceláře dnes potvrdil novinářům, že Sv.Otec se osobně zajímá o osud dvou zajatých letců, kteří havarovali při bojovém náletu nad nad územím Iraku. Jejich rodinní příslušníci požádali Sv.Otce o pomoc. U bagdadské vlády intervenoval apoštolský pronuncius arcib. Oles, který zůstává dosud na nunciatuře v iráckém hlavním městě.

Dnes dopoledne poskytl Jan Pavel II audienci členům oblastní rady středoitalského kraje Lazia. V příležitostné promluvě znova poukázal na světový konflikt v Perském zálivu. Lidé jsou znepokojeni dramatickým vývojem konfliktu - řekl. Prožíváme nesnadné dny, které vyžadují úsilí, odpovědnost a odvahu. Svět nalezne opravdový mír jedině tehdy, když rozreší klíčové otázky ležící v počátcích současné krize. Do tohoto úsilí je jistě zapojena celá společnost, nesmí však chybět konkurenční iniciativa každého jedince zvlášt.osobně. Chceme-li, aby mír nezůstal jen prázdnou touhou, musíme ho přenést do každodenního života do služby, respektu vůči důchodu a do konkretní solidarity. Mír musíme tvořit v nás samých a kolem sebe neustále každý den.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

3. II. 91

Vymýtat duchy

Jako chlapci jsme se večer potmě plížili k jednomu domu ze zakázané strany. Bylo potřeba přelézt plot. V našem věku to však nebyl problém. Nato se prošlo mezi záhony zeleniny a pak jsme s velkým napětím nakukovali do okna, které bylo poměrně nízko. Ale neviděli jsme nic. Nezbylo než nastoupit odchod stejně tiše a nenápadně. Co jsme chtěli uvidět? Něco, co nás vrcholně zajímalo. Dozvěděli jsme se, že stará paní, majitelka domu, vyvolává duchy. A večer se tam velice obezřetně trousili lidé dovnitř. Nás by ovšem nepustili a v okně jsme nic nezahlédli. Když jsem pak neobezřetně se svým zklamáním doma přiznal, matka se rozzlobila a přísně mi zakázala se o novou výpravu pokoušet. Otec se mně zdál tolerantnější. Smál se a prohodil, že ta "stará" má duchů plnou hlavu a že by se měl někdo pokusit jí je z hly vyvolat. Pochopitelně jsem tomu nerozuměl.

Dnes už je mi jasné, že má výraz "duch" různé významy a odstíny a že v asketické literatuře Otců značí na prvním místě myšlenky, které se rojí v hlavě. Jsou si také jisti, že ten, kdo neumí těmto duchům vládnout nebo je zahánět, podle toho jak je potřeba, bude brzo beznadějně ztracen.

Ve staré křesťanské literatuře má z tohoto hlediska zvláštní význam spisek sv. Atanáše "Život sv. Antonína". Antonín se považuje za prvního křesťanského poustevníka. V Egyptě je pouště mnoho a proto se on do ní zabydlel. Pronikal postupně hlouběji a hlouběji. Proč? Chtěl se modlit a k tomu potřeboval klid. Na poušti je situace víc než ideální. Vždyť i proroci i Ježíš sám se utíkali na pustá místa, když se chtěli dobře modlit. Antonín však udělal zvláštní zkušenost. Hledal klid, ale našel divoký boj. První kapitoly spisku mluví převážně o tom, jak Antonína pronásledují ďábli v podobě divokých šelem.

Vzpomínám si, jak jsem jednou dával letní školu v St. Paul v Minnesotě v Americe o spiritualitě Otců a oni tam měli jako četbu anglický překlad právě tohoto životopisu. Když se četla ta hrůzostrašná zjevení ďáblů, díval jsem se nenápadně na reakci publika. Byli to chlapci a děvčata už přes 20 let. Jeden hoch, už starsí, byl to kadet důstojnické školy, zachoval vážnou tvář. Ostatní se usmívali potají a pak už i nahlas. Jak reagovat, aby škola neztratila autoritu? Pokynul jsem, aby jen četli dál a dali se nakonec překvapit. Kýmž Samým sv. Antonínem. Když zpočátku slyšel řvát nabízkou lvy a viděl svíjet se obrovské hady, pochopitelně se bál. Kdo by neměl strach při takovém

setkání v noci a v poušti. Ale pak ho najednou udivil fakt, že ho žádána ta divoká šelma nezhltla, ačkoliv už ho navštěvovaly několik nocí. A tu konečně přišel objev: "Jste všechny jen fantasie. Kdybyste byly skutečnost, stačila by jedna z vás na to, aby mě roztrhala v okamžiku A hle, jsem celý!"

Je tu velká zkušenost. Myšlenky a fantasie mají velkou moc k vytváření našeho duševního stavu. Dělají, že se bojíme, nebo že se naopak radujeme. Jsou to myšlenky a fantasie, které nás mohou dovést do zoufalství. Ale z druhé strany je tu zkušenost, kterou musí udělat každý, kdo chce stát na nohou. Jsou to všecko věci, které na mě doléhají, které mě napadají, ale nejsem to já. Já se s nimi nemusím ztožnit. Když dojdu k tomuto zjištění, následuje najednou velký klid. Řeknu si s úsměvem: "A co mně to všechno může udělat? Nic! Tak proč bych si dělal zle já sám?"

Kdysi přišel za mnou jeden dobrý a zbožný člověk a zpíval takou píseň: "Už jsem docela nešťastný. Čtu každý den evangelium, rád bych miloval Boha nade všecko. Vím, že hlavní prostředek k uskutečnění lásky k Bohu je láska k bližnímu. Ale právě v tomto bodu nemohu pokročit z místa. Každou chvíli si vzpomenu na někoho, kdo mi nedávno nebo kdysi dávno nějak uškodil, nebo je mi nesympatický a už fantasie pracuje. Představuji si, jak ho před druhými ponížím, zasměšním, vymýslím možnosti jak mu uškodit, jak se mu pomstít. Jak mohu říci, že miluji bližního, když mně pořád a pořád takové věci naplňují hlavu".

"Zaplat Pán Bůh, že jenom hlavu a ne srdce!", řekl jsem mu.

Nerozuměl tomu. Dal jsem mu potom tuto radu: Když Vás něco zase bude proti druhému ve fantasii dráždit, zastavte se a řekněte si: "Je mně sympathetic? Měl by být, ale není. Výborně. Nesympatickému člověku bychom rádi udělali zle? Ano, tak to vypadá podle sklonů. Dobře, svatá pravda. Ale teď další otázka: Chcete ho zastřelit? Možná i to mně napadne, ale tak daleko to ovšem není! Zaplat Pán Bůh. Ale teď si položme poslední otázku: Chcete mu doopravdy ublížit? Vypadá to tak, ale myslím, že ne, přeji mu to, co mu přeje Pán Bůh. Krásná věc! Je to objev, že všichni ti čábli, jak v Životě sv. Antonína, nejsou nic než fantasie. A těch bych se měl bát?

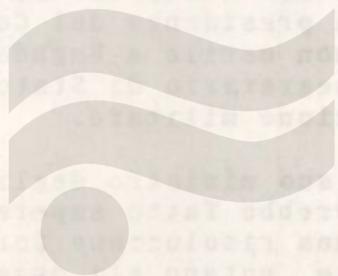
Tomu pánovi se zdála tato logika tuze jednoduchá, ale po čase se přiznal, že to skutečně jednoduché je. Jsme my, kteří si komplikujeme problémy. Vymýtat duchy v našem vnitřním životě není tak obtížné jako by se zdálo. Jde tu jen o objev vlastní svobody.

8 FEB. 1991

V této souvislosti jsem však slyšel tuto námitku. Všecko, co jsme řekli, platí pro stavy, kterým říkáme normální. Bohužel je těžké objevit svobodu tam, kde není. Kolik lidí má dnes ideje a představy, které se tak vnučují, že není obrany. Vždyť jsou tak časté případy sexuálních nenormálností. Kontrola těchto fantasií působí naopak zábrany a nervová napětí.

Jednou jsem o podobných docela konkrétních případech mluvil s jihoamerickým lékařem Laburu, který se stal jezuitou a specializoval se v otázkách sexuální morálky. Učil na římské Gregoriáně. Dovedl jsem k němu chlapce, který měl právě potíže toho druhu, jak jsem naznačil. Mimochodem řečeno, chlapce vyléčil velmi rychle. I on byl tehdy názoru, že celý úspěch psychiatrického léčení je právě v tomto jediném bocdě: buď pacient uvěří, že je svobodný člověk, a že může, když chce, přestat se špatným návykem, nebo vzdychá s velkou lítostí: "Rád bych, velice rád bych se toho zbavil, ale...". Vím, že tento lékař používal v krajních případech sugesci, jakousi malou hypnosu. Sama v sobě nic nevyléčí, má účinek, dokud trvá vliv druhého. Ale ta krátká doba někdy stačí k tomu, že si pacient uvědomí, že může žít bez patologického návyku. I ten chlapec, o kterém mluvím, mně pak řekl: "Myslil jsem, že to nikdy nepůjde a ve skutečnosti to jde". Jen tak na zkoušku jsem se ho zeptal: "A škaredé představy ještě míváš?" "Jako předtím, ale páter doktor mi řekl, abych si z toho nic nedělal, abych se toho nebál a skutečně, už se nebojím".

Vnitřní svoboda s Boží pomocí je opravdu obrovská síla. Jen ta může vytáhnout zlé duchy, které zaplňují hlavu tolika neštastných, kteří je pak vyhánějí Belzebubem, tj. duchy horšími /sr. Lk 11,15/. A přitom křesťanská síla je každému k disposici.

ústav pro studium
totalitních režimů

936

San Salvador: Za Zavraždění 8 venkovských žen a sedm sedláků ve vesnici Ayutuxtepeque v Salvadoru dne 22 ledna jsou odpovědní vojáci vládního vojska a ne tři vyšloužilci, jak včera tvrdila vláda v úředním prohlášení. Tak otevřeně kritizoval falešné prohlášení světicí biskup ze San Salvadoru Mons Gregorio Rosa Chavez. Představil přítomným v katedrále 88 žen Eleutelii Ortilzovou, která byla očitým svědkyní krveprolití. Místní Církev požaduje od vlády, aby nestranně vyšetřila tento zločin a neodsunula je mezi nevyřešené případy, které jen zvýšují podezření mezi obyvatelstvem Švýcarsko: Děhem prosince a ledna uprchlo z Albánie 14.500 osob, asi 4.300 jich bylo vráceno komunistickým úřadem v Albánii, s odůvodněním, že uprchli z hospodářských důvodů. 1.400 albánských uprchlíků v Jugoslávii žije ve velmi bídných podmínkách a 350, kteří žádali o politický asyl bylo várceno zpět, aniž vysoký komisariát OSN mohl zasáhnout v jejich prospěch. Proto tento úřad intervenoval u řecké i jugoslávské vlády v jejich prospěch, avšak místní úřady příliš nerespektují podepsané dohody.

Austrálie: V hlavním městě Canbeře se koná ^{třetí} ~~xx~~roční zasedání Ekuemnické rady Církví, která sdružuje 311 nekatolických církví. Jedním z hlavních bodů tohoto zasedání, které potrvá až do 20 února je dialog s Islámem. Metodistický pastor ze Sri Lanky dr Aria rajah shrnoval celou problematiku před celým shromážděním. Odpovídaje na otázku, proč jsou musulmané tak útoční a nesnášenliví. Podtrhl, že Islám je nyní v údobí misijním, staví horečně mešity, školy, kulturní centra, ajko křesťané v minulosti. K situaci v Nigérii, kde jsou křesťané a musulmané téměř stejně četní vyjádřil jen naději: Jsme proti nesnášenlivosti a doufáme že v Islámu existuje vnitřní dialog jako mezi námi křesťany. Naše částečné nepochopení pro islám vyplývá - podle něho - ze skutečnosti, že Islám nemůže oddělit sociální a politickou oblast od náboženské, ale právě se nesmí zapomínat, že ve všech náboženstvích jsou tendenze od vyhraněných forem nesnášenlivosti až po liberalismus.

Litva: Dnes ráno začínal poradní referendum o nezávislosti země, pro 2,800.000 občanů s volebním právem. Sovětský president Gorbačov prohlásil, že toto referendum nemá žádnou platnost a je tedy ilegální. Situace na Litvě je velmi napjatá. Jsou obavy ze zásahu sovětského vojska, proto mají být volební urny po skončení referenda přeneseny na neznámá místa.

F 9 FEB 1991

Don Edgard Espiritu S.D.B.

Je mu 49 let, pochází z Filipin, před 12 léty zvolil Etiopii jak svou druhou vlast. Jmenuje se Edgard Espiritu. I když se o Etiopii doyídáme jen tu a tam, přesto naskakuje husí kůže při pomyšlení na ~~léta~~ ^{na dluhy} trvající partyzánské boje, příšerné sucho, hladomor, statisíce uprchlíků, propastnou bídu. Proč žije už dvanáct let vlastně na frontě, v první linii. Odpověď je prostá: Je to duchovní syn Dona Boska, salesián.]

V městě Makallé kvůli trvalým bojům byly zavřeny školy. Ale vyučování pokračuje pro chlapce, kteří z města neodešli. Od prvních leteckých náletů a ostřelování kanóny polovina obyvatelstva, téměř padesát tisíc utekla. Salesiáni se tam od svého příchodu dali do služeb právě těmto postiženým. Legendárním se už stala vyudování 14 přistávacích ploch vzdálených od sebe 200 km. Díky pronajatému belgickému letadlu pak mohli trpícím dopravovat léky a různé potraviny jako první pomoc. Během hladomoru v Tigrése prakticky starali o přežití půl milionu lidí. Za to byl salesián Cesare Bullo ~~wyznamenán~~ ^{prohlášen} v roce 1988 "Zákrym Milosrdným Samaritánem" od americké katolické konference na podporu rozvoje. Kromě toho salesiáni zorganisovali v Etiopii zalesňování a v krátké době bylo zasadeno přes 250.000 stromků a také pěstováno, dokud se neujaly. Dnes je jednou z nejvíce oceňovaných činností rozdělování asi 40.000 litrů vody denně pro okolní obyvatelstvo. Nedávno se několik studní pokazilo a tak museli salesiáni zaskočit a rozdělit denně 150.000 litrů vody. Prakticky téměř polovina obyvatelstva z Makallé chodí pro vodu k salesiánům, takže se jejich studně stala pravým požehnáním.] "apomohl to i k zlepšení představ o Církvi. Ještě tak před 15 léty bylo nemyslitelné, aby v Makallé žil nějaký katolík. Byli tam trpěni jen nevolky. Dnes díky této hrdinské práci prostí lidé na ně nehledí s nedůvěrou a nepovažuje je za cizince. Hodně k tomu přispělo, že salesiáni zůstali s nimi navzdory ostřelování z děl a bombardování. Největší obdiv místních lidí získal jejich ~~zásobování~~ ^{nezávislost} pomocí, že nevyužívali hmotné pomoci k náboru členů církve. 85 procent tamního obyvatelstva totiž tvoří pravoslavní a muslimané. Dnes je však nejlepším doporučením - patřit do komunity salesiánů nebo jmenovat Dona Boska.

†!

Vysčany, 11.12.90.

9 FEB. 1991

Milý Josefe,

dnes mi pošta doručila vánoční přání od O. Kocláčka. Moc zaň děkuji a také je opětuji. Píše Tobě, vím, že mu to vyřídíš. Zatím slyším Vaše hlasy; té měř vždy mluvíte společně a tak Vám také oběma pravidelně žehnám, aby Vaše slova padala s užitkem do lidských srdcí.

Byl jsem na exerciciích v Mar. Lázních / Ing. Aleš Opatrný/. Cesta tam a zpět a nevyspání k vůli kašlajícím a chrápajícím kolegům na pokoji mi dala zabrat. Srdce se "rozhlasilo", takže kilometry nešlapu a jsem rád, že zvládám školu a kostel. Možná víš, že máme t.zv. modlitební hodiny ve čtvrtek v 18 hodin. Modlitbou růžence budujeme jakousi hráz proti zlu! V Blansku se v tom čase pravidelně schází a je radost vidět vedle sebe svorně mladé i staré, dělníka vedle inženýra, prodavačku vedle lékařky. U nás není plný kostel, spíše menší skupina věrných, které povzbuzuji, aby vytrvali. Říkám, jak se dnes u nás na př. těžce shání stavěbní materiál. Když jeden Zdrávas přirovnáme k jedné cihle, víme, že v růženci je těch Zdrávasů 50. Když se nás modlí jen 20 pak je to 1000 Zdrávasů, tedy 1000 cihel o něž se zvýší naše hráz proti zlu! A zla je kolem nás hodně. Stačí sledovat TV, tisk a rozhlas... a kolik je kolem nás dětí a mladých, kteří neví nic o našem Pánu. Kolik i z dětí, které nám byly v tomto školním roce svěřeny, neví naprostě nic o Bohu, o modlitbě. Kolik z nich ještě nebylo ani jednou v kostele! A jak jsou roztřkané, neukázněné! Co můžeme dělat. Snažit se je milovat, vštípit jim do srdcí kladný poměr k vyšším věcem. Jejich rodiče patří ke ztracené generaci, snad z těchto dětí vyroste generace nová, která přece jen v naší zemi předá pak pochoděn víry ve třetím tisíciletí svým potomkům.

Jinak jsou lidé hodně znechuceni a rozčarováni. My, kněží nesmíme zapomínat, že máme hlásat radostnou zvěst, připomínat každou kladnou událost kolem ~~je~~. Otec metropolita Vanák připomněl při oslavě svých jmenin, že právě před rokem byl na ministerstvu žádat o otevření semináře v Olomouci.

"Na to zapomente!" bylo mu řečeno. A přesně do roka a do dne ve vrácené budově mělo na dvě stě bohosluvců z Moravy svoje exercicie. Není to zázrak? V budově se ještě pilně pracuje. Člověkovi se ani nechce věřit, že tak to dovedly zřídit vysokoškolské-budoucí pedagožky. Spíš to vypadá, že budovu opustila scvětská armáda. Sestry dominikánky se už také přestěhovaly z Brumova do "svého" do Bojkovic. Tam byla 40 roků polepšovna, teď je si možno představit, jak budova vypadala! V Letovicích otevřeli noviciát Milcsrdní bratří. Radost z toho je zkalena tím, že dva novicové již odšli. Důvod? že je převor večer v devět nepustil na pivo do hospody. I stím se masí počítat, že někteří si cblečou hébit, ale nevědí v čem je smysl řeholního života. Ale i radost. Z Brna jelo jedno děvče s rodiči do Sternberka, kde Otec metropolita uzavřel do t.zv. papežské klausury 8 karmelitek. To Vy dávno víte, že je i zde mladí, které se rozhodlo prožít život v uzavřenosti, pokání a modlitbě, odloučeno od světa, trvale až do smrti..

Měl jsem tu na faře pení Blenku Trojákovou z Již. Afriky. Byla nadšena tím, že kostely jak v Praze, tak u nás jsou plné i ve všední dny. Ze se káže a zpívá /na což ona tam není zvyklá/, že kázání jsou plamenná a krásná, jen se jí zdálo, že by to chtělo víc radosti. Ze chybí úsměv a lidé jsou jakoby obehnáni zdí. No, doufejme, že ona pomyslná ŽH zeď nepřípustnosti bude rozbořena při setkání mladých v Praze, že se bude všichni cítit skutečně jako děti jednoho Otce. Onen postoj dítěte nám stále chybí. Byl jsem v rodišti a díval jsem se jak malá Barborka od neteře, které ne má ještě rok, si hraje a chodí ve své chrádce a jen se chvílemi kouká, je-li její tata ve vedlejším pokoji a je klidně a spokojená. V jiné rodině máme večer besedu a ta přijde 18ti letá dcera a řekne: Tati, přijdeš?. A tata jde do jejího pokoje dát polibek na čelo a krížek. A člověk vidí, jak to malé i velké děcko je klidné, když ví že tata je blízko. Tento postoj bychom měli mít všechni a připomínat si jej, zvláště v těžkostech, které na nás jako jednotlivce i národ budou čekat v Novém roce. Jaká to bude cesta? Co nás čeká? On, něš Otec to ví. Slyšel jsem někde, že řidič vidí do zatáčky, ale Bůh vidí i za zatáčku. Jemu, věmohucímu svěřujeme další úsek cesty, cesty naší, cesty národa, cesty církve! Nakonec po Stojancovsky: "Všecko dobré pro tělo i duši" pro Vás oba Josefy, našeho vždy od tolka očekávaného vysílání.

Tvůj v Kristu a Marii spolubratr

Jenda T.

F 9 FEB. 1991

RaVat-Ceco(sobota) I dnes se platí krví.

19.září, večer. V ulicích Canlubang, nedaleko Manily už je tma. Pouliční lampy rozbité. Tři výrostci, pak se ukáže, že drogování, přepadnou Leni, dvacetiletou studentku, která se vrací domů z večerní školy. Chtějí ji znásít. Ona se brání jako lvice. Utlukou ji kameny a jeden jí prořízne hrdelo. Ti tři bydleli téměř v sousedství. Může se její matka Leticia s něčím tak vým smířit? píše sestře Floritě do Říma:

... "Věděla jak jsem toužila, aby některý z mých synů byl salesiánem nebo dcera salesiánkou, ale Pán mi tu čest nedopřál: myslívala jsem si, asi nejsem dost dobrá pro takový dar. Nyní mě ale Pán dal milost, stát se matkou mučednice. Ano, Leni nás opustila, když zoufale hájila svou čistotu a parnou vlastnost. Umřela v rukou tří nebo více fetošů, kteří ji přepadli kolem devátého hodin večer jen dva domy od našich dveří. Mučili ji, tlouklky kameny a prořízli jí hrudlo, ale nedosáhli, co chtěli. Po zoufalém boji nakonec zemřela. Byla jsem otřesena, když jsem měla potvrdit její totožnost na místě vraždy. Nebyla jsem uvěřit, že chlapec ze sousedství by mohl něco takového provést. Avšak zatímco jsem přihlížela, jak ji omývali, začínala jsem přijímat, že ji obětuji Pánu. Uklidnička jsem se a vymizela ze mně nenávist a odpor k těm, kteří ji zabili. Snažila jsem se i uklidnit Maninga a Dinga (t.j. otce a syna) a v echny, kteří se chtěli krutě pomstít. Ríkala jsem jim, že jsem již dala její tělo Pánu, tímže jsem přijala její smrt a nečekám, aby někdo z mých drahých či přátel poskvrnil svou duši krví jako její vrahové. Leni nezemřela nadarmo. Snad nyní zpřísní opatření proti fetošům. Tři dny jsme se u ní modlili a přišlo tolik lidí. Musela jsem těšit přátele i kněze, kteří před ní bez zábran plakali... a proto nebudě smutná. Naše rodina přijala tuto strátu bez jakékoliv hořkosti. Modli se za ni, aby rány a bolesti, které snesla než vydechlana poslední dech, ji vyprosily odpusťení jakýchkoliv hříchů, jichž se snad za živa dopustila. Vím že Bůh mě miluje i celou naši rodinu a že nám daroval tuto velkou bolest, aby nám mohli dostat v budoucnosti daleko zářivější korunu. - Budeme i nadál šťastní, protože nechováme ve svém srdci ani nejmenší nenávist. Opravdu jsem odpustila všechno, co nám způsobili. Pros za ni, a Pán nám pak poskytne milostí a požehnání, abychom se nikdy neodloučili od Něho a od Ježíšové Matky. S láskou.... Leticia Dimayida Ferrera.]

10 FEB. 1991

RaVat-Ceco(neděle)

Anděl Páně Svatého Otce.

Milí bratři a sestry, dnes se často užívá výraz "civilisace práce", který bez jakéhokoliv přehánění a demagogických rysů, má vyhraněný a jistě kladný význam. Říká totiž, že práce chápaná a vykonávaná podle své vlastní povahy, je jedním ze základních faktorů lidské civilisace. Podnět k procesu, který v moderní době přispěl k osvobození a vysokému hodnocení práce, nedalo jen úsilí člověka, nýbrž také a to rozhodujícím způsobem vliv Zjevení zaznamenaného ve Starém i Novém zákoně. Z něho lze vytěžit celou řadu programových linií, které lze docela dobře nazývat "evangeliem práce" (srv. encyklika Laborem exercens 25 nn).

1 Jakýkoliv druh činnosti, které se člověk věnuje, má vždy svou vnitřní důstojnost, která daleko přesahuje hospodářský a produktivní rámec, pro lidské a mravní hodnoty, které vyjadřuje a ztělesnuje. A proto je nutné, aby pracující měl jasný a osvícený pojem o práci kterou koná, a také je nutné, aby pracovní podmínky odpovídaly požadavkům osoby. Na to myslí papež Lev XIII., když v encyklice Rerum novarum tvrdil a obhajoval důstojnost práce a kvůli tomu vštěpoval respektování práv každého dělníka.

2. Přezpochyby v dějinném rámci 19. století měla "dělnická otázka" velký význam ve společenském životě, přivádějíc k zoufalství poctivě smýšlející a leckdy i k revolučním postojům proti formám a strukturám pracovního procesu, který pošlapával přesná práva. Tento rámec se velmi lišil od dnešního. Co je však rozhodující, že papež už tenkrát uznával svatoslavaté důvody dělníků a zaměstnavatelům připomínal závažnou povinnost dodržovat spravedlnost. Přitom neopomenul připomínat všem důstojnost práce a smysl pro jednoduchý způsob života a šetrnost. "Před Bohem není žádnou hanbou chudoba nebo žít z vlastní práce - psal tehdy; a uváděl Ježíšův příklad, který, ačkoliv byl Bůh chtěl žít jako tesařův syn (srv. Mk 6, 3) a nevzpěčoval se strávit větší část života tímže pracoval".

3. Dnes se všeobecně podstatně změnily hospodářské a sociální podmínky dělnického světa ve srovnání s dobou Lva XIII. Ale - jak víte - existuje, bohužel, Třetí a Čtvrtý svět, v němž přetrvávají velmi rozsáhlé vrstvy chudoby a mizérie s podmínkami, jež jsou někdy horší než měly dělnické vrstvy v minulém století. Pro tyto země uchovávají slova velkého papeže celou svoji aktualitu a oprávněnost. Pro rozvinuté země pak, zůstává platné jeho učení o důstojnosti práce a o nutnosti, aby odpovídala pravdě o člověku, který ^{sí} podle vile Boha Stvořitele má svou prací podmanit zemi a zároveň sám se zdokonalit. Kéž nám P. Maria vyprosí, abychom si osvojili tyto myšlenky a dali se jimi vychovávat, vždyť ona stále pracovala v rodinném kruhu vedle svého snoubence Josefa a božského Syna Ježíše.

10 FEB. 1931

Před závěrečným požehnáním ještě Svatý Otec pohnutým hlasem dodal:
Drahé sestry a bratří,

jsme už ve čtvrtém týdnu krvavé války v Preském zálivu a to nás nutí abychom stále více mysleli na utrpení a bolest tolika ~~krátkých~~ mužů a tolik žen, ať už vojáků či civilních osob, které ~~byly postiženy~~ ten nedozírný konflikt.

(3) I dnes vyzývám všechny přítomné - a všechny, kteří slyší můj hlas - aby se připojili k mé vroucí a důvěrné modlitbě k Bohu Otci veškerého lidstva, aby přijal naši naléhavou prosbu o mír.

Kéž On vnuke zainteresovaným stranám, aby s odvahou a nadějí hledali konkrétní cesty dialogu, aby ukončili tragické nasazení zbraní a našli řešení pro mnohé a tíživé problémy Středního východu.

O Maria, "rálovno míru, pros za nás!

Než se rozloučil s věřícími a poutníky, kteří téměř zaplnili svatopetrské náměstí, byli totiž mezi nimi i farníci blízkého kostela karmelitánů S. Maria in Transpontina, kterým dopoledne navštívil, ještě dodal:

Přeji všem dobrou a krásnou neděli. Připravujeme se na začátek postní doby, už příští středu; a tedy si přejeme dobrou přípravu na tuto dobu milosti v životě Církve a v životě každého křesťana.

K dnešní opětovné výzvě Svatého Otce za ukončení krvavé války v Perském zálivu se jako kontrapunkt hodí včerejší sensační zpráva, kterou přinesly všechny italské noviny a je předmětem i interpelací v italském parlamentu. Poslanec Robert Formigoni prohlásil, že Janu Pavlu II., hrozí pro jeho výzvy k míru a rozhodný postoj proti současné válce v Perském zálivu, nebezpečí, že na něho bude spáchán atentát. Tiskový mluvčí Svatého stolce dr. Navarro Valls k tomu ^{včera} ~~předkládal~~ podal toto stanovisko: "Od začátku této krize a také před ní, zásahy Svatého Otce mravního a humanitního charakteru přispěly k osvícení mnoha svědomí v této situaci a tak se také vyjadřovala velká většina poselství, které sem (do atikánu) došla. Svatý stolec nemá jiné informace než tyto. Proto by z mé strany byl zbytečný každý případný komentář - myslíš se k tvrzení Roberta Formigoniho

10 FEB. 1991

RaVat-Ceco(neděle)

Církev a svět
Náš nedělní komentář

13.února bude Popeleční středa. Začne postní doba, čtyřicetidenní příprava na svátky zmrtvýchvstání Páně. Křestané se v té době dobrovolně zříkají nevázaných radovánek, ale i leckterých dovolených zábav. V dřívějších letech prýávě v těchto dnech vrcholil karneval se všemi jeho humornými ale i mnohdy mravně slizzkými výstřelky. Letos ale jakoby najednou lidé zmoudřeli a prohlédli jepičí oslnivost papírových masek a mnohdy křečovitého veselosti.

V Benátkách došlo k historické události - karneval se odkládá až po skončení války v Perském zálivu. To se ani za II. světové války nestalo, aby tam odložili karneval. To ve Viareggio si místní hoteliéři a pořadatelé nechtěli dát ujít zisk 30 miliard lir, který jim každoročně přinášel lo pořádání karnevalu, a navzdory hrozbám teroristů jej uspořádali, i když dodnes poplakávají nad malou návštěvností. Známý pařížský zábavný podnik Folies Bergères na celý únor zastavil představení; ani nahaté baletky nejsou s to přivábit návštěvníky. O podobném opatření musí uvažovat další pařížské bary s ještě nižší úrovní jako „Lido a Moulin Rouge.“ - Celá řada rockových koncertů, byla odřeknuta a rockové hvězdy omezují svou činnost pouze na Spojené státy, takže v Evropě nebude rozlámáno tolik židlí a rozbito tolik okén, jakož i tisíce mladých bude ušetřeno nabádání k volné lásce, užívání drog a k sebevraždě. - Italská televize považuje za světobornou zprávu, že v Neapoli přišlo na zápas pouze 3.000 diváků normálně jich býva až 80.000. - Turistické kanceláře apelují na vládu, aby jim nějak pomohla, že letos nikdo nechce cestovat do cizích zemí na dovolenou, takže asi zbankrotují.

Nedávno jsem si pročítal postní kázání slavných kazatelů a uvědomoval jsem si, s jakou otevřeností mluvili do svědomí svým současníkům o odpovědnosti za spáchané zlo, za každý hřich, o smrti, o posledním soudu. Prý mali, burcovali. Dnes se jen velmi zřídka ozve při homilií náznak podobné expresivní hřimavosti. A tedy na kazatelnu dneška vystoupil apokalyptický řečník - válka. Nehřimá slovy, ale tisíci bomb, výstřelů, možná už statisícem mrtvých, hrozbami plynových útoků, bakteriologické války. A jeho hlas musí poslouchat z rozhlasu, televise, z novin i ze všech hovorů všichni, ne jenom ti, kteří chodí na kázání do kostela.

První co vyburcoval v lidcích je úzkost, nejistota, ale i trochu jasnější

10 FEB. 1991

nahlédnutí souvislostí. Strhal většinu papírových masek karnevalů, barových zábav i jepičího fandovství, a neplodného politikaření.

Po nedělních slovech Jana Pavla II : „Jak může existovat svoboda tam, kde každý lidský život není přijímán a milován? Jak může existovat pokrok, opravdový společenský pokrok tam, kde se pspravedlňují a uzákoňují útoky a ohrožení života člověka, nezasloužený to dar Boží prozřetelnosti?“ Jindy tak nedůtkliví poslanci a zákonodárci, kteří dali zelenou zabíjení nenarozených dětí, by se rozkřičeli a svými halasnými protesty by chtěli umlčet tuto pravdu, jež zneklidňuje lidské svědomí. Ani jeden se neozval. Jako by meditovali nad otřesným konstatováním Svatého Otce: „Není-li respektován život, je člověk už v království smrti.“ - Ne nadarmo je nejčastěji kladená otázka, a to nejen v soukromých hovorech, ale i novinách: „Rozšíří se na jiné země válka? V pozadí stojí: Zasáhne i nás? Zvláště nyní, kdy americký delegát na konferenci o zákazu bakteriologických zbraní v Ženevě prohlásil: „Použije-li je Irák jako první, budou proti němu použity také:“

Svatý Otec ve středu vybízel všechny k naléhavé modlitbě k Pánu, " aby se v této střašlivé skrážce neužily nové nástroje smrti, totiž chemické a bakteriologické zbraň. I jinak suveréním evropským politikům najednou dochází dech při oprávněných izraelských výtkách, že kvůli tučným ziskům Švýcarsko, Francie, Německo, Itálie a zvláště Sovětský svaz dodávaly Iráku nejen tyto zbraně ale i zařízení na jejich další výrobu, a nyní chodí vyjadřovat solidaritu ohroženým Israelcům - pouze slovy!

A přitom je jasné, že válka by mohla skončit okamžitě nebo v jednom dni Vára (v pátek) to prohlásil americký ministr obrany Cheney. Společenství národů stojí tváří v tvář zatvrzelosti ve zlém -bezpráví, násilná okupace Kuwaiatu, se opírá o zlou vůli jediného člověka.

Nemá tedy víc pravdy Petrův nástupce, když hlásá a vybízí k modlitbě - že jen Bůh může změnit tvrdá lidská srdce a odvrátit od lidstva "strašlivé použití nepřijatelných prostředků, které je nutno odsoudit z jakéhokoliv základního hlediska, protože tím by se popřelo jakékoliv respektování lidské důstojnosti."

11 FEB. 1991

Vatikán: V dnešních dopoledních audiencích Jan Pavel II přijal kromě jiných též německého ministra obrany pana Gerharda Stoltenberga, který bude přijat zítra také státním prosekretářem mons. Sodanem.

Krátce po poledni pak Jan Pavel II přijal v hromadné audienci asi 200 členů Řádu německých rytířů, kteří konají pouť do Říma u příležitosti 800 výročí schválení jejich řádu papežem Klementem III. 6. února 1191. "Dnes lidstvo upadá do nebezpečí hledat jistotu v bohatství, vědění a v moci - řekl jim Sv. Otec a dodal - Svým svědeckým života zasvěceného Kristu vyvracejte tuto klamnou jistotu." Jan Pavel II též krátce připomenul, že v roce 1929 Svatý Stolec schválil přeměnu Německého řádu z rytířského na čistě duchovního a pochválil jejich obětavou službu mladým, starým a nemocným lidem.

Dnes o svátku Panny Marie Lurdské o půl páté odpoledne Jan Pavel II sloužil ve vatikánské basilice mši svatou pro nemocné.

Ředitel tiskové kanceláře Svatého Stolce ke zprávám bělehradského tisku o peněžitých půjčkách Chorvatsku ze strany Vatikánu prohlásil, že se jedná o naprosto nepodložené informace. Kromě toho dal na vědomí, že není zvykem ani není v možnostech Svatého Stolce se podílet na podobných akcích.

Na zítřek 12. února připadá 60. výročí založení Vatikánského rozhlasu vyhotoveného věhlasným vynálezcem Guglielmem Marconim. Při té příležitosti státní prosekretář mons. Angelo Sodano bude sloužit v 9 hod ve vatikánské basilice mši svatou pro všechny zaměstnance s jejich rodinnými příslušníky a přátele Vatikánského vysílače. Bohoslužba bude v přímém přenosu vysílána na obvyklých vlnových délkách, zítra v úterý od 9 hod.

Praha: Česká katolická charita pořádá poté do Říma Italie. Pro poutníky, kteří by rádi navštívili jak památky Říma tak především Vatikán s jeho církevními objekty, nabízí se možnost účasti v těchto termínech: od 2. března do 9. března 1991 a od 9. března do 16. března 91. Přihlášky s doporučením duchovního správce - přijímá a informace podává Katolická charita, Praha 1, Vladislavova ul. č. 12, tel. 235 84 24.

*Ustanovení
dne 18. prosince 1991*

Posloucháče církve učulování poříděného 1. ledna 1991

V. J. ČH 91

18. To ovšem není Boží království, jak je známe ze zjevení, protože nemůže být oddělováno ani od Krista ani od církve. Jak už bylo řečeno, Kristus Boží království nejen hlásal, ale v něm samém se již zpřítomnilo a naplnilo, a to nejen v jeho slovech a skutcích. "/Boží/ království se však především projevuje v samé osobě Krista, Syna Božího a Syna člověka, který přišel, aby sloužil a svůj život dal jako výkupné za mnohé". Boží království není ani pojem, ani učení, ani program, který lze svobodně vypracovat, nýbrž je to především osoba, jež má tvář a jmenuje se Ježíš Nazaretský a je "obrazem neviditelného Boha". Jestliže se oddělí Boží království od Ježíše, přestává existovat království, které zjevil a nakonec se překroutí jak smysl tohoto království, neboť mu hrozí, že se změní v čistě lidský či ideologický cíl, tak i Kristova totožnost, neboť pak se Ježíš již nejeví jako Pán jemuž má být vše podřízeno.

Stejně tak nelze oddělovat ani Boží království od církve. Ta ovšem jistě není samoúčelná, neboť je zaměřena právě na Boží království, jehož je zárodkem, znamením a nástrojem. Církev se sice od Krista a království odlišuje, avšak přitom je s oběma i rozlučně spojena. Kristus udělil církvi, svému /mystickému/ tělu plnost dober a prostředků ke spáse; Duch sv. v ní přebývá, oživuje ji svými charismatickými a jinými dary, posvěcuje ji, řídí a neustále obnovuje. Z toho vyplyvá jedinečný a výjimečný vzájemný vztah, který, třebaže nevylučuje dílo Kristovo a Ducha sv. mimo viditelné hranice církve, přesto ji uděluje specifickou a nutnou úlohu. Z toho lze vyvodit i zcela zvláště svazek mezi církví na jedné straně a Božím královstvím a Kristem na druhé, neboť církev "má poslání, aby hlásala království Kristovo a Boží a zřídila je ve všech národech".

19. Jen z tohoto celkového hlediska je možno pochopit skutečnost Božího království. Toto království jistě vyžaduje i povznášení lidských statků a hodnot, které lze správně nazvat "evangelními", poněvadž jsou těsně spojeny s "radostnou zvěstí". I církev dbá na takové povznášení, ale ví také, že je nelze oddělovat anebo dokonce zaměňovat za její ostatní základní úkoly, jako jsou hlásání Krista a jeho evangelia, zakládání a rozvoj společenství, jež uskutečňují mezi lidmi živý obraz tohoto království. Není třeba se obávat, že tímto způsobem se upadne do určité formy "eklesiocentrismu". Pavel VI., který potvrdil, že existuje hluboký svazek mezi Kristem, církví a evangelizací, rovněž prohlásil, že církev "není samoúčelná, nýbrž že si vroucně je

aby celá byla Kristová v Kristu a pro Krista a zároveň i celá lidí,
aby mezi lidmi a pro lidi".

nášeretq lidem

ústav pro studium totalitních režimů

11 FEB. 1991

- BR 5-

2 Sušil i jeho žáci se opírali o myšlenkovou základnu cyrilometodějství. Slovanští apoštolové jim byli také moravskými apoštoly. Slovanský národ a cyrilometodějská církev se staly nerozlučitelnými pojmy. Cílem sušilovských kněží byly záchrana víry a slovanského jazyka, dvojího cyrilometodějského dědictví. Cyrilometodějstvím byli schopni se obránit i proti výtkám husitismu a panslavismu, protože víra kázaná svatými Cyrilem a Metodějem spojovala, kdežto husitství rozdvojovalo. Sušil a jeho žáci obraceli proto pozornost na nezkažené jádro národa: na prosté věřící venkovanství, kde se zachovávaly lidově náboženské tradice, zatímco města byla poněmčena a požidovštěna. Primiční kazatel dnes už služebník Božího Cyrila Stojana František Matilík prohlásil v jednom ze svých kázání: "Neposlouchejte měšťáky, odtud pochází všechno зло; čím větší město, tím nebezpečnější pro náboženství, nebot tam je pravá vlčí peleš."

17.2.90

T Proto se stalo zbožné venkovanství obrodným prvkem Sušilova programu. Jeho cílem, jsou poutě na Velehrad a na Svatý Hostýn. Události roku 1848 poněkud dodaly těmto novým směrům naději. Cyrilometodějské hnutí se mohlo na Moravě organizovat. 6. června byla v bytě vlasteneckého kněze hraběte Bedřicha Sylvy-Taroucy založena tzv. Jednota moravská, která po svém rozšíření se přejmenovala na "Národní jednotu sv. Cyrila a Metoděje". Měla být protějškem Matice české a měla po založení 303 kněžských členů. Zabývala se vydáváním literární tvorby. Poněvadž laické živly chtěly z vedení vyloučit kněze a zmocnit se vedení, kněží z ní v srpnu 1850 vystoupili a založili podle vzoru pražského "Dědictví sv. Jana Nepomuckého" "Dědictví svatého Cyrila a Metoděje" které mělo dobrou katolickou knihu v duchu cyrilometodějském vést duchovní boj proti pohanství doby. I po zrušení katolických spolků mohlo pak pokračovat ve své činnosti. Jeho prvním starostou byl František Sušil. Dědictví schválil i brněnský biskup Schaffgotsche, který svůj vyhraněný protičeský postoj značně zmírnil po roce 1848. Od roku 1852 vydávalo Dědictví oblíbený lidový kalendář "Moravan", redigovaný Benešem Metodem Kuldou. V letech 1850-60 mělo Dědictví 13.368 členů. V stejné době bylo vydáno 34 knih v nákladu 340.000 výtisků a 7 grafických děl v nákladu 74.000 kusů. Působilo až do roku 1950. Do té doby rozšířilo na 982.750 katolických knih.

29.2.90

a Po uvolnění v roce 1848 se zakládaly na Moravě katolické spolky. V roce 1849 založil v Brně gymnasiální profesor Matěj Procházka "Katolickou jednotu", která po čtyřech letech trvání měla na Moravě sto odboček a šířila se i do Čech. Jednota vykonala značný kus práce mezi katolíky a stala se základem katolické politické činnosti.

12 FEB 1991

Vatikán: Včera v pondělí odpoledne Jan Pavel II. sloužil ve Svatopetrské basilice mši sv. pro nemocné, kteří putují do Lurd. Zažehl též svíci, která bude pomocí římské organizace pro poutníky odnesena do Jeruzaléma na Boží hrob, kde bude plát jako symbol pokojného soužití mezi křesťany, Židy a mohamedány. Na počátku sv. Otec připomněl nynější dramatickou situaci zaviněnou válkou v Perském zálivu. Vyzval věřící, aby důvěrovali v Boha a obrátili se v srdci, po příkladu Panny Marie. ~~Konec fotografií a prosby~~: "Blahoslavená, která uvěřila. Blahoslavený, kdo žije podle slova Páně. Kéž se naše srdce otevřou tak jemství Boží lásky, kéž se v životě otevřeme bohatství jeho odpusťení. Budeme pak mít radost, světlo a život, poněvadž Boží milosrdenství spočívá provždy nade všemi, kdo žijí v bázni Boží. Maria, neposkvrněná matka Boží a lidí, vyslyš modlitbu nemocných i naše prosby a dej světu mír. Dej nám Ježíše, náš opravdový mír.

Vatikánský rozhlas oslavil dnes 60 let svého trvání. Státní prosekretář Angelo Sodanu sloužil dnes dopoledne ~~u oltáře katedry sv. Petra v našem sídle~~ mši sv. zaměřenou hlavně na evangelizaci národů, neboť v tom spočívá i hlavní poslání našeho rozhlasu. Prohlásil: "Základním cílem vatikánského rozhlasu je spojit katolické země se střediskem víry, poskytnout sv. Otci možnost, aby se mohl přímo obracet ke všem věřícím na světě, aby mohl všude šířit svá slova a myšlenky, informovat o činnosti Sv. Stolce, být ozvěnou katolického života ve světě, projevovat názory a postoje církve a vykládat křesťanské poselství. Naším úkolem má dále být spojování věrnosti Bohu s věrností člověku." Mons. Sodano pokračoval:

"V těchto dnech je velkou službou člověku každodenní a naléhavé hlásání prvenství míru nad rachotem zbraní v Perském zálivu. Od 2. srpna až dodnes sv. Otec 38krát pozvedl svůj hlas a neozýval se v něm zármutek, nýbrž touha po míru; volal po dialogu a prostředkování; obrácel se k mezinárodnímu společenství, aby si zachovalo právo a hodnoty, z nichž pramení jeho síla a autorita; bránil lidskou důstojnost; sám se modlil a vyzýval k modlitbám za mír pro všechny, kdo trpí v této oblasti následkem války. Uznal v dalším, že náš rozhlas má sice své meze, ale má také duchovní moc. Přesto však bude vždy usilovat, aby bylo kvazem pravdy v současné civilizaci. Tento úkol ostatně vyznačil našemu rozhlasu již před 60 lety Pius IX., tj. rozsévat Boží slovo a pomáhat všem, kdo hlásají evangelium."

Německo: V minulých dnech se konala v Erfurtu schůze všech diecézních odboček Charity. Zasedání zaslalo výzvu ústřední vládě i oblastním vládám k větším sociálně a zdravotně prospěšným investicím na území býv. NDR, Podle odhadu charity je na tento účel prozatím třeba asi půl miliardy marek. Vlády mají v tomto ohledu vypracovat společný program. Charitas je se svými 350.000 členů a zaměstnanců jednou z největších lidumilných organizací v Německu. Aby sama dala příklad, vyrovnala již platy svého personálu v zápl. i vých. části státu.

Rím: Na příští čtvrtok připadá svátek spolupatronů Evropy, sv. Cyrila a Metoděje. V basilice sv. Klementa, kde odpočívají ostatky sv. Cyrila a která je cílem mnoha slovanských poutí, bude tento den v 18 hod. navečer sloužena slavná koncelebrovaná mše sv. za přítomnosti představitelů jednotlivých slovanských národů. Hlavním koncelebrantem bude biskup ze slovinského Mariboru, mons. František Kramberger. Právě ve Slovinsku v minulém století Boží služebník Antonín Martin Slomšek založil první unionistické bratrstvo sv. Cyrila a Metoděje. Bude účinkovat i pěvecký sbor mariborské katedrály.

Brazilie: Arcibiskup z Ria de Janeiro, kard. Araužu Sáleš odšoudiv karnevalové slavnosti, poněvadž nyní již ztratily své tradiční rysy a staly se pouze projevem nemravné okázalosti a urážkou zdravého lidského smyslu a citu pro krásu.

Itálie: V Miláně včera zemřel ve věku 82 let mons. Karel Colombo, známý jako poradce Pavla VI. v průběhu II. vat. koncilu. Byl činný hlavně jako profesor na teologických fakultách.

SSSR: Skupina sovětských ekologů se obrátila na generálního tajemníka Spojených národů Perez de Cuellara s výzvou, aby podle svých sil zamezil zhoršení situace v Perském zálivu, která, bude-li pokračovat, může vyvolat nejhorší ekologickou pohromu v lidských dějinách. Především se má zamezit užívání všech zbraní hromadného ničení.

President Gorbačov zaslal našemu presidentu Václavu Havlovi dopis, ve kterém navrhuje, aby se předsunulo na 1. duben místo původně stanoveného 1. července rozpuštění vojenské struktury Varšavského paktu. Politický poradní výbor tohoto paktu by se měl podle jeho návrhu sejít a učinit příslušné rozhodnutí již koncem února a to na úrovni ministrů zahraničí a národní obrany.

Holandsko: V Haagu byla včera v pondělí založena organizace národů a národností, které nejsou zastoupeny ve Spojených národech. Zatím má 12 členů, ale počítá se, že jejich počet se zvýší. Předsedou byl zvolen Estonec Linnart Mäll, tajemníkem Holanďan Van Walt a místopředsedou Erkin Alptekin, zástupce Ujgurů, žijících ve vých. Turkestánu. Všichni členové se musí zavázat, že zásadně odmítají terorismus a nesmějí patřit k žádnému ze světových bloků. Úředními jednacími jazyky budou angličtině a ruština.

12 FEB. 1991

RaVat/Cecováterý)

V Somálsku ^{byl} zavražděn františkán-misionář.

Včera byl v Somálsku ubodán k smrti 71 letý P. Petr Turati z řádu františkánů, který ~~působil~~ ^{údil vlivy pro misionáře} jako misionář v Gelibě jižně od Mogadišo. Otec Turati pochází z Lombardie a žil v Somálsku už 43 let, nechtěl opustit svou misijní stanici, když ostatní čtyři františkáni a čtyři italské řeholnice opustili před měsícem oblasti bojů. Cítil se bezpečný, protože ho místní obyvatelstvo mělo rádo; považoval je za své krajané. Abychom se dověděli něco více ptali jsme se jednoho spolubratra P. Turatiho otce Gabriela Rovizziho. —

- Otče znal jste dobře otce Turatiho?

++ Jak by ne! byli sjme spolužáci v malém semináře, v noviciátu i společně jsme byli svěcení na kněze a pak jsme v roce 1948 odjeli oba do misií. 21 srpna jsme vystupovali z lodi v Mogadišu.

- Pracovali jste spolu v misiích hodně dluho?

++ Ano tálí jsme brázdu společně. On byl sekretářem biskupa a já měl na starosti Katolickou akci ale i jiné pastorální úkoly, ale vždy v Mogadišu.

- Kolik let jste pracovali spolu, otče?

++ Prakticky jsme pracovali třicet let spolu, protože jsme se dost často vídali, i když jsme působili daleko od sebe. On mimo Mogadišo v Kisimaio a ještě v jiné misiích kde se naučil i jazyku Kiswahili, a tam také měl svou školu, kde vyučoval.

- Znáte nějaké podrobnosti, jak zemřel otec Turati?

++ Nezpráva došla do Nairobi a dověděli jsme se pouze že byl zabit jak říkají dýkami

--- A jak byste charakterisoval jeho činnost?

++ Nejvíce byl učitelem, učil v somálských školách, tam v našich misiích až do roku 1972 se tam vyučovalo v jazyku italském. Pak měl svou farnost a staral se o své farníky po všech stránkách, ať to byli křesťané nebo ne, hlavně v rámci charitativní pomoci.

-- Měli ho tam rádi či měl nepřátele?

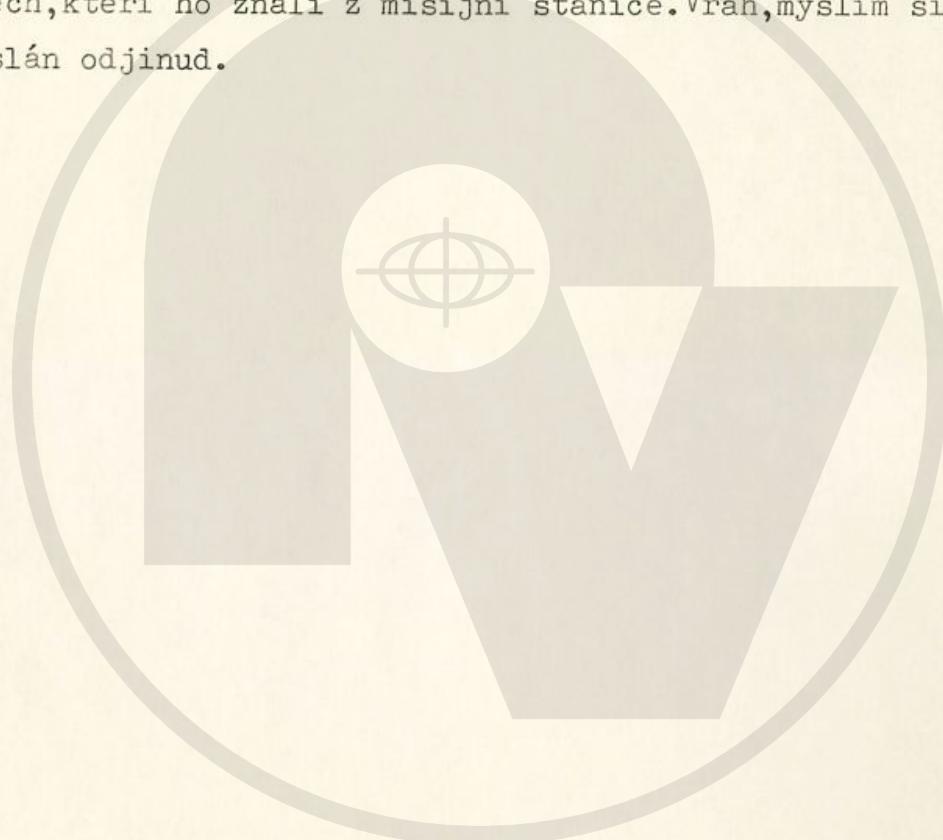
++ Měli ho tam opravdu rádi, opravdu hodně.

-- Dokážete si pak vysvětlit, proč ho zabili?

++ Kdo zná trochu Korán, pak ví, že nás považují stále za nevěřící, byť bychom konali nevím jak velké a dobré skutky. Když zabijí nevěřícího, říká jí, že pokud se jich týká - oni jdou přímo do ráje.

-- Domníváte se, že jej zabil někdo z místních lidí?

++ To tedy ne! Myslím, že vzhaha je nutno hledat mimo okruh jeho působení mimo těch, kteří ho znali z misijní stanice. Vrah, myslím sí, přišel nebo byl poslán odjinud.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

20. Církev účinně a konkrétně slouží Božímu království. Především tím, že hlásá vnitřní obrácení a vyzývá k němu; to je první a základní služba pro příchod Božího království do nitra jednotlivých osob a do lidské společnosti. Eschatologická spása začíná již teď novým způsobem života v Kristu. "Všem, kdo ho přijali, dal moc stát se Božími dětmi, těm, kdo věří v jeho jméno".

Církev slouží Božímu království i tím, že zakládá obce věřících, zřizuje místní církve a vede je ke zralé víře a lásce i k tomu, aby se neuzavírali ostatním, nýbrž aby sloužily člověku a společnosti s pochopením pro lidská zřízení a s respektem vůči nim.

Kromě toho církev slouží Božímu království tím, že šíří ve světě evangelní hodnoty, jež jsou jeho výrazem a pomáhají lidem aby přijali Boží plán. Je tedy pravda, že počínající skutečnost Božího království je možno nalézt i mimo hranice církve, v celém lidstvu, pokud ovšem žije v duchu evangelních hodnot a nezavírá se před působením Ducha sv., který vane kde a jak chce; k tomu je však třeba ihned připojit, že tento pozemský rozměr Božího království je neúplný, není-li spojeno s Kristovým královstvím, jež je přítomno v církvi a zaměřeno k eschatologické plnosti.

Mnohostranné obzory Božího království ovšem neoslabují základy a cíle misijní činnosti, nýbrž spíše je posilují a rozšiřují. Církev je svátostí spásy pro celé lidstvo a její činnost se neomezuje jen na ty, kdo přijímají /Kristovo/ poselství. Je dynamickou silou na cestě lidstva k eschatologickému království a je též znamením a zvelebovatelkou evangelních hodnot mezi lidmi. K této cestě obrácení se ve smyslu Božího plánu církev přispívá svým svědectvím a činností, jako jsou např. dialog, povznášení lidského života, úsilí o spravedlnost a mír, výchova, péče o nemocné, pomoc chudým a slabým. Přitom však stále a neochvějně uznává prvenství nadpřirozené a duchovní skutečnosti, jako předpokladů eschatologické spásy.

Církev konečně slouží Božímu království i svými přímluvami a prosbami /v modlitbách/, neboť toto království je již svou přirozeností Božím darem a dílem, jak to připomínají evangelní podobenství a sama modlitba, které nás Ježíš naučil. Musíme o toto království prosit, přijímat je a umožňovat, aby v nás rostlo; musíme však také spolupracovat, aby bylo přijímáno a rostlo mezi lidmi, až dokud Kristus "neodevzdá příslušníky svého království Bohu Otci a až bude mít Bůh svrchovanou vládu nade vším".

13 FEB 1991

Hlavní promluva při gen. audienci

T
 ① "Obráťte se a věrte evangeliu!"

S touto výzvou se liturgie o Popeleční středě obrací ke všem křesťanům, aby je tak uvedla do postní doby, která je cestou vnitřního obrácení, pokání a lásky.

Dnešní vážný pbřad udílení popelce připomíná, že náš lidský úděl není pozemský. Žijeme zde na zemi jen přechodně a život, jenž je cenným Božím darem, který třeba zvelebovat, bránit a respektovat, plyne jako pouť do věčnosti, k setkání s Bohem. Sv. Pavel, autor listu k Židům, upozorňuje: "Vždyť tady nemáme místo k trvalému pobytu; o to se přičiňujeme teprve pro budoucnost". A v jiné souvislosti podotýká: "Odhoďme proto všecko, co by nás mohlo zatěžovat, všecko, co nás mohlo rozptylovat a vytrvale běžme běh o závod, který je nám určen. Mějme oči upřeny na Ježíše,: od něho naše víra pochází a on ji vede k dokonalosti".

V Církev zdůrazňuje pedagogickou a výchovnou hodnotu postní doby a tím nás vybízí, abychom obrátili mysl a srdce k tajemství živého Boha, který se lidem projevuje svou spravedlností a milosrdenstvím. Pust nás upomíná na pomíjejícost pozemského života; podnácuje, abychom se nezatěžovali hříchem a lhostejností, nýbrž abychom se probrali ze spánku zvyklostí a nastoupili cestu k cíli, v němž budou ukojeny naše naděje. Napomenutí: "Pomni člověče, že jsi prach a v prach se obrátíš" doplňuje pak vybídka: "Obráťte se a věrte evangeliu!"

T
 ② 2. Obrátit se! Právě na tomto úsilí o obrácení postní doba trvá s obzvláštní naléhavostí. Je třeba obrátit se především k pravdě, kterou je Ježíš Kristus, světlo světa. Bůh se s konečnou platností zjevil lidstvu ve svém jednorozém Synu, ve vtěleném Slově, které zemřelo na kříži a vstalo z mrtvých, aby vykoupilo člověka a znova mu získalo jeho původní důstojnost. Prostřednictvím církve, která je společenstvích vykoupených, Kristus dále rozvíjí svůj plán spásy mezi muži a ženami všech pokolení. Chce jej uskutečňovat i ve prospěch této naší generace, která se již blíží ke třetímu tisíciletí.

V encyklice "Redemptoris Missio" jsem napsal: "Boží království není ani pojem ani učení, ani program, který lze svobodně výpracovat, nýbrž je to především osoba, jež má tvář a jmenuje se

13 FEB. 1991

Ježíš Nazaretský a je "obrazem neviditelného Boha".... Nelze oddělovat Boží království od církve. Ta ovšem jistě není samoúčelná, neboť je zaměřena právě na Boží království, jehož je zárodkem, znamením a nástrojem. Církev se sice od Krista a jeho království odliší, přitom však je s oběma nerozlučně spojena".

Kéž se tedy postní údobí stane příležitostí k rozjímání a duchovní obnově, dobou prohlubování zjevené pravdy a znovuobjevení láskyplného Božího plánu s lidstvem a s každým z nás.

T:

3. Zadruhé je zapotřebí obrácení ke svatosti, neboť taková je Boží vůle: naše osobní posvěcení. Sv. Pavel píše v prvém listě Soluňanům: "Sám Bůh, dárce pokoj, kéž vás posvětí skrz naskrz. Ať si uchováte ducha neporušeného a duši i tělo neposkvrněné pro onen den, až přijde náš Pán Ježíš Kristus". Celý náš život má být veden úsilím o duchovní dokonalost. V postní době se však stává ještě výraznější výzva, abychom přešli ze stanoviska lhostejnosti a odstupu k více přesvědčenému a aktivnějšímu náboženskému životu, od prostřednosti a vlažnosti k větší procítěnosti a horlivosti, od nesmělého projevování víry, k otevřenému a neohroženému vydávání svědectví o této víře.

Postní doba je skutečně velmi vhodná k tomu, abychom pochopili a s láskou přijali Boží vůli a milosrdenství. Proto liturgie v tomto údobí vytrvale a naléhavě hlásá obrácení a odpustění. Apoštol sv. Pavel připomíná: "Vždyť Bůh to byl, který se pro Kristovy zásluhy smířil se světem... Jsme proto Kristovi vyslanci; jakoby Bůh skrze nás napomíнал, Kristovým jménem vyzýváme: Smířte se s Bohem".

V:

4. Z toho plyne i třetí druh obrácení, k němuž vybízí postní doba, totiž k usmíření. Milovaní, každý jistě pochopí naléhavost této výzvy, zvláště vezmeme-li v úvahu bolestné události, které lidstvo v těchto dnech prožívá. Smířit se s Bohem je závazná povinnost všech, protože je též nezbytnou podmínkou ke znovuobjevu osobní vyrovnanosti, vnitřní radosti, bratrského porozumění s ostatními a v důsledku toho i pokaje v rodinách, ve společnosti a ve světě.

Bůh projevuje svou lásku odpustěním. Odpouští každému, kdo přijme do svého života Vykupitele lidstva Ježíše Krista, který zemřel na kříži pro spásu všech lidí.

13 FEB 1991

5. V současných dnech, které se vyznačují srážkou na Středním východě, ve dnech plných úzkostí a obav, postní doba poskytuje příležitost, abychom se pohroužili do vlastního nitra a prosili Boha o mír ve světě. Dějiny dokazují, že tzv. "síla rozumu" vždy nestačí k zažehnání sporů a urovnání srážek. Nestačí ani dobrá vůle ani úsilí některých lidí, poněvadž síly zla se často zdají převážovat a zdánlivě překonávají každý odpor. Jen Bůh může změnit lidská srce, ^aodstranit z nich nepřátelské city; jen on může obrátit lidské myсли k poznání skutečného dobra a přivést je k rozhodnutím, nutným pro budování spravedlivějšího a bratrštějšího světa. Postní liturgie nám bude každý den opakovat výzvu, abyho naslouchali hlasu Páně; bude nás vybízet, abychom všemi silami bojovali proti soectví, jež je kořenem veškerého zla a bude nás podněcovat, abychom sami v soně a ve svém okolí šířili pokoj a svornost.

S pohledem upřaným na velikonoční tajemství, jež je ústřední událostí našich dějin, církve nás stále žádá, abychom prolisi o dar usmíření a svornosti, a to každodenní modlitbou, kajícími skutky a pokornou, činorodou službou bližním, hlavně těm nejchudším. V tomto smyslu je postní údobí školou lásky, která zachází až k nezištnému darování se druhým s úmyslem zvelebovat bratrské styky se všemi, zejména s těmi, kdo jsou vyvrženi na okraj společnosti.

V: 6. Učme se od Panny Marie, která stále doprovází křesťanský lid, zejména v těžkých chvílích dějin a staňme se, milovaní bratři a sestry ochotními učedníky Božího slova a přesvědčivými svědky mocí lásky, která obnovuje naše životy.

Vyzývám proto všechny věřící, aby ~~třídu~~^{tvořilo} dny, které nás připravují na velikonoce, co nejlépe využili k hlubšímu duchovnímu zdokonalení. I dramatická situace, kterou prožíváme, burcuje naše svědomí a vůli.

Mír očekává i náš osobní příspěvek, jenž spočívá v modlitbě, vnitřním obrácení a velkodušné solidaritě. Kéž se tento přínos projeví v konkrétním usmíření a hledání všech dosud možných cest, jež by zastavily masakr, způsobený nynější válkou. Kéž se všechny tyto postní snahy promění v pokornou, naléhavou a vroucí prosbu o mír.

13 FEB 1991

RaVat-Ceco(středa) Otec Hladiš z Velehradu hlásí:

T: 14 února celé Církve katolická slaví liturgickou připomínce sv. Cyrila a Metoděje, které Jan Pavel II prohlásil za spolupatrony Evropy. Tento den poskytuje příležitost zamyslet se nad křesťanskými základy Evropy, jak evangelium důkladně prokvasilo minulé i současné dějiny evropských zemí a jakými cestami a způsoby dojdeme k upřímné spolupráci evropských národů. Letošní oslava ~~xx~~ dne úmrtí sv Cyril (+14 února 867 v Římě) byla na Velehradě preložena na neděli 10. února. Silné mrazy prochaldily basiliku, sněžení během týdne znesnadnilo příjezd poutníků. Ale i tak byla oslava v ne zcela zaplněné basilice plná tepla víry a radosti z darů, které našim předkům přinesli svatí bratří ze Soluně.

V: Olomoucký otec ~~arcibiskup~~ dr Vaňák se pro lehké nachlazení omluvil jeho pomocní biskupové byli na duchovních akcích mimo Olomouc a mimo republiku. V nečekaně svízelné situaci přispěchal na pomoc velehradské oslavě, brněnský otec Biskup mons Vojtěch Cikrle. Z Olomouce byl však aspoň vyslan otcem arcibiskupem kazatel, a to děkan teologické fakulty Palackého university a náš přední odborník na cyrilometodějské otázky dr. Vojtěch Tkadlčík.

Ten pak v homilií slavné mše svaté zdůraznil mimořádný přínos slovanských apoštolů. Jejvětším kulturním činem Cyrila je vytvoření slovanského písma a pak překlad liturgických knih umožnil slovanským národům poznat Krista a jeho radostnou zvěst o Božím království v rodné řeči. Metoděj jak první arcibiskup Slovanů se stal základem samosprávného církevního území se slovanskou bohoslužebnou řečí. Tím naši věrozvěstové předešli reformy II. vatikánského koncilu o tisíc let. Byl to skutečně geniální čin svatých bratří, nástrojů Ducha svatého, kteří vštípili Slovanům hlubokou lásku a věrnost Kristově Církvi.

V: Brněnský otec biskup Cikrle v závěrečném slovu kládal na srdce dnešním žákům svatých Cyrila a Metoděje, aby projevovali Kristu věrnost nejen v radostných dnech, ale i tehdy, když život podle evangelia a věrnost Pánu vyžaduje oběti. Opravdová atrvalá radost totiž vyvěrá z plnění přikázání a věrnosti Pánu. - Na konci bohoslužby, v jeho rukou pozdvížené ostatky sv. Cyrila a společné vyznání slovy písni: Bože cos ráčil... se spojilo ve velikou prosbu Moravy za růst víry, věrnosti a lásky k Ježíši Kristu v našem národě, v rodinách a každém jednotlivci. Dej nám Bože, svůj pokoj a život! Dědictví otců zachovej nám, Pane! - končí otec Hladiš SJ

Vatikán: Dnes ve čtvrttek dopoledne Jan Pavel II. přijal v tradiční společné audienci římské kněze, vedené novým prozatímním vikářem mons. Ruinim. S otázkami se z nich na sv. Otce obrátilo 16, mezi nimi jeden stálý laik. Uvedeme některé z nich: jak hlásat víru těm, kteří se sice slovy prohlašují za věřící, ve skutečnosti však žijí, jako kdyby Bůh vůbec neexistoval. Jinou otázkou byla rodina a rostoucí počet pouze občanských šňatků. V tomto ohledu bylo též doporučeno svatořečení manželské dvojice jako příklad pro ostatní. Dalším choulostivým problémem je mládež, která se stále více mění, anebo určitý zlom mezi kulturou a evangeliem a konečně i stále ožehavější otázka různých sekt, které jsou stále útočnější. Nutno podotknout, že sv. Otec, díky svým častým návštěvám ve farnostech, zná dobře otázky a bolesti své diecéze. Jan Pavel II. ve své promluvě se znova dotkl války v Perském zálivu a vyjádřil své obavy, že v důsledky této války se sporné body mezi jednotlivými národy mohou ještě více zostřit. Audience trvala dvě hodiny.

Jan Pavel II. jmenoval novými členy posv. kongregace pro klerus mezi jinými i ^{Kardinála Tomáše,} torontského arcibiskupa Ambroziče a litoměřického biskupa, mons. Josefa Koukla.

Dnes ve čtvrttek navečer v 18 hod. byla v rámci svátku našich vyzvání sloužena mše sv. v římské bazilice sv. Klementa. Hlavním koncelebrantem byl slovenský biskup z Mariboru mons. Kramberger, za přítomnosti zástupců různých slovanských národů.

Francie: Předseda Mezinárodního výboru Červeného kříže Kornel Sommaruga potvrdil včera v Paříži, že irácká vláda dosud nepovolila členům výboru návštěvu zajatců, které drží ve svých rukou. Mohli však naopak navštívit irácké zajatce v Saudské Arábii.

Čína: Ministr zdravotnictví Chen Min žang přiznal, že asi 50% dětí do pěti let v této zemi trpí podvýživou. Poklesl však v poslední počet obětí epidemických a jiných nemocí.

Francie: Katolíci a protestanti v této zemi společně navrhli veřejnou debatu o možnostech omezení vývozu zbraní a obchodu s nimi. Příslušní církevní činitelé též požádali vládu a parlament, aby ~~zpř~~ zpřísnili dosavadní zákony o vývozu zbraní a válečného materiálu.

Spojené národy: Generální tajemník této organizace Pérez de Cuellar požádal vládu africké republiky Angola aby umožnila obnovení pomoci obyvatelstvu postiženému občanskou válkou a suchem. Vláda totiž zakázala posílat pomocné zásilky do oblastí, které jsou pod kontrolou partyzánských skupin.

Mexiko: Včera o Popeleční středě došlo k neštěstí ve svatyni Calma, kde 42 osoby zahynuly v tlačenici před chrámem, když se zástup věřících valil do svatyně na obřad udílení popelce. Kromě toho 55 osob bylo zraněno.

Litva: Po nedělním referendu arcibiskup z Kaunasu, kard Sladkévičus vydal následující prohlášení: "Teď vše závisí na jasném uznání naší nezávislosti, hlavně ze strany západních národů. Nejasné stanovisko, které dosud zaujímaly západní národy, by bylo neodpustitelné. Jak se nyní zachová Sovětský svaz? To nevíme, ale jistě nebude moci přezírat mínění západního světa. Většina litevského národa vyznává katolickou víru. Litevští biskupové se ve své výzvě obrátili k národu těmito slovy: Ve chvíli, jako je nynější, tak důležité a závažné, katolická církev na Litvě podporuje přání našeho národa žít svobodně a demokraticky. Nelze proto pochybovat, že naši kněží a věřící při lidovém referendu dali najevo, že podporují svobodnou a nezávislou Litvu".

Rovněž lotyšský parlament se rozhodl vyhlásil na 3. březen referendum o nezávislosti. Tentýž den se má konat i v Estonsku. Výsledek referenda v Lotyšsku však není předem jasný, protože Lotyši početně jen málo převyšují ruský mluvící obyvatelstvá.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

O setkání křesťanství se slovanským pohanstvím

Počátky křesťanství u slovanských kmenů dáváme do souvislosti s misí sv. Cyrila a Metoděje. Jaké to asi bylo, když do Konstantinopole dorazilo Rastislavovo poselstvo? Mluvčí poselstva hovořil o tom, že lid již poznal křesťanství a že žádá o biskupa a o kněze, o učitele. Císař snad jen tušil, kde by se asi nacházela země, jejíž vladař s touto žádostí mu zároveň nabízel přátelství. Koho však tam poslat, kdo by mohl být schopen jít do neznámé země a hlásat tam slovo Boží? Byli dotázáni bratři Konstantin Filosof a Metoděj, muži již zkušení v teologických disputacích s jinověrci. Věděli dobře, co vše je třeba, když se slovo Boží nese k jinému lidu. A podle toho se dali do díla, takže když dorazili na Rastislavovo hradiště, mohli již ohlašovat v domácím jazyce, že ~~Janovo evangelium~~ Janovo evangelium:

(Jan 1, 1-3) Na počátku bylo Slovo → a to slovo bylo u Boha
→ a to Slovo bylo Bůh. → To bylo na počátku u Boha.

Jazyk svatí bratři ovládali; zřejmě i doma jej užívali; vždyť Slované tvořili valnou část obyvatelstva tehdejší Byzantské říše. Ale písmo bylo zapotřebí, ve slovanské řeči jsou hlásky v jiných jazycích neznámé. A bylo toho mnoho na psaní, a ne ledajakého! Písmo svaté přivezli s sebou již přeložené. A to samo o sobě je dílo úctyhodné! Kdy asi tento překlad psali? ^{Snad dokončovali} V noci - když pravod spal? Či během cesty v kodrcavém voze? Nebudeme všeteční, ať to bylo, jak to bylo, pro slovanské kmeny se otevřelo dosud neznámé nebe. S knihami přišel nový život. Přišel nový Bůh.

(Jan 1, 3) Všechno povstalo skrze něho a bez něho p nepovstalo
nic z toho, co povstalo.

Slovo Boží má zvláštní moc: Bůh řekne a stane se. Také slovanský bůh stvořil zemi, lidi, zvířenu a rostlinstvo; dochovaná legenda vypravuje o svorné spolupráci tohoto boha s čertem.

Slovanský bůh byl zřejmě mocný hromovládce, někdy rozmarný, někdy hostejný. Lidé tedy připomínali své útrapy ^{také} ochráncům stát a úrody, bůžkům, skřítkům a duchům. Ale jisti si být nemohli. A se stejnými starostmi zapolili i zemřeli.

^{moven} Ježíšově náboženství se do vztahu Boha a člověka dostává lásku. Bůh je ochoten vyslyšet prosby a modlitby věřících a pomáhat jim v jejich každodenním životě, kterým si zasluhují život věčný.

Bůh sestoupil mezi lidi, vstoupil do jejich denní práce a do modlitby; (Kromě toho) dal jim svého syna jako svého kněze a jeho lidskou matku vzal na nebesa jako přímluvkyni. V běžném životě se naši ^{prv} předkové přesvědčovali o tom, že v Božím slově je pravda a jistota. Svoji oddanost Božímu slovu vyjadřovali i zasvěcením chrámů - vzpomeněme, kolik

chrámu je zasvěceno Boží Moudrosti, Nejsvětější Trojici, Spasiteli nebo Bohorodičce.

(Jan 1, 4-5) V něm byl život a tenživot je světlo lidí,
a to světlo ~~živé~~ svítí v temnotě a temnota ho nepostihla.

Světlo je dodnes symbol dobra a tma je spojována se zlem, a s nepřátelstvím. Víme, že Slované hledali pomoc proti zlým silám, které číhaly na každém kroku, aby zhatily lidské konání. Pomaloučku u nich objevujeme apotropaické prostředky a ochránce, starodávné anděly a andílky. V souboji těchto sil však dochází ke změně. Člověk již nemusí ~~být~~ hledávat ochranu, ale svěřuje se do Boží ~~záštity~~ péče. Boží moží a síle žádný démon neodolá. A osoba, která přijala Krista do svého srdce, je pod zvláštní ochranou.

(Jan 1, 9) Pravé světlo, které osvěcuje každého člověka, přicházelo na svět.

Slunce, které osvětlovalo a zahřívalo slovanské země, se na dlouhé měsíce schovávalo. Proto bývalo slavnostně vítáno a při obřadech hoříval posvátný oheň. Slunce a oheň, teplo a světlo bývaly uctívány. ~~Slunce~~ Slunce a světlo jsou i atributy Ježíšovy. Sv. Jan Evangelista rozvinul celou mystiku ~~světla~~; mluví o světle pravdy, o světle vůle k dobrému, o světle milosti. Světlo je životodárné, ~~pravdy~~ svítí pro všechny, ale ne všude stejně. Tam, kam proniká méně a přes překážky, tam si ho i více váží.

(Jan 1, 10-11) Na světě bylo a svět povstal skrze něho, ale svět ho nepoznal. Do vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali.

Ano, bylo a je to tak. Letopisci zaznamenali řadu bojů a zvratů, nepochopení a přílišné sebeuspokojení. Překonáváním útrap se potvrzuje, že toto je právě Boží slovo. Co lidských slov se dnes uchovává jen v hispórii! Ale Boží slovo je chováno v lidských srdcích: má příbytek nejteplejší. Právě toto slovo naši předkové hledali.) Konstantin Filosof - sv. Cyril ~~to~~ napsal ~~takto:~~

("Předzpěv jsem svatého evangelia) Jak proroci již dříve předpověděli, Kristus přichází shromáždit národy, neboť je světlem celého tohoto světa. Neb oni říkají: slepí prohlédnou, hluší uslyší slovo Písma. Je tedy třeba poznat Božia. Proto slyšte Slované toto: Dar tenž je věru od Boha daný, dar Boží je to údělu na pravici, dar tuším nikdy se nekazící těm duším, které jej přijmou."

V Předzpěv jsem svatého evangelia se slovanským polenským
 připravil P. Petr Bouček.

Č Kolo jivou mředci Jelcovovi

BISKUPSKÁ KONFERENCE ČSFR

15 FEB. 1991

Prohlášení k otázce vrácení majetku církvím a náboženským společnostem

V těchto dnech se projednává ve Federálním shromáždění zákon o mimosoudních rehabilitacích. Je známo, že církve patřily k nejtvrději postiženým institucím a že navrácení majetku má umožnit nejen hmotný základ plnění jejich poslání, ale také předpoklad rozvinutí jejich služby společnosti, např. v oblasti sociální, zdravotní aj.

Víme, že je mimo jiné předmětem sporu otázka, zda má být navrácení majetku církvím součástí zákona o mimosoudních rehabilitacích, či má být řešeno zvláštním zákonem. Je rovněž známo, že vznikají obavy, aby navrácením majetku církvím nebyly vyvolány ve společnosti značné komplikace.

Abychom přispěli k pozitivnímu vyřešení těchto problémů, na-
vrhujeme následující:

1. Řešit odčinění majetkových křivd vzniklých vynuceným da-
rováním případně vyvlastněním církevních objektů v rámci zákona
o mimosoudních rehabilitacích. Řešení této otázky zvláštním záko-
nem, jak to navrhoje Federální vláda, by vzhledem k procesu pri-
vatizace znamenalo buď zdržení tohoto procesu, nebo nebezpečí, že
církve mnohé objekty ztratí privatizací dřív, než budou moci na-
ně uplatnit svá vlastnická práva.

2. Vtělit do zákona o mimosoudních rehabilitacích tyto zása-
dy: a) církve a náboženské společnosti jsou ~~právními~~ oprávněnými osobami,
b) ve stanoveném výčtu dosavadních držitelů: školství,
zdravotnictví, sociální péče, ministerstva je způsob vydání, pří-
padně dalšího užívání objektů dosavadním uživatelem vázán na do-
hodu s příslušnou republikovou vládou.

Jsme přesvědčeni, že náš návrh přispěje ke spravedlivému vy-
řešení této otázky a zabrání obávaným komplikacím.

Současně prohlašujeme, že církev chce při uplatňování svých
vlastnických práv postupovat vždy tak, aby byly respektovány ce-
lospolečenské zájmy a oprávněné potřeby dosavadních držitelů.

V Praze, dne 14. února 1991.

František kard. Tomášek

František kard. Tomášek
předseda
Biskupské konference ČSFR

František Radkovský

František Radkovský
generální sekretář
Biskupské konference ČSFR

15 FEB. 1991

BISKUPSKÁ KONFERENCE ČSFR

V Ve dnech 19. a 20. února se bude v Praze konat 6. plenární zasedání Biskupské konference ČSFR, které se bude zabývat mimo jiné otázkami ekonomické samostatnosti církve s ohledem na současný celospolečenský vývoj, dále přínosem sociologického průzkumu pro řízení církve, stavem současného života v církvi a společnosti a jinými záležitostmi. Zasedání bude přítomen i apoštolský nuncius arcibiskup Giovanni Coppa, který k přítomným biskupům promluví. Kromě plenárního zasedání federální biskupské konference budou jednat i oba národní sbory biskupů, českomoravský a slovenský. Na programu jednání biskupů z Čech a Moravy jsou hlavně zprávy o činnosti komisi pro sdělovací prostředky a pro Katolickou charitu, které přednesou jejich předsedové biskupové Vlk a Koukl, a také otázky spojené s provozem římské papežské koleje ~~pro české kněze~~ ^{NEPOMUCENUM} a bohoslovec NEPOMUCENUM. V úterý 19. února v 18 hodin budou všichni přítomní biskupové sloužit ve svatovítské katedrále koncelebrovanou mši.

(Tiskové středisko Bisk. konference Praha P. Fiala.)

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

Jíst lidsky

17. II. 91

Byl před časem v Rakousku lékař, který léčil klienty zvláštní kurou v pensionátě, kde měl denně přednášky o trávení; kontroloval jídlo nejen co do kvantity a kvality, ale učil u stolu jak jíst a jak po jídle odpočívat nebo chodit. Vycházel z předpokladu, že většina lidí neumí jíst a proto jim jídlo škodí. Odtud pak pochází většina nemocí. Mnoho z nich se dá vyléčit zlepšenou životosprávou.

Měli jsme mezi sebou někoho, kdo tu kuru prodělal, stal se jejím nadšeným zastáncem, mluvil o tom při všech vhodných a nevhodných příležitostech. Nakonec se do něho obul přísný mravokárce: "S Vámi se už nedá o ničem jiném mluvit než o jídle. Je to normální? Je to zdravé? Já jsem vždycky slyšel, že nejlépe tráví těm, kdo na to nikdy nemyslí a kdo si ani nevšímají toho, co jedí. S žaludkem má problémy jenom ten, kdo si je sám dělá v hlavě."

Ale první se nedal: "To je velký omyl! Bohužel tak vychovala lidi nerozumná askeze. Ta považovala tělo a tělesné funkce za nečisté. Proto se zaváděly posty a když už se lidé nepostili, alespoň neměli o jídle mluvit, jakoby to bylo něco nedůstojného. Člověk má naopak jíst vědomě a lidsky, ne jako zvířata, která jídlo hltají. Je přirozené, že se radost vyvine u pokrmů, ať je tedy důstojná, spojená s životem duše."

Nechme stranou otázku, má-li se o jídle mluvit nebo ne. Jisté je, že je to důležitý úkon nejenom fysiologický, ale i sociální. Rodina se obyčejně sejde u stolu. Tam, kde každý pojí ve svém koutku a ve své době nebývá velká soudržnost spolužití. Bohužel moderní život někdy donutí k takovým individuálnostem, protože všichni pracují a mají různá doby nástupu i návratu.

Ale víme, že to není ideální. Na venkově se celá rodina i s čeledí setkávala u stolu. První důvod této pospolitosti byl ovšem praktický. Vařilo se v jednom hrnci pro všechny a často se jedlo i z jedné misky. To pak mělo sociální důsledky. Bylo potřeba mít ohled, aby se dostalo na všecky. V klášterích, které měly velký počet členů to nešlo jinak, než že sám kuchař rozdělil na misky všem stejně. V rodinách se to dělalo alespoň pokud šlo o vzácnější jídla. Tak např. maso krájel otec rodiny. V Anglii se tento patriarchální zvyk dodnes udržel. Když jsem si jednou nedopatřením sám ukrojil maso z misky, bylo to v malém řeholním domě, mírně ale důrazně mně upozornili, že tu ještě krájí porce představený.

Tyto zvyky měly velkou výchovnou cenu. Od samého mládí rostl v

dětech pocit, že dary země patří všem a že se mají tak rozdělit, aby se na všecky dostalo. Proto se ke stolu brali i pocestní a žebráci. "Vezměte z toho, co nám Bůh dal", pobízeli se hosté a obyčejně byli obsluženi první. Z toho vidíme, že jistý druh postu patří nutně k samému jídlu, aby bylo lidské a ne jak ve smečce psů (nebo jak v závodní jídelně - dodal kdosi zlomyslně).

Toto vědomí společnosti přesahovalo okruh rodiny. V tradičních muslimských zemích se dodnes chystá na stůl o jeden talíř více. To je pro poutníka, kdyby dorazil nečekaně, nebo se to zaneše chudým.

Aby se mohlo dát jiným, musí se uskromnit jednotlivec. To se pak děje ve větším nebo menším stupni. První křesťané se ptali, jsou-li ještě povinni zachovávat posty, které jsou předepsané ve Starém zákoně. Ujistili se, že ne. Sloužily jako příprava na příchod Mesiáše. Postili se tedy učedníci Jana Křtitele, ale ne už učedníci Ježíšovi (sr. Mt 9,14). Křesťané, kteří věří, že už Mesiáš přišel, nebudou tedy zachovávat staré židovské praxe. Ale přesto se začali brzo postit i oni. Důvod byl ten, který jsme uvedli jako přirozený. Na jídlo mají právo všichni. To, co si oděpřu já, dostanou chudí. Pro křesťany má tento důvod zvláštní důraznost, protože věří v bratrství všech lidí. Domácí stůl se tím jakoby rozšířil do celého světa.

Nedá se říci, že by byl tento motiv zastaralý. Jenom jeho uskutečňování se mění. V hospodářsky vyspělých zemích už nestojí za dveřmi chudí, kteří by prosili o kousek chleba a kteří by rádi vzali šálek polévky. Ale u obrovského stolu lidstva jsou ještě miliardy lidí, kteří trpí v pravém slova smyslu podvýživou. To co by se v evropských velkoměstech ušetřilo jedním postním dnem, by byla hezká částka, za kterou by se dalo mnoho dobrého udělat. Ale i v malém je to pěkná akce. Znám jednu rodinu, která to občas dělá a 8letý chlapec nosí ušetřené peníze na dobré účely. A s jakým pochopením to dělá a jak si umí oděpřít!

Kdo se takto postí, nejí nikdy sám. Cítí se v obrovské jídelně světa, má radost, že může obštastnit jiné. Ta pak má hlubší perspektivu. V evangeliu stojí: "Co jste udělali jednomu z mých nejmenších, udělali jste mně" (Mt 25,40). Kdo se postí z lásky, rozděluje své jídlo se samým Kristem. Můžeme tedy říci, že se už samým postem začíná modlit, uskutečňuje tedy tradiční nerozlučnou trojici vyslovenou k knize Tobiášově: almužna, půst a modlitba (Tb 12,8).

Ty tři prvky patří k sobě. Pochopitelně se může ten nebo druhý vědomě posílit. V klášterích se postní dny spojovaly s dlouhými

modlitbami. Bývaly tak vleklé, že už by je dnešní slabá generace těžko vydržela. Ale to není podstatné. Kvalita modlitby se neměří její délkou. Daleko důležitější je vědomí Boží přítomnosti a rozhovor, dialog s Kristem. To pak se dá uskutečnit i při jídle samém, ne až po něm, v kostele.

Sv. Ignác prostě radí, abychom si u stolu představili, že jíme společně s Kristem a s apoštoly. Nemá každý velkou představivost ani chuť žít obklopen obrazy fantazie. Ale to není důležité. Úmysl této rady je vzbudit vědomí přítomnosti Božího světa. Stůl se tím tedy rozšiřuje do nových prostorů. Nezasedáme k němu už jenom s lidmi živými, ale i se zemřelými, se svatými a s Bohem samým.

Bývalo zvykem při štědrovečerní hostině, že se nechávalo jedno volné místo pro toho, kdo poslední z rodiny zemřel. Vyjadřovala se tím pietně soudržnost, která přesahuje hranice života na zemi. Křesťan, který si u jídla něco odepře ke cti Krista a svatých, dělá něco podobného. Ale nemyslí, že by to byla jen sentimentální vzpomínka. Vždyť naše spojení se svatými a s Bohem je reální, pevnější než viditelná spojení na zemi. Nepotřebujeme ovšem iluse jako primitivové, kteří věřili, že bohové nebo mrtví jedí to, co se jim přinese na hrob. Nepotřebují naši újmu v pokrmu, ale vzpomínu, která se stává modlitbou. Pust je její vnější symbol, modlitba těla. Tak se stane, že jíme opravdu lidsky, k užitku svému, bližních i ke slávě Boží.

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

915

ústav pro studium
totalitních režimů

Vatikán: Dnes v sobotu dopoledne Jan Pavel II. přijal v audien-
ci asi 60 profesorů a studentů z pařížské Svobodné filosofické fakul-
ty. V promluvě schválil jejich zásadu osvojit si hlubší znalosti
aristotelsko-tomistické filosofie. Doporučil jim též velmi kritické
studium jiných, často protikladných myšlenkových proudů, zejména mo-
derních. Křesťan je povinen bedlivě rozlišovat prvky, které obsahu-
jí. Zmínil se i o letos probíhajícím Roku sociálního učení církve a
vyzval přítomné, aby se v tomto směru stali průkopníky. Přitom po-
dotkl: "Křesťané mají rozjímat o základech své víry a prohlubovat je.
Na toto své povolání odpovídají tím lépe, čím velkodušněji žijí ve
společenství se svými bratry. Je třeba, aby všichni společně vydáva-
li svědectví o pravdě evangelia".

Rím: Ve dnech 18. února až 2. března proběhne ve Věčném městě
filmový festival zvaný "Film bez hranic; pro celosvětovou kulturu".
Tentokrát bude věnován africké kinematografii. Budou promítány fil-
my natočené v republikách Malí a Burkina Faso. Na přípravě festivalu
spolupracují různé katolické i jiné organizace. V jeho rámci bude
uspořáfána i veřejná diskuse o africkém umění vůbec.

Litva: Podle zpráv západního tisku Československo připravuje
otevření svého representačního úřadu ve Vilně, Oznámil to včera pre-
sident Václav Havel. Tímto krokem se vyjádřit podpora touze litev-
ského národa po nezávislosti. Německý kancléř Kohl vyzval opět před-
sedu lotyšské vlády Godmanise, který dle na návštěvě v této zemi,
aby jeho vlast pokračovala dále v dialogu s SSSR.

Maďarsko: Tři státní představitelé, Václav Havel, Lech Walesa
a Josef Frontal se včera sezkali ^{maďarském} v městečku Višegrad na Dunaji, aby
podepsali dohodu ~~zájmeno~~ a vzájemné spolupráci. Současně pro-
jednali i otázky týkající se zrušení Varšavského paktu. Dohodou nema-
jí být poškozeny zájmy žádného z těchto tří států, které se chtějí
co nejdříve plně začlenit do demokratické Evropy. Každý stát bude
jednat o své újmě a netávisle s Evropským hospodářským společenstvím.
Toto městečko má svou historickou tradici, neboť v prvé půli XIV.
stol. se tu sešli český, polský a maďarský král.

Otevřený dopis lidským srdcím.

16 FEB. 1991

(2)

Tento dopis vzniká z několika podnětů. Právě před týdnem 21.1.1991 odvysílala ČSTV pořad "Sondy" s trvale a dá se říci beznadějně přetřásaným tématem - interupce ano, nebo ne? Mnoho diváků bylo potoučeno. Jedna z nejsilnějších odpovědí byla od starého pána "zvířecí matka ví jak má od počátku svůj plod chránit." Je smutné, že lidstvo kleslo pod úroven svířete. Když mnozí tvrdí, že se nemůže v případě tak malého plodu mluvit o vraždě, proč se v tolika případech riskového těhotenství dělá vše pro udržení života? Jestliže je to živé a chceme to zachránit, pak v opečném případě je to jediné - vražda. Jen se podívejte na obrázky těchto zabitých plodů a bude se vám těžko usínat. Zákon očkášujete - svědomí nezničíte! Jediné je nutné a potřebné - výchova a zodpovědnost pro život.

Další pořad s názvem "Podle mého" se zabývá rozšířenou kriminalitou, strachem a otázkou co s tím? Rěkla tých to jednoduše. "Jím víc receptů, tím hůř se vybírá." Známá písí "Hrách a krupy to je hloupý, to my máme každý den" potvrzuje jednoduchost a snadnost výběru. Příliš mnoho času, myšlení a povídání o věcech, které našim předkům byly samozřejmě se nevyplatilo. Mladí se stalo středem a velkou pozorností s neustálým pocitem, co všechno mu zůstáváme dlužní. Většině se z toho zatočila hlava a proto je roztočeno všechno. Starší generace dožívá v ústavech, začínající životy ~~pozr~~ příliš často interupcí. Mladí chtějí žít! Kdo je učil co je vlastně život? Kdo je učil, že pravá svoboda spočívá v určitém násilí na sobě samém? Kdo se snažil žít tak, aby místo slov působil svým životem?

Doma pusto, ve škole pouze plnění osnov. Nic moc se po 17. listopadu nezměnilo. Mnoho zůstalo při starém. Jen slova letí do éteru, ale hned se rozpadají bez účinku. Ztratil se opravdový smysl života?

K článku o filmu "JEŽÍŠ" po americku v Lid. dem. 25. ledna 1991.

Každý z diváků dostal možnost vyjádřit svůj názor a kritiku na adresu uvedenou v brožúrce, která se rozdávala při návštěvě představení. Já bych zase velice ráda vyjádřila názor a rozhořčení mnoha diváků při pořadu v televizi s názvem "Audience".

Při veškerém respektu který mám pro práci našeho pana prezidenta a jeho literární činnosti, bych nikdy tento otevřený přenos ~~zpráv~~ do televize nedala. Co to komu dál? Myslím, že "Ježíš po americku" by měl v televizi větší úspěch.

ústav pro studium
totalitních režimů

16 FEB. 1991

(3)

V roce 1993 bude ustanovena nová Evropa bez hranic. Tím se pochopitelně myslí jen země takzvaného Evropského Hospodářského Společenství. V Evropě to není však jediný znak tohoto hnutí za sjednocení : sovětský prezident Gorbačov začal před třemi roky mluvit o "Společném evropském domě". Americký prezident Bush při své nedávné návštěvě v Praze mluvil o Evropě jako kolébce evropské kultury a místu znovunabíti své původní hodnoty - nositelky svobody, demokracie a solidarity.

M Dnes večer jsme pro vás připravili celý pořad, který má jako námět Evropu. Základem pro tyto naše rozhlasové rozhovory jsme zvolili / několik citací z projevu Jana Pavla II. .

Během evropského setkání mládeže hnutí Taize v Praze, jsme se zeptali několika desítek mladých v Čechách a na Moravě:

V - "Evropa má zapotřebí, na sklonku druhého tisíciletí křesťanské epochy, znova objevit své křesťanské kořeny, svůj opravdový rozměr od Atlantiku až po Ural. Evropa musí znova začít dýchat oběma plícemi, východními i západními."

Co ti to říká jako křesťanovi ? Cítíš se Evropanem v takovém slova smyslu ?

V Zde si poslechněme aspoň několik odpovědí:

Magnetofonový žáruv.
totalitních režimů

16 FEB 1991

4

V Na závěr si posledněme část projevu Svatého Otce při jeho pouťi do Compostely ve Španělsku v roce 1983, který byl později nazván "Evropský Akt."

Zde v

přítomnosti španělského krále a zástupců hlavních evropských univerzit, mezi kterými byl i rektor pražské Karlovy univerzity, načrtl obraz Evropy, minulý i budoucí:

Magnetofonný žánr

M : "A proto já, Jan Pavel, syn polského národa, který se vždycky považoval za evropský, jak pro své počátky tak svoji tradici, kulturu a životní vztahy. Já, nástupce Petra na Římském Stolci - ten který chtěl Kristus umístit v Evropě, kterou miluje pro její snahu o rozšíření křesťanství po celém světě. Já ^{velám} křičím zde ze Španělska s láskou k tobě, stará Evropo : Znovunalezni sama sebe! Buď tím čím jsi! Objevuj znovu své počátky! Oživ své kořeny. Znovu prožij opravdové hodnoty, které tě udělaly slavnou v dějinách a dobročinnou na jiných kontinentech. Uznej svoji duchovní jednotu v rámci plného respektu k jiným náboženstvím a k opravdovým hodnotám svobody. Dej císaři co je císařovo a Bohu co je Boží. Nezpyšni kvůli svým objevům až tak, aby jsi zapomněla na jejich negativní dopad. Nebudě špatná z toho, že tvá velikost ve světě se zmenšila anebo kvůli tomu, že trpíš nejrůznější sociální a politické krize. Jěště se můžeš stát majákem civilizace a podnětem pro pokrok ve světě."

"Církev si je vědoma své povinnosti ohledně duchovní a lidské obnovy Evropy. Bez toho, aby znova požadovala pozice, které jí náležely v minulosti a které dnešek vidí jako překonané. Církev se staví do služby, aby pomohla dosáhnou těch cílů, které uskuteční opravdový blahobyt tvých národů - materiální, kulturní i duchovní."

ústav pro studium
totalitních režimů

7

17 FEB. 1991

RaVat-Ceco(neděle)

Anděl Páně Svatého Otce

① 1. V encyklice Rerum novarum Lev XIII. neváhal hovořit o "právech dělníků", i když se jimi zabýval v rámci mnohem širším příslušných povinností. Tím uznával, že tato práva ^{týla} nezřídka zanedbávána ba i pošlapávána ve společnosti, která se tehdy vytvářela pod tlakem průmyslové revoluce. Papež věřen trvalému odkazu evangelia se ujímal obrany dělnických pracovních podmínek, tehdy velmi nejistých. Dělal to nejen kvůli nezbytnému respektování požadavků spravedlnosti, nýbrž proto, že si byl vědom, že v každé zkoušené osobě se jasněji zrcadlí Kristův obraz (sr. Mt 25, 31 nn). "Práva musí být náležitě chráněna - psal - ať patří komukoliv. Veřejná moc musí každému zajistit jeho... při ochraně důvodů, jaké mají soukromníci, se musí hledět zvláště na slabé a chudé... o dělníky, kteří jsou nejpočetnější ze slabých a potřebných, se stát musí především starat a zajišťovat jejich budoucnost."

2. Dnes jsme s to dobře hodnotit odvahu a předvídatnost tohoto papežského prohlášení, jež vlastně napomáhala postupnému vytváření sociálního cítění, jež bylo mnohem vnímatelnější pro požadavky dělníků. A dnes se poměny změnily k lepšímu: vzrostla síla dělnického světa při vyjednávání o pracovní smlouvy a i jeho váha v politických a společenských vztazích je značná. Avšak zbývají ještě, i v nejvíce rozvinutých zemích, vrstvy osob, které jsou z různých důvodů postižené, zvláště nezaměstnaností nebo částečnou zaměstnaností: pro ně si zásada Lva XIII o spravedlnosti vůči slabším uchovává i dnes celou svoji aktuálnost. V posledních letech naštěstí vztáhla vůči nim vnímavost veřejného mínění. Jednotlivci ve společnosti jsou si vědomi, že jsou na sobě navzájem závislí, takže těžkosti jedné kategorie se obrázejí neúprosně ve všech ostatních. A proto je v zájmu všech starat se o sociální povznesení každého občana.

3. Postní doba, kterou jsme právě začali, je příležitostí k hojnějším modlitbám a k velkodušnějšímu pokání, abychom si od Boha vyprosili milost obrácení srdcí a dar míru ve spravedlnosti mezi všemi národy. Všechny věřící katolické Církve - diecéze, farnosti a různé církevní organizace - žádám, aby věnovali čas tento přípravy na velikonoce modlitbám za mír a

③ 4. Všechny věřící katolické Církve - diecéze, farnosti a různé církevní organizace - žádám, aby věnovali čas tento přípravy na velikonoce modlitbám za mír a

17 FEB. 1991

bratrské péči o ty kteří trpí kvůli válce a nespravedlnostem, jež existují v rozsáhlé a zkoušené oblasti Středního východu.

Kromě toho se zvláště a naléhatě obracím s výzvou ke komunitám kontemplativního života, jež kdosi definoval jako srdce Církve. Těmto ženám a těmto mužům, kteří obětovali všechno Bohu a bratřím, svěřuji lidstvo. Kéž z každého kláštera a konventu, kde se slévají úzkosti a naděje Církve a světa, se pozvedá neustálá modlitba! Kéž se každá osoba zasvěcená modlitbě cítí hluboce spojena se všemi věřícími, kteří se v tomto údobí obracejí k milosrdnému Bohu a prosí Ho o osvícení vládních představitele a o mír pro svět.

Kéž Panna Maria přijme z nebe tyto naše úpnělivé prosby a kéž je podpoří svou mateřskou přímluvou.

Po Anděl Páně:

Jak již asi víte, dnes navečer začnou ve Vatikánu duchovní cvičení, které budou se mnou konat spolupracovníci z římské kurie. Odporučím se do modliteb a obětí vás všech, abychom během této duchovní obnovy, jež je srdcem postní doby, dostávali od Ducha svatého hodně pomoci a světla, aby tak přinesla (duchovní cvičení) hojně plody.

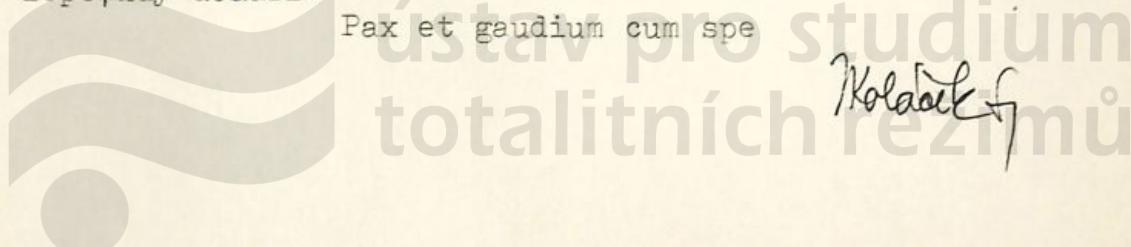
RadioVaticana.cz

Český sekretář vatikánského rozhlasu

P. Alfonso Pereira S.J. V katalogu 1991 má "Orat pro Ecclesia et Societate". Žije v Berlíně "Peter-Faber Kolleg, Am Schwemmhorn 3a, D-1000 Berlin 22". Patří do severoněmecké provincie, takže by bylo lepší napsat o případné dovolení k tisku buď nakladatelství nebo na provincialát: P. Alfons Höffer S.J. (provinciál) Stolzestrasse 1a, D-5000 KÖLN 1. Dnes v poledne mi otec providičný Čupr říkal, že by odjízděl v úterý, asi autem, stavil by se v Klagenfurtu za B. Kunertem, takže... ale asi už víte lépe, kdy dovezí!

Pax et gaudium cum spe

Kolářek

RaVat-(Ceco)

Církev a svět
Náš nedělní komentář

17 FEB. 1991

10 února byl v ~~Somásku~~^{Somálska} v Gelibě jižně od hlavního města Mogadišo ubodán k smrti 71 letý františkán-misionář P. Petr Turati, který tam řídil útulek pro malomocné a učil na tamní škole. Když se reportér ptal otce Rovizziho jeho spolubratra, který tam po léta s ním působil, proč ho zabili, když ho tamní lidé tak měli rádi, odpověděl: Kdo zná trochu Korán, pak ví, že nás po stále povzbuď za nevěřící, byť bychom konali nevím jak velké a dobré skutky. Když zabíjí nevěřícího, jsou přesvědčeni, že oni jdou přímo do ráje. A vrah asi přišel nebo byl poslán odjinud. - K tomu téměř jako vysvětlení přiléhá zpráva z Bangladéše, že v hlavním městě Dacca při manifestaci na podporu iráckého diktátora Saddáma zfanatisovaní muslimové volali: Kraví křesťanů

12 února přináší Keston College zprávu plnou otázníků o vysvětlení smrti Hegumena Lazara, jak ji přináší sovětský list Izvestija. Ta se odvolává na hlášení policie, podle níž Hegumen Lazar byl oddán homosexualitě a vodil si do bytu muže jak tomu bylo i toho večera, kdybyl zavražděn. Přátelé jeho to však rozhodně popírají a poukazují, že je to v příkrém rozporu s jíštěním prokuratury, podle jejího šetření vstoupilo do jeho bytu několik lidí. Dalším podezřelým faktem je skutečnost, že byl členem církevní komise, která měla vyšetřit okolnosti vraždy pravoslavného kněze Mena - Moskevský patriarchát však popírá existenci takové komise. A tak úvahy o důvodech této vraždy připouštějí, že jisté kruhy chtejí oslabit sstoupající vliv církve v hornadních sdělovacích prostředcích a její vliv na společnost anebo že to pochází z kruhů, které se dříve vměšovali do vnitřních záležitostí církve a mstí se za ztrátu moci a snadních výdělků na účet církve.

Zdá se to absurdní ale s neúprosnou pravidelností se to opakovalo. Marně burcoval veřejné mínění arcibiskup z Rio de Janeira kardinál Araújo Salles, že tradiční karneval v Riu už nemá nic společného s člověk důstojnou zábavou, že je pouze záminkou pro naprostou mravní bezuzdnost. Na Popeleční středu 13. února policie dělala bilanci čtyř blázivých dnů karnevalu v Rio de Janeiro. Napočítala nejméně 300 mrtvých a přes 25.000 zraněných, kteří museli být lékařsky ošetřeni, většinou poranění střelnou zbraní nebo pobodání, přitoráveni alkoholem nebo drogami.

Páteční Avvenire přináší hořký povzdech jednoho Albánce. Neuvádí jméno, jen: Verona, kde se asi zdržuje. ~~že máme všechny staré následky~~

nistického režimu. Stojí za citování: Albánský národ je drcen diktaturou policie střílí do zástupu, hodně mrtvých. - Kdyby se to stalo v Jerusaleme nebo v Santiago di Chile, kolik by to bylo dotazů v parlamentě a jaké demotsrace na ulicích měst, ale jak se často stává - nestáčí umřít za svobodu je třeba zvolit i místo, aby se člověk stal hrdinou hodným pozornosti.

Jsou to zdánlivě čtyři naprosto nesouvisející zprávy, a přece mají společného jmenovatele. Kořenem či prazákladem každého zla je lež a lze až příliš výrazně nahmatat ve všech čtyřech episodách. Demagogickou lží sfantizovaní musulmané žízní po krvi křesťanů. Komunistická policie v Sovětském svazu sahá už k otřepané lži - k obvinění z homosexuality u kněží, nepohodlných režimu, a proto odstraněných. To u nás v posledních letech používala zdokonalenějšího triku - s posudkem soudního lékaře dokazovala, že likvidovaná oběť vlastně spáchala seberraždu - jako např. ing Přemysl Coufal. - 300 mrtvých a přes 25.000 vážně raněných to by si snad ani nějaká bitva nevyžádala; kolik hedonistického sebeobehávání musí prostoupit vědomí tisíců obyvatel a hostí v Rio de Janeiru, aby byli ochotni k tak krvavým orgiím. - Pro zmanipulované a jednostranně usměrněné veřejné mínění v t.zv. svobodných zemích je zapotřebí stále nových dávek polopráv a lží, aby neviděli bezpráví a lidské oběti za humny, v sousedství zato se rozohnovali kůvli bezpráví, kterému škodí jen svými neškodnými protesty.

Co si má počnout člověk, který nechce jen ^{trpěně} přihlížet? Co si má počnout křesťan, který cítí odpovědnost za celou lidskou rodinu, a jemuž se zdá, jako mnoha jeho současníkům, že sklouzává ke stále barbarštějším způsobům, ke stále hromadnějšímu vraždění a ničení? Jak čelit oné všudypřítomné lži a její uhrančivé zlomoci ve veřejném i soukromém životě? Protestovat? křičet na ulicích, psát články, do novin? hlasovat por jiné kandidáty ve volbách; také ale hlavní je - jak zdůrazňoval Jan Pavel II na Popeleční středu - Je třeba obrátit se především k pravdě....nezní v tom všem našim domazásada našho pana prezidenta: Žít v pravdě... jenomže Svatý Otec je velmi konkrétní: ne jakákoliv pravda, ne nějaká abstraktní - je třeba obrátit se k pravdě kterou je Ježíš Kristus světlo světa.

18 FEB. 1991

Československo: Při zasedání českých a slovenských rektorů seminářů a spirituálů, které se konalo v Tatrách, bylo sděleno, že v současné době studuje v českých a moravských seminářích celkem 361 bohoslovů. Silnější je růst kněžských povolání na Slovensku, neboť v tamních seminářích /Bratislava, Nitra, Banská Bystrica, Spiš a řekkokatolický seminář v Prešově/ jich studuje celkem 508. Všech bohoslovů v Československu je tedy nyní 869.

Jordánsko: Předseda Mezinárodního výboru Červeného kříže, pan Kornel Sommaruga prohlásil včera v neděli na tiskové konferenci v hlavním městě Ammanu, že dosud nedostal odpověď na svou žádost o cestu do Bagdádu, kde by jednal o možnost pomoci iráckému obyvatelstvu. Červený kříž již připravil pro Irák a Kuwait pomocné zásilky léčiv, potravin a nemocničního materiálu. Irácká vláda rovněž odmítá návštěvu zástupců Červeného kříže u válečných zajatců.

Madagaskar: V hlavním městě Antananarivu bylo za přítomnosti zástupců vlády a velkého množství lidí v minulých slavnostně otevřeno nově pojmenované Náměstí Písma sv., a to v rámci 25. výročí založení místní biblické společnosti. Poprvé bylo Písmo sv. přeloženo a vytiskeno ve zdejším jazyce v minulém století. Za pronásledování křesťanů v r. 1835 na Madagaskaru bylo 70 výtisků tohoto prvního vydání zakopáno a ukryto.

ústav pro studium
totalitních režimů

18 FEB. 1991

KAREL OTČENÁŠEK

BISKUP KRÁLOVÉHRADECKÝ

1 V sobotu 16.2. při návratu z exercicí v Mendrice se zastavili v Hradci Králové u Otce biskupa Karla, studenti přípravného ročníku bohosloveckého konviku v Litoměřicích, se svým Otcem rektorem Františkem Koutným a exercitátorem P. Benediktem Holotou, OFM. Při mši svaté v katedrále Svatého Ducha zdůraznil Otec biskup Otčenášek význam dnešního poslání diecézního kněze a kněze řeholního. Po pontifikální liturgii pak byla v biskupské rezidenci přátelská beseda.

2 Odpoledne téhož dne oslavili v Dolním Újezdě u Litomyšle 104. narozeniny matky kanovníka a duchovního správce Otce Josefa Čináka. Účast Otce biskupa Karla, okolních kněží a mnoha věřících potvrdila jak si všichni váží tohoto vzorného venkovského kněze, který byl ateistickým režimem krutě pronásledován spolu se svou sestrou. Maminka pak svým svěžím vystoupením i před kameramany Čs. televize ukázala, jak víra v Boha a pracovitost projevuje život těch, kdo ji opravdu žijí. Kéž by to bylo potvrzení pro všechny, kdo hledají skutečné životní hodnoty.

3 V sobotu 16. 2. zemřel P. Alois Fajstl, duchovní správce v Žirči u Dvora Králové. Byl mezi prvními postiženými komunistickou vládou a za "Pražského jara" v r. 1968 jako první z kněží vystoupil v Čs. televizi na obranu práv Církve a k nápravě křivd. Na říhoru trutnovského vikariétu byly jeho přičiněním opraveny kostely farností, které administroval a v roce 1969 organizoval kněžskou pouť ke hrobu sv. apoštola Petra a sv. Cyrila do Věčného města.

/23. pokr./. jako římský setník před mrtvým Ježíšem na kříži: "Tento člověk byl opětovně Synem Božím". Sv. Matouš opět klade důraz na založení církve a na její učení; z jeho textu jasně plyní, že poslání hlasat evangelium musí být doplnováno specifickou katechezí zaměřenou na církev a svátosti. V Lukášově evangeliu se toto poslání předkládá jako vydávání svědectví, hlavně o Kristově zmrtvýchvstání. Misionář se vyzývá, aby věřil v přetvářející moc evangelia a aby hlasal to, co sv. Lukáš dobře vysvětluje, tj. obrácení k Božímu milosrdenství a lásce a zážitek plného osvobození, jež jde až ke kořenu všeho zla, t. j. ke hříchu.

Pouze sv. Jan mluví výslovně o poslání jako "mandátu" /tj. uloženém od Krista/ což je však stejný výraz jako misie, mise, jež rovněž znamená poslání, to znamená, že přímo spojuje poslání, jež Ježíš svěřuje svým učedníkům s posláním, které sám dostal od Otce: "Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás". Veškerý misionářský smysl evangelia sv. Jana je obsažen ve /vele/kněžské modlitbě: "To je věčný život že poznají Tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista. Nejvyšším cílem tohoto poslání je získat účast na společenství, jež existuje mezi Bohem Otcem a Synem; učedníci mají žít mezi sebou v jednotě, aby zůstali v Bohu Otci a Synu, aby svět poznal a uvěřil. Je to významný misionářský text, který umožňuje pochopit, že misionáři jsou misionáři především proto, čím jsou, tj. jako církev, která hluboce prožívá jednotu v lásce, a méně proto, co říkají nebo dělají.

Všechna čtyři evangelia tedy vykazují základní jednotu o tomto poslání, ale projevuje se v nich i určitý pluralismus, v němž se odražejí různé zkušenosti a situace prvních křesťanských obcí. I to je však plodem dynamického podněcování ze strany Ducha sv; upozorňuje se tím též na různé misionářské charismatické dažby a na odlišnosti různého prostředí a poměry lidí, kteří tam žijí. Všichni evangelisté však zdůrazňují, že posláním učedníků je spolupracovat na Kristově poslání. "Já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa". Toto poslání není tedy založeno na lidských schopnostech, nýbrž na moci zmrtvýchvstalého Krista.

Duch svatý řídí hlášení evangelia

1 21. Při vyvrcholení Ježíšova mesiášského poslání Duch sv. projevuje svou přítomnost ve velikonočním tajemství v celé své Boží subjektivitě jako ten, kdo má nyní pokračovat ve spásonosném díle, jehož kořeny tkvějí v /Kristově/ oběti na kříži. Toto dílo Ježíš bezesporu svěřuje lidem: apoštolum a církvi. Přesto však Duch sv. i v těchto lidech a skrze ně zůstává nadpřirozeným subjektem a hlavním činitelem při uskutečňování tohoto díla v lidském duchu a ve světových dějinách.

2 22. Duch sv. je skutečně hlavním postavou ve veškerém poslání církve. Jeho činnost zřetelně vyzařuje při poslání zaměřeném na /jednotlivé/ národy; projevuje se to již v prvotní církvi např. Korneliovým obrácením, při rozhodování o ^{zemědělcích} vynorivších se problémech, při volbě zemí a národů. Duch působí prostřednictvím apoštolů, současně však i v jejich posluchačích: "Jeho působením radostná zvěst vstupuje do svědomí a srdce lidí a šíří se v dějinách. Ve všech těchto věcech je Duch sv. životodárnu silou." *Budete mi svědky... až na sam konec země.*

2 23. Všichni evangelisté uzavírají své vyprávění o setkání zmrvýchvstalého Krista s apoštoly tímto jeho misijním posláním: "Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte tedy a získejte za učedníky všechny národy ... Já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa".

1 Jak jasně vyplývá z textu v evangeliu sv. Jana toto ~~poslání~~ je ~~posláním~~ v Duchu /svatém/. Kristus posílá své učedníky do světa jako nebeský Otec poslal jeho a dává jim k tomu Ducha. Sv. Lukáš ze své strany těsně spojuje svědectví, které apoštоловé budou vydávat o Kristu s působením Ducha sv. který je uschopný, aby mohli plnit co jim bylo uloženo.

2 24. Různé formy tohoto misijního poslání obsahují jednak společné body, jednak i příznačná zdůraznění jeho různých složek. Dva prvy však nalézáme ve všech verzích. Především je to universální rozměr apoštolum svěřeného úkolu. "/získejte/ všechny národy": "Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu"; "všem národům"; "ano, až na konec země". Zadruhé je to ujištění od Pána, že při plnění tohoto úkolu nezůstanou sami, nábrž že obdrží sílu a prostředky k jeho provedení, včetně přítomnosti a moci Ducha sv. a Ježíšovy pomoci: "Oni vyšli a všude kázali. A Pán působil s nimi".

1 Pokud jde o různosti v tom, nač se klade při tomto poslání důraz, sv. Marek je předkládá jako hlásání, neboli "kerygma": "Hlásejte evangelium". Cílem, který tento evangelista sleduje, je přimět čtenáře, aby opakovali Petrovo vyznání: "Ty jsi Kristus" a aby uznali,

18 FEB. 1991

91 49/ 35

1 24. Poslání církve, stejně jako Ježíšovo, je dílem Božím, anebo - jak často opakuje sv. Lukáš - dílem Ducha. Po Ježíšově zmrtvýchvstání a nanebevstoupení apoštоловé prožívají silný zážitek, který je změní: Letnice. Příchod Ducha sv. z nich učiní svědky a proroky. Vlije do nich vyrovnanou neohroženost, která je bude podněcovat, aby předávali ostatním, co zakoušeli za svého života s Ježíšem a také naději, která je oduševňuje. Duch sv. jim dá schopnost, aby vydávali o Ježíšovi svědectví otevřeně a nadšeně.

2 Když hlasatelé evangelia vycházejí z Jeruzaléma, Duch sv. ještě více se ujímá ^{úkolu} funkce jejich vůdce při výběru osob a míst, kde budou plnit své poslání. Jeho působení se projevuje zejména podněcováním a rozmachem jejich poslání, které se v duchu Kristových slov rozšíruje z Jeruzaléma do celé Judeje a Samaří a až do nejzazších končin země.

3 Ve Skutčí apoštolů čtěme šest souhrnů jejich misionářských promluv, s nimiž se při zrodu církve obraceli na Židy. Tyto promluvy sv. Petra a Pavla, jež slouží jako vzor, hlásají Ježíše a vybízejí k obrácení, tj. aby ve víře přijali Ježíše a v něm se nechali Duchem přetvořit /v nové lidi/.

2 Duch sv. vede Pavla a Barnabáše mezi pohany, což se nemůže obejít bez napětí a problémů. Jak mají žít v duchu své /nové/ víry v Ježíše obrácení pohané? Platí pro ně ještě židovská tradice a zákon obřízky? Na prvním koncilu, který shromázdí v Jeruzalémě kolem apoštolů členy různých místních církví, dochází k rozjednutí, k němuž je podle jejich uznání vede Duch sv.: chce-li se pohan stát křesťanem, není nutné, aby se podroboval židovskému zákonu. Od té chvíle církev otevírá své brány a stává se domem, do něhož všichni mohou vstoupit a cítit se v něm jako ve svém vlastním. Mohou si zachovat svou kulturu a tradici, pokud ovšem neodporují evangeliu. ^{1 sklyeli ještě další část myšlenky} 19 FEB. 1991

~~V~~ 25. /apoštolští/ misionáři postupovali podle této směrnice a při hlásání spásy v Kristu si uvědomovali i očekávání, naděje, obavy, utrpení a kulturu lidí, k nimž se obraceli. Jejich promluvy v Listře a v Athénách se ^{považují} uznávají za vzory pro hlásání evangelia pohanům. Sv. Pavel v nich navazuje dialog s kulturními a náboženstvími různých národů. Obyvatelům Lykaonie, kteří vyznávali kosmické náboženství, připomíná náboženské poznatky, vztahující se na vesmír. S Řeky diskutuje o filosofii a cituje jejich básníky. Bůh, kterého chce zjevit, již působí v jejich životech. On je stvořil a tajemně ^{řídí} ~~vede~~ národy

Mexiko: Ode dneška do 28. února probíhá v hlavním městě XI. valné zasedání Latinsko-americké konference řeholníků za přítomnosti delegáta sv. Otce mons. Hurtada.

Válka v Perském zálivu: President Bush se prakticky nevyslovil ani o sovětském mírovém návrhu, ani o zahájení pozemní ofensivy v Kuwaitu. Válka bude podle něho pokračovat, dokud se Irák nestáhne z obsazeného Kuwaitu.

Ministři zahraničí zemí Evropského hospodářského společenství zasedají dnes v Luxemburgu. Jednají o zastavení války a o tamní poválečné situaci.

Sovětský vládní mluvčí Ignatěnko prohlásil, že Husseinova odpověď z Bagdádu by měla přijít již zítra. Podle iráckých pramenů ministr Azziz připravuje novou cestu do Moskvy.

V Izraeli byl Gorbačovův mírový plán přijat chladně, poněvadž podle ministerského předsedy Šamira umožňuje Husseinovi udržet se umoci a zachovat si svou válečnou výzbroj.

Dva včerejší atentáty irské organizace ~~x~~ Ira si vyžádaly jednoho mrtvého a 40 raněných.

V Moskvě zasedá od včerejška Nejvyšší sovět. Předmětem jednání jsou zahraniční politika, hospodářské reformy a národnostní otázky.

Ve Washingtonu probíhají za prostředkování Spojených států vyjednávání mezi etiopskou vládou a eritrejskými partyzány. Tato válka trvá již 30 let.

19 FEB. 1991

ústav pro studium
totalitních režimů

19 FEB. 1991

a dějiny; přesto však je třeba, mají-li poznat skutečného Boha, aby se zřekli falešných bohů, které si sami vyrobili a aby otevřeli srdce tomu, kterého Bůh poslal, aby vyplnil jejich neznalost a uspokojil očekávání jejich srdcí. Jsou to promluvy, které jsou příkladem pro inkulturaci evangelia.

Z podnětu Ducha se křesťanská víra rozhodně otevírá pohanům, a svědectví o Kristu se rozšiřuje do nejdůležitějších středomořských středisek a nakonec přichází i do Říma a do nejzápadnější Evropy. Právě Duch sv. je pohání, aby postupovali stále dále, a to nejen v zeměpisném smyslu, nýbrž aby překonávali i národnostní a náboženské přehrady, neboť jen tak se jejich poslání stává opravdu universálním.

26. Duch sv. vede skupinu věřících, aby vytvořili obec, tj. aby se stali církvi. Po první Petrově řeči pronesené o svátku Letnic a po obrácených, jež pak následovala, se vytváří první obec věřících.

Jedním z hlavních cílů jejich poslání je totiž sdružovat lid, jenž naslouchá evangeliu do bratrských obcí, spojených modlitbou a eucharistií. Žít v bratrském společenství /tzw. koinonía/ znamená mít "jedno srdce a jednu duši", čili má to být společenství po všech stránkách: lidské, duchovní i hmotné. Opravdové křesťanské společenství se totiž stará i o rozdělování hmotných statků, tj. aby v něm nikdo netrpěl nouzi a aby všichni měli k těmto statkům přístup podle svých potřeb. První křesťanské obce, ve kterých vládly "radost a upevněnost srdce", byly činorodě otevřené a misionářské: "těšily se všeobecné oblibě". Toto /misionářské/ poslání, dříve než se stane vlastní činností, je svědectvím a vyzařováním.

ústav pro studium
totalitních režimů

19 FEB. 1991

27. Skutky apoštolů nám ukazují, že misionářské poslání, zaměřené nejprve na Izrael a potom i na pohany, se rozvíjí na mnoha různých úrovních. Je tu především skupina 12 apoštolů, která hlásá radostnou zvěst jako jedno tělo řízené sv. Petrem. Působí tu však i společenství věřících, které svým způsobem života a činností vydává svědectví o Pánu a obrací pohany. Mimoto konají toto poslání i zvláštní vyslanci, jejichž cílem je hlásat evangelium. Tak např. křesťanská obec v Antiochii vysílá své členy jako misionáře: když konali posvátou službu a postili se, obec došla k poznání, že Duch /sv./ si zvolil Pavla a Barnabáše, aby byli vysláni. Ve svých počátcích je tedy misijní poslání pokládáno za společný, komunitní úkol a za odpovědnost místní církve, která potřebuje právě tyto "misionáře", aby rozšířila své hranice. Kromě těchto poslů působili i jiní, kteří sami od sebe vydávali svědectví o novotě, jež přetvořila jejich život a připojovali pak tvořící se obce k apoštolské církvi.

Četba "Skutků apoštolů" nám umožňuje pochopit, že misijní poslání k pohanům, třebaže tu byli i, abychom tak řekli "doživotní" misionáři, kteří se tomuto poslání věnovali jako svému zvláštnímu povolání, bylo vlastně považováno za normální výsledek křesťanského života, čili tento úkol měl plnit každý věřící vydáváním osobního svědectví a - bylo-li to možné - i výslovním hlásáním /Radostné zvesti/.

28. Duch sv. se projevuje zvláštním způsobem v církvi a v jejích členech. Přesto však jeho přítomnost a činnost jsou universální, nejsou ohrazeny prostorem ani časem. II. Vat. koncil připomíná, že Duch sv. působí v srdci každého člověka skrze tzv. "semena Božího slova", dále též náboženskými akcemi a v lidské činnosti úsilím, zaměřeným k pravdě, k dobru, k Bohu.

Duch sv. poskytuje člověku "světlo a sílu, aby mohl odpovědět na své nejvyšší povolání"; skrze Ducha člověk může ve víře dospět k rozjímání a zakoušení tajemného Božího plánu; dokonce máme být přesvědčeni, že Duch sv. dává všem možnost, aby vešli ve styk s velikonočním tajemstvím, ovšem způsobem, který zná jen Bůh. V každém případě církev ví, že člověk, "neustále pobádáný Duchem Božím, nemůže nikdy zůstat úplně lhostejný vůči náb. problému" a že "bude vždy toužit při nejmenším nejasnění, aby věděl, jaký je smysl jeho života, činnosti a jeho smrti". Duch Boží je tedy původcem existenčního a náb. problému člověka, který vzniká nejen z rozličných situací, nýbrž ze samé struktury jeho bytí.

To byla datu' část angkl. J.P. II Redemptoris missio

Vatikán: Tiskový ~~kancelář~~ sv. Štěpána ^{sobota} 19 FEB 1991
 se rozhodl svolat do Říma patriarchy a představitele biskupských konferencí zemí, které mají přímo nebo nepřímo účast na válce v Perském zálivu. Jejich schůze, které bude předsedat sám sv. Otec se bude konat ~~XXIX~~ pondělí a úterý 4. a 5. března. Cílem této schůze je výměna informací a názorů o následních války, jež ponese tamní obyvatelstvo spolu s křesťany v oněch oblastech, jakož i o dialogu mezi východem a západem a o vztách mezi křesťanským, islámem a židovstvím. Čeká se, že z tohoto setkání vyplyně, jakými akcemi bude moci katolická církev a její instituce poskytnout svůj konkrétní přínos k míru v této oblasti, k dialogu a vzájemné solidaritě. Kromě římských kuriálních představitelů se setkání zúčastní patriarchové vých. katolických církví, tj. alexandrijský koptský patriarcha Stefanos II. Ghattas, antiošský syrský patriarcha Antonín II. Hayek ~~Maximilianus Maximi~~, antiošský řecko-melchitský patriarcha Maximos V. Hakim, antiošský maronitský patriarcha Petr Sfeir, jeruzalémský latinský patriarcha Michal Sabbah, babylonský chaldejský patriarcha Rafael I. Bidawid, kilikijský arménský patriarcha Jan Petr XVIII. Kasparian a dále předsedové biskupských konferencí v sev. Africe, Spojených státech, Velké Britanii, Francii, Itálii a Belgii, jakož i předseda Rady evropských biskupských konferencí kard. Martini.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

19 FEB. 1991

2

Petr Fiala klání k Prahy

V první den jednání 6. plenárního zasedání BK ČSFR zahájit biskup Antonín Liška duchovním slovem ve kterém vzpomněl prvního výročí vysvěcení nových biskupů a poukázal na nutnost vycházet při řešení všech otázek z evangelia. Po něm se ujal slova biskup Miloslav Vlk, který si všiml současného života v církvi a ve společnosti. Zdůraznit nutnost aby věřící citlivě vnímali potřeby druhých, zachovali jednotu a citlivě svědčili pro svou víru.

K Dr. Tomáš Halík referoval o nutnosti zakládat studijní kroužky pro sociální učení církve, navrhl připravit dokument BK k sociálním otázkám a všeobecně podporovat aktivitu věřících. Navrhl také svolání synody katolické církve v nejbližších letech. Dále biskupové uvažovali o zřízení pastoračních středisek, které by vytvářely pastorační pomůcky, zajišťovaly exercie a pastorační kurzy a pro jednotlivá biskupství vypracovávaly plány pro jejich činnost. V otázkách ekonomického zajištění církve biskupové pověřili odborníky k navržení nejvhodnějšího modelu. Dr. Radoslav Perka z MK informoval o některých otázkách spojených s přípravou nových právních norem a s rozdělením Katolické Charity. O práci mezi českými krajanými z USA hovořil P. Petr Esterka, který byl zároveň pověřen aby při jednáních s americkými biskupy zastupoval české zájmy. V závěru odpoledního jednání hovořil biskup Škarvada o otázkách spojených s dalším provozem římské koleje Nepomucenum. V 17. hodin byli biskupové přijati kardinálem Františkem Tomáškem a v 18. hodin koncelebrovali mši v katedrále sv. Víta.

Biskupská konference ČSFR, Praha 19. 2. 1991 - tisk P. Fiala

RadioVaticana.cz
Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

19 FEB. 1991

CS

Pro ČTK
k rukám Dr. Molíka

Od nastávajícího zasedání Biskupské konference ČSFR očekávám další vzájemné poznání a sblížení jednotlivých biskupů i skupin z různých částí naší republiky. Mnozí jsme se stýkali i dříve; s novou zodpovědností je mnohdy pohled na věci a události jiný. Snažíme se dívat na problémy i očima druhých, jakoby z druhé strany, učíme se jednat a pracovat týmově. Každý biskup je pochopitelně i synem svého lidu a jeho problémy nese v sobě. Očekávám, že při plném respektování historicky podmíněné existující plurality náboženských poměrů v různých částech republiky dokážeme při řešení jednotlivých otázek vždy znova zaujmít jednotící postoje víry a tak vydávat svědectví evangelia.

+ Miloslav Vlk

biskup českobudějovický

Č. Budějovice 18.2.'91

Kernan - sekretář

ústav pro studium
totalitních režimů

19. ČED 1991

V neděli 17. února uběhlo 90 let od smrti velkého člověka a kněze Klementa Václava Petra. Byl současníkem biskupa Jana Valeriána Jirsíka a značně ovlivnil život našeho města v poslední třetině minulého století. Založil diecézní řád bratří Nejsvětější Svátosti Oltářní - lidově Petrinů. Se svými bratřími se věnoval výchově mládeže - učňů i studenů. Postavil pro ně v Č. Budějovicích internát a gymnázium. Dnešní kostel Růžencové Panny Marie - u Petrinů - je trvalou kamennou památkou na tohoto kněze. 90. výročí jeho smrti si věřící připomněli slavnostní bohoslužbou, kterou spolu s několika členy řádu slavil českobudějovický biskup Miloslav Vlk. V kázání zhodnotil život Klementa Václava Petra.

Miloslav Vlk - biskup

České Budějovice

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

P.S. Jeho životopis pod názvem "Kapka krve" napsal P. Josef Koláček. Vydalal jej vlastním nákladem Bratří Nejsvětější svátosti, kongregace ke stému výročí svého založení.

ústav pro studium
totalitních režimů

RaVat-Ceco

Výzva ke smíření.

20 FEB. 1991

V pondělním pořadu rakouského rozhlasu Journal Panorama vystoupil i pražský profesor morálky dr Oto Mádr. Použil této příležitosti k naléhavé výzvě ke smíření v Československu, jakož i mezi Čechy a Němci. Podle jeho názoru musí v tomto úsilí o smíření udávat tón president Václav Havel a všechny církve. - Dnes již 73 letý dr. Mádr byl v roce 1951 byl v roce 1951 odsouzen pro vykonstruovanou velezradu k trestu smrti, rok čekal v samotce na popravu, pak mu byl trest změněn na doživotní vězení. Tam však strávil "pouze 15 let". Během vězení bylo s ním nelidsky zacházeno a byl i mučen, nejhorší tam však byl hlad, prohlásil dr. Mádr během pořadu. Navzdory nejhorším zážitkům z vězení nikdy nedovolil, aby v něm vzešly nějaké pocity nenávisti vůči představitelům zla. Člověk si sice na ně musí dávat pozor a být opatrný vůči nepřátelům, ale nikdy nepřipustit záště. V této souvislosti citoval dr. Mádr sv. Augustina: Hřích nenávidět, hříšníka milovat. Jako kněz zažil velikou útěchu, když za ním po jeho propuštění přišel jeden z komunistických vyšetřovatelů a začal s ním - bývalým muklem - hovořit o Bohu a pak i přijal svátost nemocných. I dnes se profesor Mádr zasazuje za smíření s komunisty. "Někteří z nich jsou ještě nebezpeční a zavilí, ale musí pomalu pochopit, že jejich jednání nemá žádný výhled." Dále vyjádřil přání, aby rostla ochota ke smíření i na celonárodní úrovni. Poslední změny v ČSFR jsou podle jeho mínění pouze začátkem "velké věci". Dnes je nejdůležitější angažovat se za každou cenu. Za nejtěžší považuje smíření mezi Čechy a Němci. Zde bude nutno zaměnit hodně věcí v protiněmecké mentalitě Čechů, poznamenané celým dějinami, vzájemných vztahů a křivd. "Dobré sousedství v dnešních hranicích, označil prof. Mádr, za důležité sloupy trvalého míru ve Střední Evropě."

ústav pro studium
totalitních režimů

20 FEB. 1991

Vietnam: Loni bylo v 9 jihovietnamských diecézích vysvěceno 37 nových kněží. Tři z nich jsou františkáni, 1 dominikán, zbytek diecézní kněží.

Indie: Katoličtí vysokoškoláci se rozhodli, že tento rok budou se zvýšeným úsilím pokračovat v kampani ve prospěch chudých a utlačovaných a proti užití atomové energie v Indii. Hlavně budou vystupovat proti vládnímu plánu otevřít atomovou centrálu v Kudankulamu /Tamil Nadu/.

Japonsko: Farnost Nišitsugura v Nagano má 201 věřících mužského a 517 ženského pohlaví. Nejčastější jména jsou František /25/, Josef /24/ a Petr /22/. Mezi ženami je to Maria /přes 200/, dále Terezie /59/ a Anežka /31/.

Čína: Ve vesnici Lutang v okolí Kantonu nyl 16. ledna otevřen nový kostel. 160 obyvatel této vesnice vybralo s velkými obětmi obnos 24.000 dolarů potřebný na stavbu chrámu.

Indonézie: Katoličtí vysokoškoláci žádají vládu o větší demokracii. Vypracovali příslušný dokument o 7 stránkách, v němž tvrdí, že přílišná bezpečnostní opatření škodí politickému životu a dále, že bohatství se hromadí v rukou málo početné oligarchie.

Brunei: Vláda ^{toto sultánského panství na ostrově Borneo} neprodloužila povolení pobytu 3 katolickým misionářům. Zbývá tam nyní jen páter Sim, který bude nucen sám pečovat o 3 farnosti s 8.000 věřících.

Taiwan: Budhistická řeholnice Cheng Yen ^{narozená Matka Tereza} zde řídí největší charitativní organizaci na tomto ostrově, kterou sama založila v r. 1966. Předloni vydala 10 milionů dolarů na pomoc chudým.

Vatikán: Na dotazy novinářů, zda Sv. Stolec byl informován o mírové iniciativě presidenta Gorbačova, týkající se války v Perském zálivu, ředitel tiskové kanceláře Sv. Stolce ^{Dr. Navarro Valli} prohlásil výslově: "Potvrzuji, že Sv. Stolec byl o této iniciativě informován různými vládami". Na otázku, zda mezi těmito vládami byla i sovětská, odpověděl: "No comment".

Albánie: Matka Terezie z Kalkutty otevře v neděli 4. března v hlavním městě Tirane dům pro důchodce. Bude to pro ni první oficiální návrat do vlasti. V Albánii se zdrží několik dní. Vedení domu bude svěřeno 4 řeholnicím z její kongr. Sester křesťanské lásky, kterou založila v r. 1950. ~~Sister~~ nyní působí již ve 105 zemích na celém světě.

Přítomnost a působení Ducha sv. se nevztahuje pouze na jednotlivce, nýbrž i na společnost a dějiny, národy, kultury a náboženství. Duch sv. je původcem ušlechtilých ideálů a akcí k dobrému prospěšnému lidstva. "Podivuhodnou prozretelností řídí běh světa a obnovuje tvářnost země". Zmrtvýchvstalý Kristus "mocí svého Ducha dále nyní působí v srdečích lidí; nejen že v nich vyvolává touhu po budoucím věku, ale zároveň tím i oduševňuje, očišťuje a posiluje velkorysé úmysly, jimiž se lidská rodina snaží zlidštít svůj život a podřídit tomuto cíli celou zemi". A je to Duch sv. jenž rozsévá "semena Božího slova" v obřadech a kulturách a připravuje je, aby ~~byly~~ v Kristu.

29. Tímto způsobem Duch, který "vane kam chce" a který "působil ve světě ještě dříve, než byl Kristus oslavěn", Duch, jenž "vyplňuje vesmír, zahrnuje v sobě všechny věci a zná každý hlas" nás vede k tomu, abychom rozšířili své obzory a z tohoto hlediska posuzovali jeho činnost (působící) v každé době a na každém místě. Já sám jsem tímto výzvu často opakoval a říkal jsem se jí při setkání s nejrůznějšími národy. Vztah církve k ostatním náboženstvím je určován dvojím respektorem: k člověku, jenž hledá odpovědi na nejhlučší otázky o svém životě a k působení Ducha v lidském nitru. ^{Různých náboženství} Mezi náboženství v Assisi, s vyloučením všech chybných výkladů, mělo zdůraznit mé přesvědčení, že "Duch sv. vzbuzuje každou ^{úplnou} modlitbu, neboť tajemně přebývá v srdci každého člověka".

Je to tentýž Duch, který působil v Kristově vtělení, životě, smrti a zmrtvýchvstání a který dále působí v církvi. Nenahrazuje tedy Krista, ani nevyplňuje určitou prázdnоту, podle některých domněnek,

jež ho staví mezi Krista a Logos. Působení Ducha v lidských srdečích, v dějinách národů, v kulturách a náboženstvích, nabývá úlohu a význam přípravy na evangelizaci a musí tedy nutně mít vztah ke Kristu, Božímu slovu, jež se působením Ducha stalo tělem, "aby tak - jako dokonalý člověk - všechny spasilo a znova spojilo celé veškerenstvo".

Universální působení Ducha sv. nelze oddělovat od jeho zvláštní činnosti, kterou vykonává v Kristově těle, tj. v církvi. Je to vždy Duch sv., jenž svým působením církve oživuje, podněcuje ji, aby hlásala Krista, rozsévá a rozvíjí své dary ve všech lidech a národech, řídí církve, aby tyto dary objevovala, poznášela je a přijímala je skrze dialog. Jakoukoliv přítomnost Ducha sv. je třeba přijímat s úctou a vděčností. Rozeznávat tuto přítomnost však náleží církvi, které Kristus dal svého Ducha, aby ji vedl k plné pravdě.

20 FEB. 1991

30. Naše doba, kdy lidstvo je v pohybu a hledá, vyžaduje obnovený rozmach církevní misionářské činnosti. Misijní obzory a možnosti se rozšiřují a my křesťané cítíme vybídku k apoštolské neohroženosti založené na důvěře v Ducha sv. On je hlavní činitel v misijní činnosti!

V lidských dějinách je mnoho epochálních zvratů, jež podněcují misionářský rozmach a církev vždy na ně odpovídala velkodušně a prozírávě. Nechyběly ani výsledky. Nedávno jsme slavili 1.000. výročí pokřestení Rusi a slovanských národů. Zároveň se připravujeme na oslavu 500. výročí pokřestení amerického světadílu. Rovněž nedávno bylo vzpomenuto různých stých výročí příchodu prvních misionářů do různých zemí v Asii, Africe a Oceánii. Dnes musí církev na tomto poli řešit nové problémy. Otevírají se před ní nové hranice pokud jde o misijní počátky u pohanů, tak i pokud jde o novou evangelizaci národů, kterým byl Kristus hlásán již dříve. Dnes se ode všech křesťanů, od místních církví i od universální církve žádá stejná odvaha, která poháněla misionáře v minulosti i stejná ochota naslouchat hlasu Božího Ducha.

IV. Nesmírné obzory misií mezi pohany.

31. Pán Ježíš poslal své apoštoly ke všem lidem, ke všem národům a na všechna místa země. V osobách apoštolů církev obdržela univerzální poslání, které nezná hranic a týká se spásy v její plnosti života, kterou nám přinesl Kristus. Církev byla poslána "aby zjewila a předala všem lidem a národům Boží lásku".

Takové poslání je jedinečné, neboť má tentýž původ a konečný cíl. Uzávírá však v sobě různé úkoly a druhy činnosti. Především je to /vlastní/ misionářská činnost, kterou nazýváme podle stejnojmenného koncilního dekretu posláním, misií k pohanům. Jde o prvotní a základní církevní činnost, která nikdy nekončí. Církev se totiž nemůže zprostít svého stálého poslání, jímž je hlásat evangelium těm - a jsou to miliony mužů a žen - kteří ještě neznají Krista, Vykupitele člověka. Toto je *jízdné vybrané* misijní úkol, který Ježíš svěřil a každodenně svěřuje své církvi.

21 FEB. 1991

Krátce ze světa.

- 1 Španělsko: ČSFR se ve čtvrtek 21. února stala 25 členem Evropské rady nejstarší politické organizace západní Evropy. Je tak druhou zemí, po Maďarsku, z komunistického bloku, jež vstoupila do této instituce.
- 2 Albánie: Včera na Hlavním náměstí Tirany Skanderberga ~~svořilo~~ ^{zahájilo} více než sto tisíc manifestantů ~~spolu~~ ^{vycházely} 10 m sochu komunistického diktátora Envera Hodži a pálili jeho knihy, které ~~v tisícových~~ ^{k nim přidali} nákladech a zůstaly "ležákem". Policisté a vojáci, kteří byli posláni proti manifestantům, po několika výstřelech do vzduchu se ~~pxxidaxx~~ a horlivě pomáhali při rozbití sochy.
- Vatikán: Ředitel tiskové kanceláře Sv. Stolce ~~Navarro~~ Valls vydařil následující prohlášení o informacích týkajících se sovětské mírové iniciativy v Perském zálivu: "Sv. Stolec vždy povzbuzoval každé diplomatické úsilí o skončení tohoto bolestného konfliktu i jeho rozumné a člověka důstojné vyřešení. Právě proto, že vždy podporoval každou diplomatickou snahu v tomto smyslu, Sv. Stolec schvaluje sovětskou iniciativu a přeje si, aby přispěla k co nejrychlejšímu ukončení bojů. Dnes dopoledne sovětský velvyslanec, pan Jurij Karlov informoval státní sekretariát o vývoji situace. Státní prosekretář mons. Angelo Sodano mu znova potvrdil, že Sv. Stolec oceňuje tuto sovětskou iniciativu.
- T: Sv. Otec vlastnoručním osobním dopisem z 19. února poděkoval italskému presidentu Cossigovi za jeho souhlas s církevním učitelským úřadem a s mírovým úsilím sv. Otce.
- Spojené státy: Předseda severoamerické biskupské konference, mons. Pilarczyk definoval rozhodnutí sv. Otce svolat do Říma biskupy ze zemí majících účast na válce v Perském zálivu jako znamení jeho hluboké lásky a starostlivosti vůči všem, kdo jsou touto válkou postiženi.
- Anglie: Hnutí Amnesty International vyslovilo obavy, že mezi poštězenými touto válkou budou i základní lidská práva. Dlouho léta se nic nedělalo proti jejich porušování v Iráku i jinde a tím se vytvářely předpoklady k válce. Nyní jsou znova porušována jménem národní bezpečnosti.
- Itálie: V Urbíně byla vydána více než 500stránková kniha nazvaná "Romano Guardini a změny náb. cítění v moderní a postmoderní době", s podtitulkem "Hermeneutický přístup k myšlení Hölderlina, Dostoevského a Nietzscheho. Autorem je tridentský universitní profesor Silvano Zucal.
- Švýcarsko: Generální ředitel úřadu Spojených národů v Ženevě, Švéd Jan Martenson byl jmenován generálním tajemníkem světové konference o lidských právech, která se má konat na dosud neurčeném místě v r. 1993. Některé země jako Československo a Maďarsko již žádaly, aby se konference konala u nich. Bude svolána v rámci 45. výročí schválení Všeobecné deklarace lidských práv.

21 FEB. 1991

BISKUPSKÁ KONFERENCE ČSFR

PROHLÁŠENÍ BK ČSFR ZE DNE 19.2.1991 K SOUČASNÝM SOCIÁLNĚ-EKONOMICKÝM PROBLÉMŮM V NAŠÍ ZEMI

V Na celou společnost dopadají negativní průvodní jevy ekonomické reformy, která se snaží řešit problémy hospodářství, zničeného desetiletími nezodpovědného a neodborného řízení společnosti komunistickým režimem.

Víme, že hluboká ekonomická reforma je nutná, jde o složitý proces, který vyžaduje od všech občanů oběti. Nepovažujeme se za kompetentní vyjadřovat se ke konkrétním ekonomickým a politickým aspektům reformy. Znepokojuje nás však sociální dopad současných změn, které zejména postihují početné rodiny a důchodce. Tyto problémy je nutné odpovědně řešit.

T Je nám zřejmé, že stát nemůže a ani nemá mít monopol na řešení sociální otázky, že celá společnost a všichni občané musí cítit spoluzodpovědnost za sociálně slabé a pomáhat jim nejrůznějším způsobem. Připomínáme však, že stát se nemůže vzdát svého základního poslání sloužit společnému dobru a tedy i tomu, aby všichni občané žili lidsky důstojným životem.

V Druhý vatikánský koncil říká: "Důstojnost lidské osoby, její celistvé povolání a dobro celé společnosti je třeba mít v úctě a rozvíjet je i v životě hospodářsko-sociálním. Člověk je přece původcem, středem i cílem veškerého hospodářského života." (GS 63)

T Církev podporuje myšlenku vytváření záchranné sociální sítě a chce se podle svých nynějších i budoucích možností co nejplněji zapojit do této i jiných akcí na pomoc potřebným a vyvíjet i vlastní, církevní charitativní iniciativy.

V Katolická církev neztrácí ze zřetele problémy chudých a postižených a vyzývá všechny lidi dobré vůle, aby spolu s námi nezavírali oči a srdce a vyvijeli všechnu možnou iniciativu na pomoc zejména těžce zkoušeným jednotlivcům i skupinám, například zřizováním sociálních fondů, poskytováním a hledáním krátkodobých pracovních příležitostí a pomoci dětem.

Podepsali

Biskupové římskokatolické církve ČSFR

21 FEB. 1991

Interview s mons. Antonínem Franco, osobním legátem sv. Otce, po jeho návratu z Litvy.

A: Monsignore, jaký byl účel Vaší nedávné návštěvy na Litvě?

B: Byl jsem tam jako legát sv.Otce, který chtěl tímto způsobem poskytnout biskupům, kněžím a věřícím nový důkaz své otcovské péče o tento národ, kterému již dříve zaslal četná poselství, aby ho povzbudil a posílil ve víře. Mým úkolem bylo navštívit všechny biskupy a získat lepší přehled o situaci a potřebách tamní místní církve.

A: Mohl jste vykonat své poslání bez obtíží?

B: Ano. Mohl jsem navštívit všechny biskupy. Koncelebroval jsem s nimi mše svaté v Kaunasu, Marijampoli, Telsiai, Panevežysu a Vilně. Modlil jsem se v hlavních mariánských svatyních, jako jsou Jitřní brána ve Vilně a Silova a byl jsem též na Křížové hoře, která je symbolem utrpení tohoto národa, jenž nalezl ve víře sílu a naději. Mluvil jsem i s kněžími a bohoslovci ve 2 seminářích v Kaunasu a Telsiai. Všude mě přijímal velmi pohostinsky.

A: Jakou úlohu tam podle Vás hraje církev v této chvíli?

B: Církev vždy sdílela s národem jeho bolesti i radosti. V posledních 50 letech Litevci byli pro svou víru pronásledováni, ale nezlomilo ji ani těchto 50 let oficiálního ateismu, třebaže i ten zanechal hluboké stopy, hlavně mezi mládeží. Na litvě cítí naléhavou potřebu náb. výuky a vzdělání, zejména na školách. Je třeba znova vytvořit katolickou kulturu a vychovávat mladé lidí k lásce a k úctě vůči duchovním hodnotám. Církvi ovšem k tomu chybí vhodný personál, je nedostatek kněží, řeholnic, katechistů i náb. tisku.

A: Co přejete litevské církvi a národu v současné době?

B: Církvi přeji především mnoho svatých kněží, kteří budou spolehlivými vůdcí Božího lidu jako byli dřívější. Litevský národ houževnatě usiluje o znovunabytí svrchovanosti a nezávislosti. Přeji mu, aby to dokázal bez nových velkých utrpení a aby toto jeho oprávněné úsilí bylo korunováno úspěchem.

ústav pro studium
totalitních režimů

21 FEB. 1991

32. Dnes stojíme před značně různorodou a proměnlivou náb. situací; národy jsou v pohybu; sociální a náb. poměry, které kdysi byly jasné a vyhraněné, se dnes vyvíjejí do složitých situací. Stačí pomyslíme-li jen na některé jevy, jako je např. urbanismus, hromadné vystěhovalectví, příliv uprchlíků, odkřesťanštování zemí se starou křesťanskou tradicí, rostoucí vliv evangelia a jeho hodnot v zemích, kde silně převažují nekřesťané, prudké rozšíření různých mesianismů a náb. sekt. Tento zvrat v náb. a společenských poměrech znesnadňuje konkrétní uplatňování určitých církevních kategorií a rozlišování, na která jsme si zvykli. Již před koncilem se říkalo o některých velkoměstech nebo křesťanských zemích, že se staly misijními oblastmi. A v následujících letech se takovýto stav jistě nezměnil k lepšímu.

Na druhé straně misionářská činnost přinesla hojné plody ve všech částech světa. Existují již dobře zakořeněné místní církve, někde tak pevné a zralé, že mohou samy pečovat o potřeby svých věřících a vysílat i vlastní misionáře do jiných místních církví a zemí. Z toho vzniká rozpor s oblastmi tradičního křesťanství, které potřebují novou evangelizaci. Někteří lidé si proto kladou otázku, zda je ještě na místě mluvit o specifické misionářské činnosti, či o jejích přesně ohrazených oblastech anebo zda by se nemělo připustit, že existuje jen jedna a táz misionářská situace a tedy i všude stejná misijní činnost. Obtíže při výkladu této složité a něnlivé skutečnosti týkající se poslání hlásat evangelium, se projevuje již v misionářském slovníku; např. s určitým váháním se užívají výrazy "misiie" a "misionáři"; pokládají se za překonané a plně záporných historických ohlasů; dává se přednost výrazu "mise, poslání" v jednotném čísle a přídavnému jménu "misijní", jež se vztahuje na veškerou církevní činnost.

V této potíži se odráží skutečná změna, která má však kladné rysy. Tzv. "repatriace" ^{církevních} misie nebo misie, zařazení pojmu misiologie do pojmu "eklesiologie" a začlenění obou do plánu Boží spásy, daly nový rozmach samotné misionářské činnosti, která se již nechápe jen jako okrajový úkol církve, nýbrž umisťuje se do samého středu jejího života jako základní závazný úkol všeho Božího lidu. Je však též třeba vyvarovat se nebezpečí, že se přesunou na stejnou úroveň velmi rozdílné situace a že se omezí, anebo vůbec zmizí misijní činnost a misionáři u pohanů. Řekneme-li, že celá církev je misionářská, nevylučujeme tím, že existuje i specifická misijní činnost mezi pohany. Stejně tak, řekneme-li, že všichni katolíci mají být misionáři, nechceme vyloučit, že v církvi jsou i zvláštní celoživotní misionáři posílaní k pohanům, kteří k tomu mají zvláštní povolání.

22 FEB. 1991

Vatikán: Ředitel tiskového ~~kanceláře~~ Sv. Stolce vydal dnes následující ústní prohlášení k ~~sálu~~ Iráckém přijetí Gorbačovova mírového plánu: "Jako již včera /i dnes/ potvrzuji, že sv. Stolec oceňuje sovětskou mírovou iniciativu. Rozum a smysl pro spravedlnost začínají vidět na dosah ruky míru, jenž musí být dosažen co nejdříve, aby se mohly velkodušně a neohroženě řešit velké problémy, jež existovaly již před válkou a které tento konflikt ještě zostřil."

Německo: Místní biskupové vydali včera v Kolíně společný dokument o válce v Perském zálivu, kde zdůrazňují: nechceme opravňovat žádnou válku; tato válka v Perském zálivu není náboženská. Každá válka, jež ničí celá města s obyvatelstvem je zločinem proti Bohu a lidu.

Itálie: V rámci mezináboženského dialogu proběhne v neděli 10. března v Assisi setkání na téma: Vyprošujeme si mír, salam, šalom.

Na programu je pouť a diskuse za účasti představitelů různých vyznání

Angola: Spojené národy začnou znova zasílat potraviny do suchém ohrožených oblastí. Zásilky byly přerušeny v důsledku partyzánských útoků proti vozidlům, které je dopravovala. Místní Charitas rozdělila za poslední 3 měsíce 1.200 tun potravin v 5 provincích. Částku potřebnou na jejich nákup poskytlo Evropské společenství.

Albánie: V Tiraně pokračovaly včera protikomunistické manifestace. Tentokrát byly spáleny Hodžovy knihy. Na ulicích se objevily tanky a policie střílela do vzduchu proti demonstrantům.

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

22 FEB. 1991

Celý biskupská konference ČSFR

HRADČANSKÉ NÁM. 16, 119 02 PRAHA 1 - HRADČANY, ČSFR, TEL.: 53 95 48, 53 67 33

BISKUPSKÁ KONFERENCE ČSFR \ TISK \ P.FIALA\21.2.91:

8. plenární zasedání Biskupské konference České a Slovenské federativní republiky se konalo v Praze ve dnech 19. a 20. února za přítomnosti téměř všech českých a slovenských biskupů kromě kardinála Františka Tomáška, a řeckokatolického ordináře biskupa Jána Hirku, který dle t.č. v Římě. Zasedání se rovněž zúčastnil apoštolský nuncius arcibiskup Giovanni Coppa, a v jeho závěru wroclawský arcibiskup kardinál Henryk Gulbinowicz. Po úvodní modlitbě přednesl duchovní slovo biskup Antonín Liška. Vyšel přitom z úryvku 17. kapitoly Janova evangelia, ve kterém Ježíš prosí svého Otce o dar jednoty pro ty, které mu Otec dal. V duchu zamyšlení nad Ježíšovými slovy a nad jeho příkladem biskup Liška uvedl, že uplynulý rok byl pro naši církev radostný v tom, že byla ustavena jedna biskupska konference všech slovenských a českých biskupů a došlo k dlouho očekávané návštěvě Svatého Otce Jana Pavla II. u nás, která také sjednotila naše národy.

V Nad současným životem v Církvi a společnosti se zamyslel biskup Miloslav Vlk. Hovořil o situaci v Perském zálivu a o potřebě mírového řešení konfliktu tak, jak to neúnavně připomíná a zdůrazňuje Svatý Otec. (Citoval zde rakouské biskupy, kteří vyhlásili, že není možno čelit agresi proti agresi.) Dále zdůraznil potřebu nadhledu církve nad politickou situací s tím, že je třeba ve všech případech zaujmít kvalifikovaná stanoviska.

K Doktor Tomáš Halík upozornil ve svém příspěvku na to, že je třeba, aby křesťané v současné situaci vnášeli naději, uklidnění a pomáhali svým postojem orientovat se na hlubší hodnoty. ~~Dle by Doporučí~~, dobré studovat sociální učení církve a zařazovat přednášky z tohoto oboru do kurzů pro kněze a věřící. Dále uvedl, že by bylo dobré, aby si různá společenství věřících, která vznikla dříve, vyměňovala na diecézní úrovni své zkušenosti, pracovala ve farních radách a ve výborech křesťanské pomoci, propagovala dobrý tisk a posilovala kulturní práci v církvi. Dále poukázal Pater Halík na nutnost zabývat se rozbořením současného stavu církve a vypracovat podrobný pastorační plán, a v dohledné době svolat synody všech tří církevních provincií.

V Biskupská konference poté rozhodla svolat v blízkých letech synody české, moravskoslezské a slovenské církevní provincie a založit pastorační instituty pro analytickou, koncepční a vzdělávací práci v církvi.

Biskupové se pak zabývali sociálně\ekonomickými problémy v naší zemi a vydali k nim prohlášení, ve kterém vyjadřují znepokojení nad sociálním dopadem současných změn, které postihují zejména početné rodiny a důchodce. Příslí, že celá společnost a všichni občané musí cítit spoluzodpovědnost za sociálně slabé a pomáhat jim nejrůznějším způsobem. Na základě dokumentu druhého Vatikánského koncilu církve podporuje myšlenku vytváření záchranné sociální sítě a chce se podle svých nynějších i budoucích možností co nejplněji zapojit do akcí na pomoc potřebným. 21.II.

K Biskupská konference se dále zabývala otázkami ekonomického zajištění církve a pověřila ekonomicko\právní komisi hledáním nejvhodnějšího způsobu finančního zabezpečení potřeb církve ve formě případných příspěvků věřících, přičemž zvažovala různé možnosti.

V Apoštolský nuncius arcibiskup Giovanni Coppa pak hovořil o problematice katolických teologických fakult a o vyřešení otázky poutního domu v Jeruzalémě určeného dříve pro poutníky z naší vlasti, ve kterém nyní sídlí Apoštolská delegace Svatého stolce.

biskupská konference čsfr 22 FEB. 1991

HRADČANSKÉ NÁM. 16, 119 02 PRAHA 1 - HRADČANY, ČSFR, TEL.: 53 95 48, 53 67 33

V Tento dům byl rozsáhle přestavěn a rozšířen, proto by bylo možno adaptovat pro naše poutníky jiný, menší dům.

K Biskup Graubner informoval o přípravných pracích na pouť do Čenstochové v polovině letošního srpna.

V Apostolský nuncius navrhl uspořádat v den prvního výročí návštěvy Svatého Otce 22. dubna společnou pouť biskupů a věřících do Říma.

Biskupové Hrušovský a Lobkowicz seznámili s průběhem římské biskupské synody a uvedli, že referáty biskupů z bývalých komunistických zemí se setkávaly s velkým zájmem. Výsledky synodu jsou již zpracovány Svatým stolcem do závěrečného dokumentu.

Biskup Skarvada referoval o římské papežské kolejí Nepomucenum. Jako host pozdravil přítomné biskupy vratislavský arcibiskup Kardinál Henryk Gulbinowicz.

Po oba dny zasedaly také českomoravský a slovenský sbor biskupů. Čeští biskupové vyslechli zprávu Monsignora Petera Esterky (Minnesota, USA) o životě krajanských katolických obcí v USA a o možnostech vzájemné spolupráce.

K Biskup Vlk podal zprávu o Katolickém týdeníku a biskupové se usnesli, že do 31. března navrhne komise složená ze zástupců Charity, Zvonu a pražského arcibiskupství budoucí vhodné umístění redakce. Dále bylo dohodnuto rozšířit síť přispěvatelů a zvážit možnost vytvoření paralelní redakce pro moravské diecéze. Církev hodlá vytvořit samostatné studio pro audiovizuální prostředky. Ve věci oddělení Katolické charity od nakladatelství ZVON bylo rozhodnuto, aby komise pro Charitu projednala celou záležitost na svém březnovém zasedání.

V Biskup Graubner hovořil o práci komise pro Katolickou charitu a v závěru zasedání českomoravského sboru biskupů byly probrány některé otázky týkající se liturgie. Olomoucký arcibiskup František Vaňák oznámil, že podklady pro svatořečení blahoslaveného Jana Sarkandra jsou připraveny.

K Biskupové rozhodli, že příští zasedání konference se bude konat ve dnech 11. a 12. června v Olomouci.

Z Prahy zdraví P. Fiala.

ústav pro studium
totalitních režimů

24.1.91

Objev tajemství

22 FEB 1991

Prohlížím nově vydané knížky v Itálii. Je mezi nimi i titul, který se nápadně liší od ostatních. Všechny knižní novinky totiž slibují, že nás o něčem poučí, vzdělají, že doplní naše vědomosti. Tento to popírá. Jmenuje se "Mrak nevědomosti". Je to překlad známého středověkého mystického díla od neznámého autora. Moderní čtenáři je znova objevili v posledních letech. A přece se nad titulem pozastaví.

Jak může někoho lákat nevědomost? Stali jsme se sice už trochu skeptičtí, už nejásáme dětinsky nad každým novým technickým pokrokem. Víme totiž, že přijde za ním vzápětí nějaký jeho stín. Považujeme však za přirozené, že přírodní vědy pokračují. Pokud jde o metafysické uvažování, dnešní člověk, jak se zdá, ztratil většinou o ně zájem. Ale přesto mu zůstalo pevné přesvědčení, že je rozum velká schopnost. Poznávat znamená růst, nevědomost je zaostalost. Zdá se nám směšné nebo pokrytecky teatrální prohlášení, jaké mívali byzantští duchovní autoři v úvodech svých spisků. Obyčejně tam ujišťovali své čtenáře, že jsou "nevědomí a nevzdělaní", podobně jako to řekli Židé o apoštolech Petru a Janovi. Dnešní autor si takové prohlášení nemůže dovolit. Řekli by mu otevřeně: "Proč tedy píšeš?". Přirozený člověk chce přirozeně vědět a hledá oučeňí od toho, kdo ví víc než on.

Ale přece jenom rozlišujeme několik různých postojů. Líbí se nám ten, kdo něco ví a přitom je nám nesympatický, kdo dělá, jakoby věděl všecko. Je známkou inteligence chtít vědět všecko, ale kdo z nás by byl tak naivní, že by si myslil, že toho dosáhne. Jednotlivec jistě ne, ale snad lidstvo jako celek? Ne dnes, ale možná po mnoha tisíci letech už nebudou problémy světové a kosmické zahaleny. Všecko bude jasné. Opravdu?

Dostojevský se zabýval touto otázkou ve svém spisku "Člověk z podzemí". Tam je i jeho metafora o paláci z křišťálu. Přísný a přesvědčený vědec se podobá staviteli, který si staví skleněný a křišťálový palác. Tam je všecko průhledné a jasné. Co je neprůhledné se vyhodí do příkopu jako zbytek tmářství. Moderní osvícený člověk má právo, aby bydlel v průzračném bydlišti, aby se mohl pohybovat tam, kde na něj nečeká strašidlo záhad a tajemnosti. Naštěstí už dnešní věda tak pokročila, že je schopen takový palác vybudovat. Usídlí se v něm a je pochopitelně nadšen. Čím to je, že se za pár dní začne nudit a že mu něco chybí? Přece se dá palác vyzdobit vším možným, vynálezy se předstihují. Co je to, co tam vlastně chybí? Není tam svoboda a není tam láska. Ty dvě věci se musely nutně vyloučit, protože nebudou nikdy průzračné a jasné.

22 FEB. 1991 91

Dostojevský si sice klade i tu otázku. Uznáváme, že při dnešním stavu vědy je vnitřní život člověka a jeho cesta pořád ještě terén neznáma. Ale to shad není definitivní. Psychologie pokročí také a i vnitřní pochod myšlenek, rozhodnutí i nálad se vysvětlí vědecky. I naše srdce bude jasné, tak jako dvě a dvě jsou čtyři. Krásná věc, říká si u Dostojevského člověk z podsvětí, tj. z iracionálna, z neznáma, báječná konstatace, že dvě a dvě jsou čtyři. Jaká z toho plyne bezpečnost, jak je to pevné a jasné! Představme si, že takový bude celý svět a všecko naše poznání jako dvě a dvě jsou čtyři. Ale nakonec si "člověk z podzemí hluboce povzdechne: Všecko je dvě a dvě jsou čtyři. Ale co tu mám co dělat ještě já sám?" Kde je ještě nějaká lidská svoboda a možnost sám se k něčemu rozhodnout, mít něco rád, třebas to všichni klasifikují jako nerozumné, nelogické?

Dostojevský tu moderním způsobem přiblížuje to, co je podstatný prvek křesťanské mystiky: objev tajemství a jeho pozitivního smyslu. Mikuláš Cusanus mluví o tzv. "učené nevědomosti". Ta není totéž co nedostatek vzdělání a zdravého úsudku. Je to naopak zdravý úsudek o svém vzdělání a vědomí. Je to objev, že existuje ještě i něco daleko vyššího a krásnějšího než to, k čemu se vyšplháme po žebříčku vědeckých zjištění a logických úvah.

V dobách, kdy lidé planuli nadšením pro sílu lidského rozumu, se snadno vyskytli idealisté, kteří věřili, že jednou poznáme všecko, že nám bude celá země jasná. Skeptici se jim posmívali a dokazovali, že je lidský mozek tuze malá nádoba, aby se do ní mohl přelít oceán celé pravy. Vyjadřuje to i známé vypravování o sv. Augustinoci, který se smál chlapci přelévajícímu moře do loužičky a přitom sám přemýšlel o Nejsv. Trojici. Anděl ho poučil, že dělá totéž.

Dostojevský přistupuje k témuž problému z jiného konce. Nesráží nadšenost lidstva. Rozum je obrovská věc. Jednotlivec má poznání omezené, ale lidstvo jako celek stále roste ve vědění. Proč bychom říkali, že nedojdeme dál než jsme dnes, proč by si měl člověk, který stoupá nahoru říkat, že nedosáhne nikdy na vrchol. Problém je jiný. Až dojde na vrchol, co potom?

Tento obraz s různými obměnami vysvětlují skoro všichni mystikové Sv. Řehoř Nyský srovnává cestu k pravdě s výstupem Mojžíšovým na horu Sinaj. Dostal se až na vrchol, protože chtěl vidět Boha tváří v tvář. Ale na špici skály našel mrak a mluvil s Bohem právě v tom mraku, tam cítil jeho přítomnost.

22 FEB. 1991⁹¹

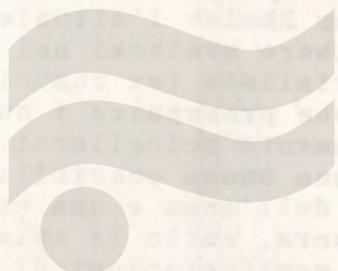
Někdo se tomu může podivit, že dnes vychází v překladech mnoho mystických spisů a že je čtou i lidé, od kterých bychom to nikdy nečekali. Kněží od toho někdy i odrazují. Snadno totiž ztratí hlavu, kdo nemá dostatek přípravy k takové četbě. Ale přesto všechno zájem o mystiku stoupá. Italský překlad knížky, o které jsme se na počátku zmínili, "Mrak nevědomostě", měl v krátké době tři vydání, a teď právě vyšel překlad nový, přepracovaný. Ale je i mnoho jiné mystické literatury.

Někdo by se to snažil vysvětlit jako kulturní únavu. Člověku už prý se nechce myslit a chce jenom prožívat přímý styk se skutečností. Tak vždycky, jak říkají, se v dobách úpadku objevoval mysticismus. Mení to úplně nesprávné. Proto v teologii raději rozlišujeme dva výrazy: mysticismus a mystika. Ten první je pejorativní. Je to únava myslit při prožívání skutečnosti. Mystika je něco docela jiného. Je to vědomí jít za pravdou, která nám stále uniká i za hranice všech lidských možností poznávacích.

Dnešní civilizace není tak unavená, jak by se zdálo. Stále produkuje nové vynálezy, žijeme v době neslychaných kosmických objevů. Ale právě proto snad začínají lidé tím více toužit po celé pravdě, která je jenom v Božím tajemství, které se nám zjevuje. Pravá věda není proti zjevení, ale naopak k němu vede.

RadioVaticana.cz

908
Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

"Stojíme mebo výzva?"

23 FEB 1991

Milí mladí přátelé,

dnes se na vás obracím s jednou jedinou myšlenkou: v současné světě přibývá násilí a rozepří, jako křesťané máme tento úkol: budovat mír, být lidmi dialogu, respektovat svědomí druhých, vychovávat pojná a mírová srdece a myšlení.

Jaký je tento svět? V současném době je rozdělen skutečně na dva bloky: jeden blok - jedna část lidstva chce pokoj a mír, druhý blok sahá k násilí, vraždám, terorismu. Vznikem ~~válečného~~ konfliktu na Blízkém Východu si mnoho lidí klade otázku: je válka ospravedlnitelná? Uvažuje se o důvodech: osvobození Kuwaitu, zničení vojenského iráckého potenciálu, zajištění dodávek ropy, politická stabilizace zemí blízkého Východu; jsou toto důvody k válce? A následkem psychologického působení války si množství mladých lidí zejména při mírových demonstracích v Západním světě klade otázku: nejme neustále ohroženi my všichni? A co naše budoucnost? Jaký svět nám předali náši otcové? A co my předáme našim budoucím rodinám, našim dětem?

Milí mladí přátelé, nejen válka, ale množí se ve světě co do počtu, jak ukazují statistiky, teroristické činy. Je jisté, že řízení terorismu nedělají mladí lidé, ale jsou vykonavateli rozkazů: jsou to mladí lidé, kteří udělají konkrétní vraždu, konkrétní výbuch.

A co dále ohrožuje mladou generaci, tak jsou to drogy. Viděl jsem statistiky, které jasně ukažují, jak stoupá rok od roku počet lidí, kteří drogy konzumují. Nejvíce jsou postiženi mladí lidé mezi 20. až 25. rokem života. A to se nedá ~~ráz~~ už vůbec určit ilegální užívání. V jedné západoněmecké skupině se udělal malý průzkum, na určitý počet dotázaných mladých lidí 17 % sdělilo, že už nějakým způsobem drogu vyzkoušelo. Zde na Západě se organisuje boj stále intenzivnější porti obchodu s drogami. Avšak tyto problémy a také toto zlo se bude týkat i naší vlasti, našich lidí.

Proč jsem uvedl tyto tři činitele zla? Tedy válku v Perském zálivu, terorismus a drogy? Protože tyto 3 jevy v poslední době odebírá mladým lidem naději v lepší budoucnost, ochromují jejich intelektuální a duchovní síly, jako by jejich život vedl k prázdnotě ~~ráz~~ snad k rezignaci, bere chuť do radostného života.

„Tří označil válku v Perském zálivu ještě „Roventur, ať je rázovo!“

23 FEB 1991

Avšak ~~tyk~~ právě z války, terorismu a šíření drog pro nás křesťany ~~že~~ vyvstává ta pravá křesťanská strategie činu: probouzet v druhých naději, že zlo nemá konečné slovo. Tato naděje není naivní. Důvodem naděje je Boh, který nás miluje a z lásky k nám poslal svého Syna. Naší nadějí je Ježíš. On je modelem našeho života a k němu máme přivédat druhé. Nenechme se zdeptat ničím a nikým. Ani těmi hospodářskými problémy, které doloňují na nás každodenní život. Jsme přece dětmi světla, nikoliv tmy! A tak přeji každému mladému člověku, aby se mu podařilo být světlem tam kde právě je, i když kolem může být tma. Ale to světlo, ~~tyk~~, není bezvýznamné. I když je malé, přispěje všecky ke konstrukci lepšího světa, lepší společnosti.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

2

1

23 FEB 1991

Austrálie: Město chlapců v Engadine, asi 35 km od Sydney, oslavilo v minulých dnech 52 let svého trvání. ~~Toto~~ tzn. "Boy's Town" /² založil ^{he} r. 1939 páter Tomáš Dunlea, farář z farnosti sv. Františka v Sydney, který se musil ve své činnosti zabývat s již soudně trestanými chlapci. V r. 1939 přijal k sobě na faru několik prvních hochů. Zanedlouho jich měl už 30 a musil hledat jiné větší místo. Koupil pozemek v Engadine a začal tam stavět dům. R. 1942 mu přišli na pomoc řeholníci z konrg. Bratří křesťanských škol, které tam pozval arcibiskup ze Sydney, kard. Norman Gilroy. Ten pak v r. 1952 přizval ještě salesiány. Páter Dunlea zemřel r. 1970 a je pohřben ve svém městečku. Podle jeho vůle mají zde být přijímáni chlapci všech vyznání. Je to v podstatě výchovné a pomocné středisko pro chlapce, kteří mají potíže se životem. Výsledky jsou již slibné ~~a lichotivé~~. Až dosud prošlo městečkem přes 5.000 chlapců. Funguje tam i škola pro ty, kdo nemohou navštěvovat normální školy. V učebních osnovách a programu se vždy dbá i na konkrétní ~~ruční~~ ^{manuální} práci. Sociální pracovníci, jakož i odborníci ~~reidi~~ pomáhají i rodinám těchto chlapců, jakož i jim samým, když opustí městečko a začnou se sami o sebe starat. Průměrný jejich pobyt v městečku se pohybuje od 18 měsíců do dvou let.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

~~12 FEB 1991~~
23 FEB 1991

RaVat-Ceco

18.2.91

Sri Lanka : Svaz Matek této země předložil veřejnosti seznam 40.000 zmizelých osob. K tomuto seznamu přiložili prohlášení, v němž zdůrazňují, že mezi zmizelými osobami jsou jak malé děti a dospívající mládež, tak i velká většina jich jsou ženy a muži zralého věku; nechybí ovšem ani starí lidé. Dále upozorňují, že jim nebylo možno sehnat jména všech obětí, že tedy zabitých osob je daleko větší počet. 19. února se má konat národní kongres tohoto svazu matek, který bude požadovat ustavení nezávislé vyšetřovací komise. Zvláště jim leží na srdci osud zavlečených, kteří jsou ještě na živu.

Australie: Navzdory poměrně vysoké životní úrovni existuje v Australii hodně lidí žijících v naprosté chudobě. K tomuto výsledku došla Komise spravedlnost, rozvoj a mír při biskupské konferenci po tříletém průzkumu. V závěrečném dokumentu, který má 122 stran, 43 katolických biskupů Australie prohlašují, že stovky tisíc Australanů, zvláště nezaměstnaných, bezdomovců, přistěhovalců a domorodců, ale i žen nebo mužů z rozbítých manželství, kteří žijí se svými dětmi - žijí v opravdové hospodářské nouzi. Biskupové zvláště pranýřují, že v tak bohaté zemi musí žít taklik dětí v absolutní chudobě. Požadují od vlády, aby se starala o to, aby ^{se} všecké obavy telstvo ^{mohlo} podílet na přírodním bohatství země a aby společná dobra byla rozdělena rovnoměrněji. Zvláště biskupové podtrhují, že chudé obyvatelstvo má stejné právo na vzdělání a výchovu jako dobře situovaní občané. Rostoucí počet rozpadajících se rodin vybízí stát k účinnějšímu dporře rodinného života, neboť opravdové bohatství národa je právě spořádaný život rodin.

Francie: Francouzský podnikatel Bernard Farkaš vynalezl novou společenskou hru "Catechic". První dva exempláře daroval Svatému Otci. Při této hře se neosvěžují jenom znalosti Písma sv. nýbrž je nutno vynaložit daleko širší vědomosti z náboženského hlediska. Hrací stůl má tvar katedrály, hrací figurky představují apoštoly, Křesťanů postupují po hracích poličkách celou katedrálou i postranními kaplemi. Kdo dojde první k portálu, ten vyhrál, přitom musí odpovědět na řadu obtížných otázek, např.: Ke komíkal Ježíš slova: Blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili? Odp: Tomáš) nebo : Jak se říká čekatelům křtu (catechumeni) Ale také: Který básník napsal "Svatý Týden" (Luis Aragon). V celkem asi 1.000 otázkách se objevují téma z literatury, hudby, dějin, divadla, filmu. Je tam také

23 FEB. 1991

12 FEB. 1991

poličko "zpovědnice". Kdo se tu přizná, že během hry švindloval, tomu bude jeho prohřešek odpuštěn. Vynálezci "Catechicu" trvalo osm měsíců než příslušná místa v Římě získal pro myšlenku a než dostal povolení dát na obálku fotografii Jana Pavla II. Při vypracování otázek mu pomáhali katecheté, kteří připravují děti k prvnímu sv. Přijímání a pak bylo ještě všechno prověřeno odborníky biskupské konference pro ~~pravověrnost~~. První exemplář této knihy má být vystaven ve vatikánských museích. Po francouzské verzi mají následovat i německá, anglická, italská a španělská.

23 FEB. 1991

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

23 ט"ז 1991

z deníku „čteť jana Čopeněka“

Na velehradském hřbitově je mezi jinými také hrob chovanký bývalého Vincentina, Vilmy Justové. Byla to vozíčkařka, která jako děcko, kypěla zdravím. Až v 7, třídě měla ve škole v tělocvičku úraz páteře: po pádu z bradeli. Zůstala ochrnutá na spodní část těla a tím odsuzena na dlouhá léta na lůžko a invalidní vozík. Myšlenkově nezlomena, plná aktivity, zapálená pro vše dobré. Měla bohatou korrespondenci, sama psávala na všechny strany dopisy plné optimismu. Jak běžela léta, přibývalo něvštěvníků na její pokoji. Bylo dojímavé, jak toto bezmocné děcko dovedlo utěšovat, povzbuzovat. Pak si k jejímu lůžku přijížděly pro posilu její bývalé spolužačky. Ta měla problémy s dětmi, tu zase opustil manžel. Vilma oklidnovala, utěšovala, dévele rády a povzbuzení. Kolik bohosluvců přijížděvalo tenkrát za ni a za její spolužačkou. Jeřenkovou Páckovou to ví jen Vševědomí. Ta, které z lidského hlediska potřebovala pomoc, posílají a útěšit, byla tříditelkou žaček, mocičených, rádkyní kolísajících. Pak na ni dlehl další kříž. Onemocněla postrachem dnešní doby - rakvincou. Tehdy jedna lékařka řekla: "Vysvětlete mi, jak Bůh mohl jednou na ni ~~z~~ dopustit?" Nedokázal jsem odpovědět. — Asi po roce mně volali ve farnosti, kterou jsem spravoval exhortendo k umírající ženě, známé bojové ateistce. "Opravdu si přeje kněze?" "Ano, a máte přijít vy." Šel jsem tam a byla z tcho krásná životní zpověď, opravdové smíření s Bohem. Po udělení svátosti se ptěm oné ženy, co jí přimělo k obrácení. "Otče, byla jsem na onkolopii na Žlutém kopci v Brně na světnici s jednou vozíčkařkou, jménemvala se Vilma. Té děkuji za své obrácení a věřím, že jí budu děkovat po celou věčnost, že mně, ale i dalším ukázala smysl života." A já u lůžka této umírající pochopil, proč Pán tenkrát Vilmě k jejímu ochrnutí přiděl ještě tu rekvinu. Když jsem se po čase setkal s onou lékařkou a ~~to~~ ji vyprávěl, pochopila také. "Tak proto musela Vilma ještě i na Žlutý kopec, aby vydala svědectví ~~vátele~~ ještě dalším, aby další duše byly spaseny!" Drazí nemocní, kolik věcí se nám vysvětly v lí až po čase, ale mnohé až na věčnosti. Na hřbitově v Kunštátě, kde je pochřben běsník František Halas, otec našeho nynějšího vyslance u Svaté Stolice je nedaleko jeho hrobu železný kříž s nápisem: Peter Pecina, narodil se k smrti dne toho a toho, zemřel k životu dne toho a toho. Zamysleme se nad tím nápisem. Všichni jsme se narodili k smrti, ale moc záleží na tom, jak budeme plnit vůli Boží, abychom pak opravdu zemřeli k životu, který bude věčně stastný, jak věříme, že je i u Vilmy.

24 FEB. 1991

RaVat(Ceco)

Anděl Páně Svatého Vtce

Milovaní bratři a sestry!

1. V jednom úryvku encykliky Rerum Novarum, jejíž hlavní body probíráme, Lev XIII. považuje za pluzorní, že by stát mohl mnohem snadněji rychle uskutečnit sociální spravedlnost, tímže vezme do svých rukou řízení společného dobra a pracovních vztahů. Dějiny našeho století a zvláště dějiny nedávných let, potvrzují pravdu tohoto ^{papežova} usudku, řeklo by se prorockého, "Vytvořit společnost je právo - poznamenává - už proto, že pocit vlastní slabosti nutí člověka aby spojil své úsilí s čiností druhého. Instinkt této přirozené náklonnosti ho má jak k tomu, aby vytvářel občanské společenství, tak i jiná zvláštní společenství"; ty stát nemůže zakazovat, protože stát musí chránit přirozená práva a ne je ničit. Kdyby zakazoval takové sdružování, odporoval by sám sobě, protože základem občanského soužití, jakož i jiných forem soužití, je právě přirozená společnost člověka" (srv. encyklika Rerum Novarum, V.)

2. K tomu papež připomíná různé organizace, které vznikly v minulosti, a tehdy byly obzvláště činné; jejich funkce má dodnes plné uplatnění jako např. společnosti vzájemné pomoci, patronáty a sdružení umělců a řemeslníků. "Rozvoj kultury - dodává - nové poměry a rostoucí potřeby životní vyžadují, aby ^{se} tato sdružení přizpůsobila současným podmínkám" a Církev s potěšením vidí, že vznikají taková sdružení jak mezi dělníky, tak mezi dělníky i zaměstnavateli. (tamtéž). Je to věcí občanů, aby je vytvářeli a v plné svobodě je uváděli v činnost, neboť živelné hnutí vzniká z vnitřního principu a vnější popudy je dusí, zatímco úlohou státu je respektovat je a chránit je. Mají ovšem zapotřebí přiměřenou organizaci a směrnice, aby byly sjednocené v činnosti a mohly tak dosáhnout svého cíle usilovat o všeestranný prospěch svých členů jakož i celé společnosti.

3. Ve slovech Lva XIII. lze vyčíst plné oprávnění odborů a podobných sdružení a jeho argumenty jsem sám převzal v encyklice "Laborem exercens" (srv. č. 30) Předkládá také možné pravidlo, jehož je třeba se držet při jejich organizování a činnosti. Taková konkrétní moudrost pro věřící jde ruku v ruce s vírou, která nutí považovat bližního za bratra, kterého je třeba přijímat a sloužit mu. Vždyť je ^z lásky provozované každodenně konkrétními gesty ochoty, dělit se s druhými a odpouštět, ~~z nichž~~ vyvěrá, jak nám to připomínají tyto dny postní doby, spravedlnost a mír.

Maria Matka jednoty a Královna míru, at nás všechny vede touto cestou
obrácení a naděje.

24 FEB 1991

Snad nikdy jako v těchto hodinách se válka jeví jako zárodek smrti.
Snad nikdy jako v těchto dnech je člověk vyzýván, aby dal převládnout
rozumu nad vášněmi. Snad nikdy jako dnes jsou odpovědní představitelé
národů, služebníci společného dobra, odpovídat se před vlastním svědomím.
 (3) Svatý stolec ze své strany udělal všechno, co bylo v jeho možnostech,
aby odvrátil tuto hroznou válku. Nyní nám nezbývá než pracovat a modlit
se, aby co nejdříve skončila a aby podobné bolestné tragédie zmizely
z horizontu lidstva.

O Maria, Královno míru přimlouvez se za nás!

P.S. Pro P. Koláře. S.J.

Buď tak hodný a pošli mi při nejbližší příležitosti číslo FAXu pražské Charity.

Obrcejí se na mne naši patres(S.J.) jejichž známí plánují cestu do ČSFR, abych jim zprostředkovával nocleh v soukromých bytech. Mají nedůvěru k Čedoku a hotelům u nás. Existuje nějaká organizace, kam bych je mohl odkazovat? Sám nemám čas vytiskovávat tyhle věci? Jsou ochotni platit za nocleh a pozvat čs. katolíky zblízka. Většinou jsou to dobrí, angažovaní křesťané. Kdybys něco z této oblasti měl na dosah ruky nebo věděl. Sděl mi to. Byl bych mnohem klidnější.
 "erad našim paterům říkám tvrdé ne! těžko chápou, jak jsem na tom s časem a povinnostmi v rozhlasu.

Pax et gaudium cum spe

ústav pro studium
totalitních režimů

Koláře f

RaVat-Ceco(neděle) Církev a svět
Nás nedělní komentář.

24 FEB. 1991

~~Když~~ ~~Jdě~~ něco od deseti k pěti, hledá se obětní beránek, jemuž se přičtu všechny viny, a požaduje se, aby pykal za své omyly. Když vypukne válka, pak se tímto způsobem vyhledávají oběti a útočníci, měří se, kdo má pravdu a kdo ne, kdo páchá násilí a kdo se jen brání. Všechno ale zůstává mimo nás - my za nic nemůžeme. Většinou volíme postoj ustaraných pozorovatelů, kteří rozdělují svůj souhlas nebo odpór, ale myšlenka na "mea culpa" - má vina nás ani nenapadne, myslíme si, že se to nějak nehodí či že to není oprávněné. Kardinál Martini našel odvahu žádat celé lidstvo, aby zpytovalo svědomí " Kořen války, a to každé války, ~~není v tom~~, kdo ji chce nebo kdo se do ní pouští, nýbrž v každém z nás, ve zlu, které každý člověk nosí v sobě a s takovu lehkostí je vytváří a rozšiřuje".

Pondělní vydání italských deníků byly plné komentářů improvisovaných slov Svatého Otce při návštěvě farnosti svaté Doroty v Trastevere. Potřeboval mladým vysvětlit smysl svých poselství. Učinil to takto: „Spravedlivý mír! Ne mír za každou cenu. Dobro míru může sloužit k dobru celého lidstva. Jistě, spravedlivý mír. My nejsme pacifisté. Nechceme mír za každou cenu. Mír a spravedlnost. Mír je vždy dílem spravedlnosti, ale na druhé straně ~~je~~ i ovozem lásky. Nedojde se k míru leč skrze lásku. Mír, spravedlnost a láská. Tato dobra nás přesahují, ale zároveň podmiňují dobro každého z nás.“

Čtyrteční dokument Amnesty international připomněl mezinárodnímu spořečenství, že vědělo o hrozných porušování lidských práv v Iráku i v jiných zemích ~~a tak~~ ^{nazábránilo jim} přispělo k vytvoření předpokladů k této válce. – Mullahové v mešitách arabských zemí nejčastěji užívají slov: pomsta, krev, smrt a oheň, cholera a mor na služebníky satana, ~~třetího~~ ^{muammar} džamáharí je Muammar Kaddáfi vyhrožuje, že ~~zj~~zpoutá revoluci ve všech arabských státech a vlnu atentátů v celém světě. Bývalý komunistický režim v Praze mu prodal dost hrozivé ~~zbraně~~ SEMTEXU, na podobné hrátky s čertem. –

V této souvislosti burcuje slova Jana Pavla II. K míru se nedojde, leč skrze lásku. A jistota křesťanů, že láска je mocnější než smrt, dosvědčuje i zastáncům osudovosti války, jak se mylí.

V úterý 19. února bylo zveřejněno rozhodnutí Svatého Otce svolat do říma patriarchy a předsedy biskupských zemí, které jsou přímo nebo nepřímo zataženy do války v Perském zálivu. Většina komentátorů podtrhuje

24 FEB. 1991

(2)

ojedinělost této iniciativy, i zdůvodnění má rysy bezprecedentní formulace. Cílem těchto porad bude výměna informací a názorů o následcích války, jež ponese tamní obyvatelstvo spolu s křesťany v oněch zemích, jakož i o dialogu mezi východem a západem a o vztazích mezi křesťany, islámem a židovstvím." Jerusalémský patriarcha to vyjádřil přiléhavou metaforou: "Jan Pavel II chce slyšet a zblízka vidět, a to ušima a očima patriarchů a arcibiskupů, pastýřů válčících národů, všechno, co se týká lidské tragédie odehrávající se v této válce."

I tento krok Svatého Otce bez precedantu vychází z jeho přesvědčení, že každému jednotlivci, každému národu musí být dán, co mu podle Božího práva patří. A to ^{ho} nelze dosáhnout bez ryzí lásky. Nejsou jiné cesty, jak lze dojít k trvalému míru.

Jerusalémský patriarcha Sabbah jeho úsilí charakterisoval jako "projev otoovské péče o celé lidstvo. Je to znamení vysokého mravního vědomí které nemůže mlčet nebo zůstat klidné před zlem, které kosí tak mnoho lidských obětí, přináší nezměrné ničení a zhoubný růst nevraživosti kvůli důsledkům války. Je to ~~znamení~~ ^{znamení} že má ~~za~~ ^{na} vědomí odpovědnosti za hlásání evangelia lásky, odpustění a spravedlnosti Ježíše Krista uprostřed i těch nejobtížnějších a nejvášnivějších situací."

Malým ale přesto dosud neslýcháným znamením této iniciativy je skutečnost, že jerusalémská církev je nyní jednotná jako nikdy předtím. Konkrétním znamením této jednoty je rozhodnutí latinského Patriarchy Michela Sabaha, řeckokatolického Diodora I. a arménsko-pravoslavného Torkoma Manukiana ~~zde~~ jakož i kustoda Svaté země P. Cecchitelliho vytvořit mezipatriarchální komisi, aby tak bylo možno společně čelit těžkým problémům, společně hledat budoucí řešení, a to nejen týkající se očekávání Palestinců a respektování jejich práv, nýbrž i úsilí o vytváření podmínek k mirovému soužití na základě spravedlnosti. A tak na místo dřívějších někdy malicherných sporů o výsady a různá svatá místa nastupuje solidarita a celá řada konkretních projevů účinné lásky.

Německý filosof Ernest Bloch finoval naději jako "podstatu ještě neexistujícího". A dnes více než kdy jindy tento rys naděje - jak Svatého Otce, tak celého Božího lidu, tak i celého lidstva je oporou úsilí o vybudování toho, co ještě neexistuje.

24 FEB. 1991

Brazílie: Kapucíni v provincii Paraná-Santa Caterina konají účinný apoštolát svou vysílačkou "Radio Bom Jesus", známá hlavně svými oblíbenými katechetickými programy. Stanice v poslední době rozšířila svou činnost. Kapucínů působí v Brazílii přes 1.000 a řídí celkem přes 50 vysílaček, zejména na jihu země. Některé stanice kromě toho vysílají i zvláštní kurzy pro negramotné.

Albánie: Situace v této zemi se stále více přiostřuje. Srážky mezi demonstranty a policií večera vyžádaly čtyři mrtvé. Počest o chystaném vojenském převratu vyvolávají v Tiraně strach z občanské války. Včera večer byla též ustavena nová vláda, jejímž předsedou je národnohospodář Fatos Nano. President Ramiz Alia zdůraznil naléhavou nutnost nových opatření pro překonání stále se zhoršující krize.

Thajsko: Dnes dopoledne se zmocnili moci vojáci v důsledku převratu. Vrchní velitel branné moci generál Sunthorn Kongsompong, že vojsko přebírá vládu, aby podle jeho slov zachránilo demokracii a konstituční monarchii. Byla zrušena ústava, rozpuštěn parlament a v celé zemi vyhlášen výjimečný stav.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

25 FEB. 1991 91 56/

P Vatikán: Na příští neděli ^{3. III.} ~~případne tzv. Španělsko-americký~~, tj. latinsko-americký den, letos s ústředním námětem: Aby měli život. Jso to země plné životní síly ale také chudoby a násilnosti. Příští rok s bude konat v Santo Domingo 4. generální konference latinsko-amerických biskupů o nové evangelizaci, lidské důstojnosti a křesťanské kultuře, s heslem: Ježíš Kristus včera, dnes a navždy. Papežská komise pro Latinskou Ameriku ~~zprávy o democe~~ ^zslala k uvedenému dni zvláštní poselství.

P: ~~Poslední zprávy o democe~~ ^{v Českých Budějovicích} Československo: Včera v neděli ~~udělil~~ v katedrále sv. Mikuláše

V: otec biskup Miloslav Vlk služby lektorů a akolytů ~~ll~~ ^{tří} bohoslovčům své diecéze. Jedná se o usanovení papeže Pavla VI. o službách v církvi, zavedené počátkem 70. let. Lektoři jsou pověřeni předčítat ve shromáždění věřících Boží slovo a akolyté mohou pomáhat při podávání sv. přijímání a rovněž nosit nejsvětější svátost nemocným. V minulých letech přijímal bohoslovci tyto služby většinou hromadně v Litoměřicích, kde studovali a letos poprvé tedy měli ~~možnost~~ věřící možnost osobně se zúčastnit této radosti celé místní církve ve své katedrále.

Mongolsko: Očekávaná návštěva tibetského Dalailámy v této zemi je ohrožena čínským nátlakem. Dalailáma je jedním z nositelů Nobelovy ceny za mír. Čínský president Yang Šanghun nyní hrozí, že v případě jeho návštěvy odřekne svou vlastní v Mongolsku. Již loni čínská vláda protestovala proti Dalailámovým setkání s presidenty Havlem a von Weizsäckerem.

Vatikán: Dnes večer bylo zahájeno valné zasedání Papežské rady pro hromadné sdělovací prostředky mší sv., při níž byl hlavním koncelebrantem kard. Deskur.

Itálie: V řadě měst se v těchto dnech vzpomíná 70. výročí založení katolické univerzity Nejsv. Srdce Páně v Miláně páterem Augustinem Gemellim, Jejím hlavním cílem je šíření křesťanské kultury a vědy.

Filipiny: Kardinál Sin dnes dopoledne sloužil v Manile mší sv. na místě, kde v únoru r. 1986 asi milion osob pokojně manifestovalo okolo kasáren, aby se tak zabránilo krveprolití během 4denní revoluce proti presidentu Marcosovi.

Burkina Faso: V hlavním městě Uagadugu probíhá v těchto dnech za účasti ll zemí celoafrický filmový a televizní festival. Bude promítanuto asi 100 filmů. Uvedený festival se koná každý druhý rok.

Etiopie: Evropské společenství poskytne v příštích pěti letech této africké zemi pomoc v ceně přes 386 milionů dolarů. Podle dohody v vládou bude tohoto obnosu užito pro rozvoj zemědělství a malého, i soukromého průmyslu.

25 FEB. 1991

3

42-2-3111281 SEKRETARIAT BK CSFR

194 P02 25.02.91 12:24

P:

Prezident Křesťanské akademie Praha a zástupce generálního sekretáře Biskupské konference ČSFR Dr. Tomáš Halík zaslal německému politikovi Werneru Remmersovi, zástupci presidenta centrálního výboru německých katolíků, blahopřejný dopis k jeho zvolení prezidentem Katolické akademie Berlín. V dopise uvádí, že Křesťanská akademie Praha, která zřídila zvláštní sekci pro česko-německé vztahy, modlá s Katolickou akademii Berlín úzce spolupracovat při obnově křesťanské kultury střední Evropy, ~~zároveň využívat~~ a tím přispívat k otevřenému dialogu víry a moderního myšlení a upevňování duchovních a mravních základů evropské jednoty.

/Prosím dědat i německé sekci/

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

25.7.81 1991

33. Vnitřní rozdíly v činnosti jediného poslání církve nevznikají z důvodů vnitřně souvisejících s tímto posláním, nýbrž z různých okolností, ve kterých se toto poslání projevuje a probíhá. Hledíme-li na nynější svět z evangelizačního hlediska, můžeme rozlišit tři různé situace.

Především ta, na kterou je zaměřena církevní misionářská činnost, tj. národy, lidská společenství a sociálně-kulturní spojitosti, kde Kristus a jeho evangelium nejsou známi, anebo kde chybějí křesťanské obce natolik zralé, aby se mohla v jejich prostředí víra začořenit a aby odtud mohla být hlásána dalším skupinám. Právě v tom spočívá misijní činnost mezi pohany.

Dále jsou tu pak křesťanské obce, které mají přiměřené a pevné církevní struktury, jsou horlivé ve víře a v životě podle ní, vyzařují ~~svědecky~~^{svědec} o evangeliu ve svém prostředí a cítí, že rovněž mají účast na universálním církevním poslání. V těchto obcích se rozvíjí církevní pastorační činnost a péče.

Konečně je tu i situace uprostřed mezi oběma popsanými, zejména v zemích se starou křesťanskou tradicí, ale často také v mladších místních církvích, kde celé skupiny pokřtěných lidí ztratily živý cit pro víru, anebo se dokonce ani již nepovažují za členy církve a žijí vzdálení od Krista a jeho evangelia. V tomto případě je zapotřebí nové evangelizace, čili tzv. "reevangelizace".

✓ odstavec 34. Specifická misionářská činnost, tj. mezi pohany je zaměřena na národy a skupiny, které dosud nevěří v Krista, na ty, kdo žijí daleko od Krista, mezi nimiž církev ještě nezapustila kořeny a jejichž kultura dosud nebyla ovlivněna evangeliem. Tato činnost se liší od jiných druhů církevní činnosti, poněvadž se obrací na skupiny a prostředí, jež nejsou křesťanské, protože hlásání evangelia a působení církve k nim ještě nedospěly anebo jsou nedostatečné. Pro tuto činnost ~~jeza~~ tedy příznačné hlásání Krista a jeho evangelia, spolu s budováním místní církve a prohlubováním hodnot Božího království. Zvláštnost této misijní činnosti mezi pohany je v tom, že je zaměřena na nekřestany. Je proto třeba vyhnout se tomu, aby tento specificky misionářský úkol, který Ježíš svěřil a stále svěřuje své církvi, se nerozplynul v celkovém misijním poslání všeho Božího lidu, tj. aby nebyl zanedbáván anebo aby se naň nezapomínalo.

25 FEB. 1991

Náš federální parlament v těchto dnech ratifikoval dvě mezinárodní dohody o zacházení s omamnými jedy a o stihání těch, kdo s nimi obchodují. Veřejně jsme se tím jako stát přihlásili do boje, který vedou všechny civilizované národy proti škodám, páchaným užíváním omamných jedů a proti těm, kdo se na tomto ničení mladých životů surovým způsobem obohacují.

Nepřímo tak Československo přiznává, že se jej celá záležitost týká *ale* že narkomani nejsou výsadou ciziny, ale že existují i u nás. Je zanedbatelné, že se při té příležitosti opět ozvaly škodolibé hlasy, hlavně ve sdělovacích prostředcích, tvrdící, že to je další z katastrof, které dovážíme od sametové revoluce ze zlatého západu. Rozumný člověk je schopen si udělat vlastní úsudek o tom, čeho jsme byli v dobách železných opon, ostnatých a elektřinou nabitéch drátů na hranici ušetřeni a čeho jsme přesto ušetřeni nebyli. Je také pravda, že otevřením hranice se otevíráme nejen tomu duchovně krásnému a cennému, ale také všem zvrácenostem, které na západ od Československa existují. Ale ani zde nejsou věci tak černobílé. V Paříži například před pár týdny udělali zá tah na kapsáře, a mezi dopadenými byl také tucet kapsářů českých, jak neopomenul zdůraznit bulvární tisk, který je asi tak na úrovni těch našich tuzemských obránců české mravnosti proti západoevropské nákaze.

Kapsáři i narkomani jsou už dávno jevem dokonale internacionálním a ve vztahu k civilizaci povrchním. Duchovní hloubka té které země či civilizace se nemůže jednoduše měřit počtem narkomanů nebo kapsářů, i když samozřejmě jejich počet něco o zdraví společnosti skutečně vypovídá.

Pravé hodnoty, ze kterých společnost žije, jsou vždy méně okázalé, méně viditelné, než křiklavá reklama obchodníků s falešným štěstím. Vedle podvodníků a bezohledných dravců, hromadících třeba právě ty narko-dolary, vyždímané z utrpení a zničeného života mladých , jsou v Evropě, alespoň v té západní zcela určitě, i lidé, odhodlaní bránit proti zlu sebe i ostatní. Ve slušné společnosti mají na své straně sympatie všech a celý právní systém. Zkušenost ale ukazuje a oni sami to při každé příležitosti potvrzují, že v západoevropské civilizaci na sebe nebene stát celou opovědnost za výsledek střetnutí sil dobra se

25 FEB. 1991

silami zla. Politická moc není garantem Dобра s velkým dé, ale spokojuje se s vytvářením podmínek pro to, aby úsilí o ně mělo naději na úspěch. Je zřetelně na straně práva, ale nemyslí si nafoukaně, že vítězství záleží jen na ní.

Je to málo? Měla by dělat více?

Jistě bude dost těch, kdo od ní očekávají mnohem více. Je však jejich touha realizovatelná? Není stát, zodpovědný za všechno, státem v pravém slova smyslu totalitním? Neodnímá se zodpovědností občanům také jejich svobodu?

O rovnováhu mezi státní mocí a občanskou odpovědností musí usilovat všichni, kterým leží na srdci společné dobro. Slabým a ohroženým se musí dostat pomoci i odjinud, než jen od státní moci, státními investicemi do zdravotnictví a sociální pomoci. Každá soukromá iniciativa přitom rozšiřuje prostor občanských svobod v zemi. Převzaté povinnosti ještě více. Právě zde jsou křesťané nezastupitelní - ve školství, zdravotnictví, při obhajobě práv menšin, práva a mravnosti. Tím vším právě my můžeme zvětšovat prostor svobody pro všechny občany a zmenšovat jejich závislost. Tím upevňujeme pouta lidské vzájemnosti a pomáháme rozvoji církve. Právě zde je nejlépe vidět, že kořeny naší civilizace jsou skutečne křesťanské a jsou to kořeny právě toho nejlepšího, co nám naše civilizace může nabídnout.

K potřebnému člověku přece křesťana není třeba táhnout násilím nebo příslibem výdělku.

ústav pro studium
totalitních režimů

RadioVaticana.cz
Česká sekce Vatikánského rozhlasu

26 FEB. 1991

Vatikán: Jan Pavel II. vydal rözhlasové a televizní poselství k 100. výročí encykliky "Rerum Novarum". Upozorňuje, že je třeba číst ji z dnešního hlediska, abychom si uvědomili její časovost a že sociální učení církve je spíše cestou a vybídkou než vlastním učením.

Jan Pavel II. přijal dnes v soukromé audienci arcibiskupa Cola suonna, ^{apoštolského nunciia} ^{luafelba} predstavitele Apoštolského Stolce v SSSR.

Polsko: Minulou neděli byl ve všech kostelech čten společný pastýřský list polských biskupů o křesťanských mravních zásadách v práci. Připomínají v něm "bolestné dědictví totalitního systému založeného na marxistické ideologii a zdůrazňují ^{ethos 4. j.} mravní rozměr práce. V listu stojí: "V této době plné napětí je nutno připomenout evangelium práce, že totiž práce je především projevem lásky k bližnímu. Každá nedbalost v práci je proto hříchem proti bližnímu s nímž a pro něhož se pracuje a kromě toho ponižuje i vlastní důstojnost."

Ecuador: Partyzánské hnutí "Alfaro Vive" odevzdalo po několika měsíčním vyjednávání s vládou zbraně do rukou některých biskupů. Zmena to další krok k zmírnění napětí v Latinské Americe.

Jugoslávie: Biskup ze Zadaru, mons. Oblak v postním pastýřském listu upozorňuje, že k nápravě současných neutěšených poměrů více přispěje obnova křesťanských zásad a duchovních hodnot než vzájemné svalování viny jedné strany na druhou. Úkoly křesťanů v tomto údobí jsou proto velké a nezměrné. Mezi tyto obnovu výslovně připomíná smrtelné jedy, nemoc Aids, umělé prozrazení a pornografii.

Indie: Kongr. školských bratří sv. Gabriela má v této zemi již 374 členy a 80 škol a výchovných středisek, které navštěvuje celkem asi 70.000 žáků a studentů. Jejich katolické školy se těší vládní i veřejné oblibě.

Švýcarsko: Vysoká komiseřka spojených národů pro uprchlíky, paní Sadako Ogata z Japonska oznámila, že tento orgán hodlá získat finanční prostředky i v soukromé oblasti. Komisariát pomáhá již asi 15 milionům uprchlíků, jejichž počet se však stále zvětšuje, hlavně směrem z jižních do severních a z vých. do západních zemí. Jeho rozpočet pro letošní rok obnáší přes 355 milionů dolarů.

SSSR spolu se Spojenými státy a jinými zeměmi předložil komisi Spojených národů pro lidská práva rezoluce, která žádá o uznání práva na soukromé vlastnictví. Proti jejímu textu se však vyslovila většina tzv. rozvojových zemí, čímž došlo k odložení hlasování.

Albánie: Situace v této zemi zůstává po nedávných demonstracích a srážkách stále napjatá a nejasná. Dnes měla začít přeličení se zatčenými demonstranty, kterých je prý asi 100. Všeobecná nejistota přispívá k růstu počtu uprchlíků, kterých je 264 jen od minulého pátku.

ARCIBISKUPSTVÍ OLOMOUCKÉ V OLOMOUCI

26 FEB. 1991

RADIO VATICANO

CECO PADRE J. KOLÁČEK, PADRE J. ČUPR, S.J.

II. zpráva z olomoucké arcidiecéze

Vl. Rektor kněžského semináře v Olomouci P.Milán Kouba, vicerektor P.Václav Slouk a spirituálové P.Pavel Ambros a P.František Puchner se zúčastnili setkání všech představených seminářů Čech, Moravy a Slovenska v Dolním Smokovci, na území spišského biskupství. Dále byli přítomni zástupci pořadatelů t.j. ze semináře ve Spiši, ze seminářů pražského, bratislavského, nitranského, banskobystrického, prešovského řeckokatolického a z litoměřického konviku. Bylo to již třetí setkání představených seminářů Čech a Moravy na téma o výchově mladých mužů ke kněžství.

Jako se hovoří v dokumentu II. vatikánského koncilu " Optatam totius ": Za vedení rektora ať utvoří ucelené společenství ducha a práce nejen představení a profesori mezi sebou, ale také i s bohoslovci takovou rodinu, která by odpovídala Pánovu přání: aby všichni jedno byli" /OT IV,5/, tak shrnul toto smokovské setkání Otec rektor Kouba slovy: " Myslím, že se nám v Tatrách podařilo něco z této skutečnosti prožít. Představení Čech, Moravy a Slovenska vytvořili jednu rodinu. Nadšení ducha vyzařovalo ze všech účastníků a nebylo nic, co by nás rozdělovalo."

V Kromě přednášek na daná téma o poslání kněze následovala vždy diskuze v plénu. Hovořilo se o teologických a psychologických pohledech kněžského povolání, dále o výchově ke kněžství, o přípravě představených seminářů při získávání vědomostí, pastoračních zkušeností, ale také o zvláštní duchovní a pedagogické průpravě. Rovněž živá diskuse byla o praktických zkušenostech v seminérní výchově.

K K 70. výročí vysvěcení prvních slovenských biskupů byla sloužena koncelebrovaná mše sv. ve spišské katedrále za účasti biskupů ze Spiše, Košic, Rožňavy a sväticího biskupa Mons.Lobkovicze z Prahy.

Vl. 2. Něco ze statistiky: V pražském semináři studuje 120 diecézních bohoslovů, v Olomouci 130, v Litoměřicích 55, v Bratislavě 176, v Nitre 38, v Banské Bystrici 18, na Spiši 232 a v Prešově 49 řeckokatolických bohoslovů. Celkem tedy má naše republika 818 diecézních bohoslovů, z toho připadá na Čechy 146, Moravu 159 a Slovensko 513.

26 FEB. 1991

042 P02 11.06.90 06:04

3. Kněžský den. V kněžském semináři v Olomouci byly v týdnu od 18. února prázdniny bohoslovčů. Seminář však nebyl opuštěn, neboť Otec arcibiskup Dr. František Vanák svolal kněze arcidiecéze k setkání. Program tohoto Kněžského dne ^{24. II.} zahájil Otec arcibiskup úvodním slovem. Po společné modlitbě breviáře měl duchovní promluvu Otec biskup Mons. Jaroslav Škarvada. Otec biskup Mons. František Lobkovicz informoval přítomných asi 150 kněží o synodu v Římě, který byl věnován výchově kněží. Po obědě byla společná prohlídka semináře. Po té se kněží rozdělili do pěti skupin kolem přítomných biskupů: p. arcibiskupa a biskupů Škarvady, Lobkovicze, Graubnera a Mrdličky a probírali různé možnosti duchovní obnovy v postní době ve farnostech. Na závěr v kapli sv. Cyrila a Metoděje Otec biskup Mons. Škarvada seznámil kněze s problematikou duchovní správy Čechů v zahraničí. Následovala společná modlitba nešpor, adorace Nejsvětější Svátosti a svátostné požehnání. I toto jednodenní setkání potvrdilo jak je důležité, aby občas kněží "opustili svou farnost" a setkali se se svými biskupy. V příštím týdnu se setkají v semináři v Olomouci dva ročníky kněží, vysvěcených v roce 1989 a 1990.

4. Jáhenské svěcení v Olomouci. V sobotu 16. března bude uděleno jáhenské svěcení 11 bohoslovčům olomoucké arcidiecéze. Začátek svěcení je stanoven na 9,30 hodin v katedrále sv. Václava.

Olomouc, 25.2.1991
J. Fiala
Zapsal: Ing. Josef Fiala
notář

+ Jan Graubner
Schválil: Mons. Jan Graubner
světící biskup

ústav pro studium
totalitních režimů

26 FEB. 1991

91

5

Na druhé straně nelze přesně vytýčit hranice mezi pastorační péčí o věřící, novou evangelizací a specificky misionářskou činností a není myslitelné, aby se mezi nimi vytvářely přehrady nebo aby se tyto druhy činnosti navzájem oddělovaly. Nelze ovšem ztrácat ze zřetele ~~úsilí~~^{úsilí} k hlásání evangelia a k zakládání nových místních církvi mezi národy či skupinami, kde dosud neexistují, poněvadž je to prvořadý úkol církve, jejíž poslání se vztahuje na všechny národy až na konec země. Bez misií u pohanů by misionářský rozměr církve byl zbaven svého základního významu a svého příkladného uplatňování.

25.2.

Je třeba též připomenout skutečnou a rostoucí vzájemnou závislost mezi různými spásonosnými činnostmi církve. Jedna ovlivňuje druhou, podněcuje ji a pomáhá jí. Misionářská dynamika vede k výměnám mezi /místními/ církvemi a je zaměřena na vnější svět s kladnými výsledky ve všech ohledech. Např. církve se starou křesťanskou tradicí, které stojí před dramatickým úkolem nové evangelizace, lépe chápou, že nemohou misionářsky působit mezi ^{ne}křestany v jiných zemích a světadílech, jestliže se vážně nestarají o nekřestany ve vlastním domě. Vnitřní misijní činnost je věrohodným znamením a podnětem pro vnější a naopak.

35. Misijní činnost mezi pohaný ^{"ad gentes"} má před sebou stálý úkol, který v žádném případě neprestává. Naopak, jak z hlediska demografického růstu, tak i ze sociálně-kulturního zorného úhlu, jenž se projevuje vznikem nových styků, vztahů a měnlivosti poměrů, se zdá, že obzory této činnosti se ještě více rozšíří. Úkol hlásat Krista všem národům se jeví nesmírný a neúměrný vzhledem k lidským silám církve.

Obtíže se zdají nepřekonatelné a mohly by odradit, kdyby tu šlo jen o čistě lidské dílo. Do některých zemí je misionářům zakázán vstup; v jiných je zakázáno nejen hlásání evangelia nýbrž i obracení na křesťanství a dokonce i křesťanský kult. Jinde se naráží na kulturní překážky: předávání křesťanského poselství se tam jeví neznatelné anebo nesrozumitelné. na obrácení se pohlíží jako na opuštění vlastního národa a kultury.

26 FEB 1991

36. Nechybějí ani vnitřní potíže mezi Božím lidem, a dokonce to jsou ty nejbolestnější. Již můj předchůdce Pavel VI. z nich na prvném místě označil "nedostatek horlivosti a nadšení, tím horší, protože je vnitřního původu; projevuje se únavou, zklamáním, snadným přizpůsobováním se, nezájmem a především tím, že chybějí radost a naděje". Velkými překážkami pro misionářskou činnost církve jsou též dřívější a současná rozdělení mezi křesťany, proces odkřesťanštování v křesťanských zemích, úbytek apoštolských povolání, svědectví odpovídící víře, vydávaná /jednotlivými/ věřícími i celými jejich obcemi, které ve svém životě nenásledují Kristův vzor. Jednou z nejzávažnějších příčin malého zájmu o misionářskou činnost je však mentalita, v níž převládá lhostejnost a jež je bohužel značně rozšířena i mezi křesťany. Často je zakoreněna v nesprávných teologických názorech a nese v sobě stopy náb. relativismu, jenž vede k přesvědčení, že "všechna náboženství mají stejnou cenu". K tomu můžeme připojit - jak říkal rovněž Pavel VI. -, že existují i různá alibi, jež odvádějí od hlásání evangelia. Nejzáludnější jsou jistě ta, jež hledají oporu v tom či onom učení minulého koncilu.

V tomto ohledu důrazně doporučuji teologům a těm, kdo mají rozhodující slovo v katolickém tisku, aby zvýšili svou službu misijnímu poslání církve, aby se snažili vystihnout hluboký smysl své důležité práce a přitom si uchovali živé církevní cítění.

Vnitřní a vnější těžkosti nás však nesmějí svádět k pesimismu anebo nečinnosti. Důležitá je - na tomto poli stejně jako ve všech oblastech křesťanského života - důvěra, jež vychází z víry, to znamená jistota, že hlavním činitelem v misijní činnosti nejsme my, nýbrž Ježíš Kristus a jeho Duch. My jsme pouze spolupracovníci a když jsme udělali vše, co bylo v našich silách, máme říci jenom: "Jsme neužitelní služebníci. Udělali jsme, co jsme byli povinni udělat".

ústav pro studium
totalitních režimů

Souhrn z gen. audience

27 FEB. 1991

V poslední předpostní katechezi jsme pojednali o struktuře služeb v církvi, kterou oživuje a udržuje Duch svatý. Dnes budeme mluvit o duchovních a charismatických darech, které tentýž Duch uděluje církvi jako "dator munerum" /tj. dárcem darů/.

I v této souvislosti se můžeme odvolat na listy sv. Pavla. V I. listu Korintanům čteme: "Jsou tedy dary rozmanité, ale všechny pocházejí od jednoho a téhož Ducha. A je rozdíl ve službách, ale všechny závisejí na stejném Pánu. A jsou rozličné mimořádné projevy, ale všecko to pochází od jednoho a téhož Boha, protože on to všechno mocně ve všech působí". To znamená, že Duch sv. je dárcem tohoto mnohostranného bohatství darů, jež doprovází zmíněné služby a život víry, lásky, společenství a bratrskou spolupráci věřících.

Sv. Pavel zdůrazňuje i velkou různorodost těchto darů, přičemž jejich výpočet nemá žádný ohrazení jící ráz; chce spíše poukázat jen na ty dary, které mají obzvláštní význam. Církevní dějiny kromě toho potvrzují, že vždy existují i nové dary pro případ, že ve společnosti vzniknou nové problémy. Ze všech darů pak sv. Pavel doporučuje ten, který nejvíce slouží obecnému dobru: "Usilujte o to, abyste měli lásku".

II. Vat. Koncil přebírá v konstituci "Světlo národů" toto Pavlovo učení o darech Ducha sv., zejména o tzv. charismatických. Nejdůležitější jsou v tomto směru ty číassicke dary, které slouží plnosti duchovního života, především různým formám Bohu zasvěceného života, v němž se projevují.

Zvlášt zdravím skupinu z farnosti sv. Jana ve Štokholmu. Buďte šťastni, že žijete v národu, který se po tolik let dokázal vyhnout válce a bolestným srážkám.. Nezapomínejte nikdy na své vrstevníky v zemích zavlečených do války. Modlete se za ně a buďte s nimi solidární. Bůh žehnej vám i vaši vlasti.

Nemocným: V dnešní den liturgické památky sv. Gabriela od Bolesné Panny Marie vás vybízím, abyste prožívali postní údobí v duchu modlitby a pokání, jež je této době vlastní. Očistíte si tak mysl a srdce, abyste mohli následovat Vykupitele a abyste rostli v Boží milosti. Vy nemocní obbracejte stále zrak na Ukřížovaného; vám se dostane hluboké útěchy a hojněho pořehnání těm, kdo vás ošetřují.

27 FEB. 1991

(4) T: V těchto dnech všichni s úzkostí sledujeme vývoj situace v Perském zálivu. Myslíme především na ty, kdo nejvíce trpí v důsledku této války: na raněné, zajatce, uprchlíky a na široké vrstvy civilního obyvatelstva.

V: Obracíme se is modlitbou k milosrdnému Bohu, aby toto utrpení co nejdříve skončilo a aby všechny národy na Středním východě dosáhli takový spravedlivý a trvalý mír, který je cenným Božím darem a hlubokou tužbou lidského srdce.

Za ~~tim~~ účelem vás prosím o zvláštní modlitbu za to, aby setkání, které se bude konat v pondělí a v úterý a na které jsem pozval patriarchy vých. církví a zástupce biskupských konferencí zemí, jež mají přímější účast na válce, aby se tak mohlo přispět ke zralejším rozhodnutím, užitečným pro dobro oněch tak tězce zkoušených národů. S těmito úmysly se nyní spojme k modlitbě Otčenáše.

Bangladeš: V dnešních volbách zápasí o přízeň voličů tři strany, z nichž dvě vedou ženy: Hasina Wazed ligu "Awami" a Begum Zia Khaleda národní stranu. Jejich soupeřem je mohamedánská Jamaat-i-Islami, k níž patřil svržený generál Eršad. Křesťanů jsou v této zemi jen 0,3%. Poslední zmíněná strana zdůrazňuje, že není možné, aby jejich zemi vedla žena.

Vatikán: 21. března numismatický úřad vydá serii mincí 12. roku pontifikátu Jana Pavla II. Je jich celkem 7 a jsou dílem sochaře Angelo Canevariho. Námětem nejvyšší hodnoty 1.000 lir je křesťanství a nová Evropa; zobrazuje sv. Otce překračujícího ostnatý drát v pozadí se Svatopetrskou basilikou. Na ostatních hodnotách jsou kromě Krista a Panny Marie i svatí Cyril a Metoděj a sv. Benedikt. Cena celé série obnáší 32.000 lit.

Libanon: V Bkerké u Bejrutu se včera v úterý konala schůze maronitských biskupů. Diskutovalo se o libanonských poměrech vzhledem k nastávajícímu setkání v Římě svolanému sv. Otcem. Schůzi předsedal patriarcha Sfeir.

Rwanda: Biskupové středoafrických států vydali včera naléhavou výzvu k míru a usmíření v této republice po nedávné válce. Doporučují pokojný návrat uprchlíků do původní vlasti a jejich opětné zařazení do společenského života.

Filipiny: Na ostrově Cebu byl včera zavražděn dosud neznámými pachateli katolický kněz Alejandrino Abing. Kněz měl být odvlečen a byl zastřelen když odmítl následovat únosce. V jeho farnosti působí údajně komunističtí partyzáni.

V obě byly za minulého vojenského režimu vězněny za svůj boj proti diktaturě

37. Misionářská činnost mezi pohany nemá, podle universálního Kristova přikázání žádné hranice. Přesto však, abychom si mohli učinit představu o skutečném stavu věcí, je možno vyžnačit různé scény, na kterých se odehrává.

a/ Různé oblasti a území. O misionářské činnosti se normálme mluvilo ve vztahu k určitým vymezeným oblastem. II. Vat. koncil uznal územní rozdíl misijní činnosti mezi pohany, který je i dnes důležitý pro stanovení příslušných zodpovědností, kompetencí a zeměpisných hranic této činnosti. Je pravda, že universálnímu poslání musí odpovídat rovněž universální hledisko: pro církev je totiž nepřijatelné, aby zeměpisné hranice a politické překážky bránili její misionářské přítomnosti. Na druhé straně je však také pravda, že misionářská činnost mezi pohany, právě proto, že se liší od pastorační péče o věřící a od nové evangelizace, má probíhat v dobře vymezených oblastech a lidských skupinách.

Nesmíme se dát oklamat růstem počtu mladých církví v nedávné době. Na územích svěřených těmto církvím, hlavně v Asii, ale též v Africe, Latinské Americe a Oceánii jsou rozsáhlé oblasti, kde se nehlásá evangelium; celé národy a velmi důležité kulturní oblasti v nemálo národech jsou stále ještě nedotčeny evangelizací a nemají dosud své místní církve. Ale i v tradičně katolických zemích jsou kraje kde církev ještě udržuje misionářskou správu a jsou tam skupiny a místa, kam ještě neproniklo evangelium. I v těchto zemích je tedy nezbytná nejen nejen nová, nýbrž v určitých případech přímo první evangelizace.

Poměry a situace jsou však nesourodé. I když se uznává, že tvrzení o misionářské zodpovědnosti církve jsou málo věrohodné jestliže nejsou podloženy vážným úsilím o novou evangelizaci v tradičně křesťanských zemích, přesto se nezdá správné srovnávat postavení národa, jenž dosud nikdy nepoznal Krista s jiným, který ho již poznal, přijal a potom odmítl, ale vladne v něm i nadále kultura většinou proniklá evangeliími zásadami a hodnotami. Vzhledem k víře jsou to dvě podstatně odlišné podmínky.

27 FEB 1991

Proto zeměpisné měřítko, třebaže je málo přesné a stále jen dočasné, má stále ještě platnost při vymezování hranic misionářské činnosti. Jsou země a zeměpisné i kulturní oblasti, kde dosud chybějí domácí křesťanské obce; jinde opět jsou tak málo početné, že nejsou jasným znamením křesťanské přítomnosti, anebo nemají vlastní sílu k hlásání evangelia ve společnosti v níž žijí anebo konečně tvoří menšiny nezačleněné do vládnoucí národní kultury. Zejména v Asii, na kterou by se měla především zaměřit misionářská činnost mezi pohany, křestané jsou jen malou menšinou, třebaže i tam někdy dochází k významným hnutím vedoucím k obrácení a křestanství tam příkladně projevuje svou přítomnost.

b/ Nové světy a společenské jevy.) Rychlé a hluboké změny, přiznačné pro dnešní svět a zvláště pro jih, silně ovlivňují i misijní působení; kde dříve vládly stálé lidské a společenské poměry, tam je nyní vše v pohybu. Pomyseleme např. na urbanizaci, na hromadný růst měst, hlavně tam, kde je nejsilnější demografický tlak. Již dnes v nemálo zemích více než polovina obyvatelstva žije v několika velkoměstech, kde se často lidské problémy zhoršují i proto, že mnoho lidí se tu cítí bezejmennými bytostmi.

Až do nedávné doby misionářská činnost probíhala převážně v izolovaných oblastech, ležících daleko od středisek civilizace avukazujících mnoho dopravních, jazykových a podnebních obtíží. Dnes se snad obraz misionářské činnosti mezi pohany mění; výsadními místy by měla být velká města, kde vznikají nové zvyklosti a vzory života, nové formy kultury a vzájemného soužití, které pak ovlivňují /veškeré/ obyvatelstvo. Je pravda, že /přednostní/ volba těchto lidí ve městech nesmí vést k zanedbávání okrajovějších a izolovanějších lidských skupin, ale je také pravda, že se nemůže hlásat evangelium jen osobám či malým skupinám a přitom odezírat od středisek, ve kterých - možno říci - se rodí nové lidstvo s novými vzory rozvoje. Budoucnost mladých národů se vytváří ve městech.

Když mluvíme o budoucnosti, nemůžeme zapomínat na mládež, která v mnoha zemích tvoří už více než polovinu obyvatelstva. Jak dosáhnout, aby Kristovo poselství dospělo k mladým nekřestanům, kteří jsou budoucností celých světadílů? Je zřejmé že dosavadní normální pastorační prostředky již nestačí: jsou zapotřebí sdružení a instituce, skupiny, zvláštní střediska, kulturní a sociální akce pouze pro mládež.)

27 FEB. 1991

I to je oblast, kde moderní církevní hnutí mají široké pole působnosti.

Mezi mnoha přeměnami v současném světě vytvořili nový jev i vystěhovalci; do zemí se starou křesťanskou tradicí přichází velmi mnoho nekřesťanů; tím se vytvářejí nové možnosti styků a kulturních výměn; pro církev je to vybídka, aby je /náležitě/ přijímala, vedla s nimi dialog, pomáhala jim, jedním slovem, je to vybídka k bratrství. Mezi vystěhovalci zaujmají zcela zvláštní místo uprchlíci, kteří zasluhují co největší pozornost. Na celém světě je jich nyní už mnoho milionů a jejich počet se neustále zvyšuje; prchají z poměrů v nichž vládne politický útlak, nelidská bída, hlad a sucho katastrofálních rozměrů. Církev je musí přijímat do okruhu své apoštolské péče.

Konečně je možno připomenout i často nesnesitelnou chudobu, která se postupně projevuje v nemálo zemích a zhusata je příčinou hromadného vystěhovalectví. Tyto nelidské situace jsou rovněž podnětem pro společenství věřících v Krista. Hlásání Krista a Božího království se musí stát pro ^{objava} ~~xxx~~ tele těchto národů nástrojem lidského povznesení

c/ Kulturní oblasti a moderní ^{areopagy} ~~basty~~. Sv. Pavel, když kázal /Krista/ na mnoha místech a dospěl až do Athén, odebral se na Areopag, aby tam šířil evangelium jazykem vhodným a srozumitelným v tomto prostředí. Areopag tehdy představoval kulturní středisko vzdělaného athénského lidu a dnes může být považován za symbol nových různých prostředí, v nichž je třeba hlásat evangelium.

Prvním areopagem moderní doby je svět sdělovacích prostředků, jenž sjednocuje lidstvo a tvoří z něho - jak se říká - jednu velkou vesnici. Hromadné sdělovací prostředky dosáhly takovou důležitost, že pro mnoho lidí jsou hlavním informačním ^{a výchovným} ~~nástrahám~~ nástrojem, vůdcem a výchozím bodem pro osobní, rodinné i sociální jednání a stanoviska. Obzvláště mladé generace vyrůstají způsobem, který tyto prostředky podmiňuje. Tento areopag byl možná poněkud zanedbán; pro hlásání evangelia se všeobecně dává přednost jiným nástrojům, zatímco hromadné sdělovací prostředky se ponechávají iniciativě jednotlivců nebo malých skupin a do pastoračních programů se zařazují jen druhotně.

28 FEB. 1991

V. X **Vatikán:** Dnes ve čtvrttek dopoledne Jan Pavel II. přijal v audienci asi 60 členů vedoucí rady hnutí "Serra International", jehož úsilí se soustřeďuje na růst kněžských a řeholních povolání. Uvedená rada zasedá v těchto dnech v Římě. Sv. Otec v příležitostném projevu zdůraznil zejména nutnost duchovních povolání pro celou církev a že za jejich zvýšení je třeba především se modlit. Poděkoval též všem přítomným za jejich dosavadní záslužnou činnost.

D. Sv. Otec jmenoval apoštolským nunciem v Bulharsku mons. Maria Rizziho, dosavadního podtajemníka posv. kongregace pro východní církve. Sv. Stolec znova navázal diplomatické styky s touto zemí loni 6. prosince. Kromě toho Jan Pavel II. jmenoval apoštolským pronunciem na Madagaskaru, ostrovech Mauritius a Réunion, jakož i na Komorských ostrovech arcibiskupa Collaça.

U X Ředitel tiskové kanceláře Sv. Stolce, Dr. Navarro Valls oznámil dnes novinářům následující prohlášení o ukončení bojů v oblasti Perského zálivu: "Sv. Otec přijal s velkým uspokojením a radostí tuto tak oče zprávu kávanou zprávu o skončení bojových akcí v této oblasti. Jeho myšlenky a modlitby stále platí všem těm, kdo na obou stranách nejvíce trpěli v důsledku této války. Nyní je třeba vyhrát mír." Podobně se vyjádřil dnes dopoledne i státní prosekretář mons. Sodano před nyňším předsedou valného zasedání Spojených národů Guidem de Marco s přáním, aby toto jeho stanovisko tlumočil i generálnímu tajemníkovi

Česká sekce Vatikánského rozhlasu
Rádiowatikana.cz

• a Radě bezpečnosti Spojených národů. Dr. Navarro Valls sdělil dále novinářům, že zprávu o skončení bojů oznámil dnes časně ráno mons. Sodanovi italský president Cossiga, Mons. Sodano mu poděkoval a hned nato o všem informoval sv. Otce.

svědu.

ústav pro studium
totalitních režimů

28 FEB. 1991

Pod jménem beato Angelico známe malíře fresek a deskových obrazů. Žil v letech 1400 - 1455. Byl to řeholník z rádu bratří kazatelů, a proto není divu, že právě jejich kostely a konventy jsou od něho vyzdobeny. Několik deskových obrazů se dostalo i do zahraničí - do Prado, do Ermitáže, i do Ameriky. Celkem 6 let ze svého života strávil prací v Římě, tehdy pobýval v konventu u Panny Marie nad Minervou a v tamním kostele nakonec také byl pochován.

V roce 1447 ho papež Mikuláš V. zavolal, aby vyzdobil jeho soukromou kapli v právě dokončovaném paláci. Dnes je tato kaple přístupna návštěvníkům Vatikánských muzeí. Tenkrát ~~býla určena pro kurie, když papež sloužil mši sv. bohoslužbu papeže pro jeho kurialní "redinu".~~ ^{sloužil v členům římské}

Jak beato Angelico tuto kapli vyzdobil a co tím chtěl říci?

První obraz, který vcházející viděl, byl Kristus: freska nad oltářem zobrazovala Snímání s kříže. Celebrant a shromázdění věřící měli před sebou nejen oběť zde obnovovanou, ale i Kristovu oběť na kříži. Jako oltář je střed kaple, eucharistická ^{oběť} svatost všeobecné spásy je střed církve. A u ní začíná historie křesťanství.

Poslední obraz z utrpení je velice podnětný příklad dany k následování. Nejen v tom smyslu, že Ježíš z lásky sestoupil k lidem, vzal na sebe hříchy a nechal se ukřížovat. To je jeden smysl. A druhý význam spočívá právě ve snímání: přatelé a milosrdní lidé z lásky přišli poskytnout mu tuto službu. To měl celebrant i věřící před sebou.

Svědkové tohoto poselství Boží lásky doprovázejí Boží lid na jeho cestě. Na jedné straně je vymalováno 14 postav patriarchů a proroků, kteří připravovali lid na Ježíšovo vystoupení. Možíš jako předchůdce Ježíšův je umístěn co nejbliže ^k oltáři. Na druhé straně jsou církevní otcové, kteří rozšiřovali Ježíšovu nauku v doktrinálně čisté podobě; mezi nimi je i sv. Tomáš Akvinský, ^{celé} století před prohlášením za doktora církve.

V tomto bodě se malíř obrací k lidu, aby předložil další následovníkodný příklad. Vybral činy sv. Štěpána Prvomučedníka a sv. Vavřince, mučedníků a římských patronů. Ten, který je Kristovým náměstkem na zemi, měl mít před očima, jak oni naplnili Evangelium.

Svatý Štěpán je ~~značorněn~~ predstaven v těchto výjevech: Ustanovení do služby jáhenské, Rozdělování almužny, Kázání, Před veleradou, Vyvedení z města a Kamenování. Sv. Vavřinec je zobrazen v Ustanovení do služby jáhenské, Převzetí cenností od papeže Sixta II., Rozdělování almužny, Na soudě před císařem Deciem a v Mučednické smrti.

Vyobrazení jsou velmi působivá. Obdivujeme rekonstrukci antické architektury, do které jsou výjevy zasazeny; jsme uchváčeni velkolepostí v obou Ustanoveních do jáhenství.

Obě rozdělování almužny jsou umístěna do baziliky a světci mají liturgické roucho. Majestát baziliky se spojuje s lidským citem a porozuměním. ~~Zduřazv~~ Značornuje se tak, že chudí jsou součástí společnosti že služba jim je církvi vlastní a že je to služba ve jménu Božím. Ale pohanská společnost nebyla ~~prateľska~~ ^{nakloněna} novému anebo zreformovanému náboženství. Vyznavači mohli očekávat vyšetřování a smrt. Ale v Ježíšovi se s láskou setkali, lásku dávali a lásku vyhnávali. Na dosvědčení jsou zde 4 Evangelisté.

Co nám říká tento bratr z rádu bratří kazatelů ~~v projevu beze slov~~ svými barvami a hrany? Jeho myšlenky lze shrnout takto: láска ať nás stále provádí, ať v nás stále žije, ať námi stále hýbe. Již více než století se tenkrát viděly tázivé problémy společnosti a různí reformátoři se snažili o napravu, o východisko, o zlepšení. Mnozí se hodlali navrátit k životu prvotních křestanů. Ale zacít u sebe dokázal málokdo. Beato Angelico vymaloval poselství lásky a milosrdenství. To je i myšlenka Ježíšova, to je i smysl Evangelii.

5/408

ústav pro studium
totalitních režimů

28 FEB. 1991

(2)

patrony a propagátory karnevalů, ve kterých nemorálnost, opilství a smilstvo dosahují vrcholu.

Zase dvě tvrzení vysloveně nepravdivá: Popel, » sezení v popelu «, sypání popele na hlavu, byl odjakživa symbolem pokání, spolu s půstem a s kajícím rouchem z pytloviny. V bibli jen tak namátkou: » ... shromáždili se Izraelité k půstu, oblečeni v kající roucha, hlavy posypané popelem. « (Nehemiáš 9, 1). » Popel jím jako chleba ... « (Žalm 102, 10). Že by se tedy popelec jakožto symbol pokání v bibli » nevyskytoval ani slovem, ani myšlenkou «?

V Masopust je sice skutečně pozůstatek pohanských bacchanalií, je však vyslovená lež, že by toto » vyřádění « před začátkem postní doby bylo » křesťanskou slavností «. Všichni křesťanští kazatelé naopak odjakživa proti výstřekům karnevalu bojovali, i když často bezvýsledně.

O politování hodném chování některých papežů v době renesanční platí to, co bylo svrchu řečeno o obdobích mravního úpadku v církvi. Katoličtí dějepisci ovšem tyto černé stránky církevní historie nijak nezamlčují, jak to naopak dělají Svědci Jehovovi vzhledem k dvojsmyslnému mravnímu profilu svého zakladatele. Dosud se totiž církev pokaždé dokázala v duchu pokání znova pozvednout k obdobím hluboké zbožnosti a niternosti. Vidíme v tom důkaz pro Kristovo zaslíbení, že » mocnosti pekelné ji nepřemohou «. (Mt 16, 18).

Výhled 14.4.91

Přeloučete zatíkání nebezpečí vzdálce, následují správy

28 FEB. 1991

Křest

V Otázce křtu argumentuji Svědci Jehovovi podobně jako baptisté: Podle Mt 3, 13-17 byl Kristus pokřtěn ve věku 30 let v řece Jordánu od Jana Křtitele, a to úplným ponořením do vody. Sv. Pavel pak učí o křtu: » Křtem jsme byli spolu s Kristem položeni do hrobu, a tím také zároveň s ním vzkříšeni, protože jsme uvěřili, jak velkou moc má Bůh, který ho vzkřísil z mrtvých. « (Kol 2, 12). U Marka 16, 16 pak říká Kristus učedníkům: » Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všem

28 FEB 1991

(3)

národům. Kdo uvěří a dá se pokřtít, bude spasen. Kdo však neuvěří, bude zavržen. » – Napřed je tedy nutno lidem učit, aby uvěřili, a pak teprve křtit. Podmínkou křtu je dospělost, pokání, víra v Ježiše Krista, základní znalost bible a dobrovolnost. Nikdo nemůže dát druhého člověka pokřtit bez jeho vůle. Takový křest je neplatný. Za křest se neplatí, je to dar, který dostáváme od Boha zdarma. Křest je podle Svědků Jehovových » veřejné vyznání a slib člověka před Bohem a lidmi, že odumřel starému, hříšnému životu (prošel celý vodou) a začíná život nový, sloužit Bohu a konat jeho vůli. « *Poté*

V tomto jediném bodě lze dát Svědkům Jehovovým výjimečně za pravdu, ovšem s velmi vážnou výhradou pokud jde o *platnost* křtu poléváním a křtu malých dětí.

Je opravdu škoda, že se původně zcela obecná praxe křtu ponořením v křesťanských církvích téměř úplně vytratila. Celá šíře svatopavelské křestní symboliky (srov. Kol 2, 12) se při křtu poléváním scvrkla na symbol umytí hřichů, což vystihuje jen jednu složku celého bohatého významu této základní svátosti. Jak se mohlo stát, že tento chudší způsob křtu nakonec tak zcela prevládl? A to přestože všechny katolické rituály až podnes považují křest ponořením za způsob normální, kdežto křest poléváním je » také dovolen? « Důvodů je několik: Hlavní důvod je praktický. Křtit poléváním vyžaduje mnohem menší technické zařízení křestních kaplí, odpadá obtížné převlékání atd. Přistupoval důvod morální, protože až do nejnovější doby byly koupací oděvy věcí neznámou. To vše by ovšem nebylo stačilo, kdyby tu z hlediska věroučného nebyla jistota, že » praktičtější « forma křtu je určitě také platná. Podle Skut 16, 33 pokřtil totiž sv. Pavel ve vězení města Filip žálařníka s celou rodinou. Vězení určitě nemělo koupelnu, kde by se dalo křtit ponořením.

Pokud jde o křest malých dětí, je situace obdobná. Víra je bezesporu nutný předpoklad křtu a vzniká vážná otázka, je-li tedy křest nemluvněte vůbec platný. Tuto otázku si však takto klade až naše doba pod vlivem psychologických